

Gelderland-Zuid

Agenda

vergadering	Algemeen Bestuur
datum	08 oktober 2026
begin en eindtijd	10.00 – 12.00 uur (uitloop tot 12.30 uur)
Locatie	Stadhuis Nijmegen (Gebr. Van Lymborchzaal) - Korte Nieuwstraat 6, 6511 PP Nijmegen
Aan	Leden Algemeen Bestuur
Van	Moniek Pieters
afdeling	Directie
e-mail	mpieters@ggdgelderlandzuid.nl
ons kenmerk	GGD/DIR/2026/1865/MP

1. Opening en vaststelling agenda
2. Terugblik heidag AB 21 september 2026
Ter bespreking Mondeling
3. Verslag AB-vergadering 03 september 2026
Ter vaststelling / hamerstuk Bijgevoegd
4. Mededelingen
Ter kennisname Bijgevoegd
5. Financien
5.1 Analyse financiële situatie VT en voorstel voor scenario's/maatregelen n.a.v. TR1 (vorig AB)
Ter bespreking / besluitvorming Bijgevoegd
5.2 Tussentijdse rapportage t/m augustus 2026
Ter vaststelling Bijgevoegd
5.3 P&C-cyclus GGD / jaarkalender 2027
Ter kennisname Bijgevoegd
6. Inrichting bedrijfsvoeringsorganisatie bij GGD Gelderland-Zuid en de samenwerkingsmogelijkheden
Ter bespreking / besluitvorming Bijgevoegd
7. Voorstel voor landelijke organisatie Forensische geneeskunde
Ter bespreking / besluitvorming Bijgevoegd
8. Rondvraag Mondeling
9. Sluiting

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen
Professor Bellefroidstraat 22
6525 AE Nijmegen
T 088 - 144 71 44

Bezoekadres regio Rivierland
Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00

Gelderland-Zuid

Conceptverslag

Vergadering	Algemeen Bestuur
Datum	3 september 2026
Begin- en eindtijd	10.00 – 12.00 uur
Locatie	GGD te Nijmegen, Prof Bellefroidstraat 22 6525 AE Nijmegen
Voorzitter AB	mw. E. Lamers (Nijmegen)
Aanwezig	Mw. I. van de Scheur (Berg en Dal), dhr. H. de Kort (Zaltbommel), mw. H. van Dijkhuizen (Neder-Betuwe), mw. B. Schouten (Beuningen), dhr. S. van Alfen (Buren), dhr. F. Dillerop (Mook en Middelaar), dhr. J. de Geus (West Betuwe), dhr. R. Reuvers (West Maas en Waal), dhr. R. Zwartkruis (Druten), dhr. P. Oomen (Wijchen), dhr. Y. Dagdag (Culemborg), dhr. J. van Wijngaarden, mw. M. Pieters en dhr. R. Leenders
Afwezig m.k.	Mw. M. van Alphen (Maasdriel) en dhr. E. Verbeek (Heumen)
Verslag	Notulist More support
Van	Directiesecretariaat GGD
e-mail	GGDDirectie@ggdgelderlandzuid.nl
ons kenmerk	GGD/DIR/2026/2816/MP

	Onderwerp / Besluit	Actie
1.	Opening en vaststelling agenda De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Er volgt een korte voorstelronde. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.	
2.	Verslag AB-vergadering 02 juli 2026 Het verslag wordt conform vastgesteld.	
3.	Vacature DB-lid Het AB hecht belang aan een voltallig DB. Omdat het naar verwachting langere tijd zal duren voordat de gemeente Tiel een stabiel college heeft, wordt een oproep gedaan aan de leden vanuit de regio Rivierenland gedaan om de verantwoordelijkheid te nemen. Gevraagd wordt de vergadering te schorsen om de regio Rivierenland in gelegenheid te stellen om na te gaan of iemand zich kandidaat wil stellen voor het DB. <i>De vergadering wordt kort geschorst.</i> Dhr. De Geus meldt dat Dhr. Reuvers zich kandidaat stelt. Het AB besluit: 1. Dhr. R. Reuvers te benoemen als lid van het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid.	
4.	Mededelingen a) Mw. Pieters heeft op 26 augustus jl. een mail gestuurd aan de AB-leden, waarin zij meldt dat met het Ministerie van Asiel en Migratie en het COA	

Centraal postadres
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen GGD Gelderland-Zuid
Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres
Regio Nijmegen
Prof. Bellefroidstraat 22
6525 AE Nijmegen
T: (088) 144 71 44

	overeengekomen is dat per 1 oktober 2026 de GGD'en de JGZ aan asielzoekerskinderen voor 3 jaar zal blijven leveren. Er heeft een aanbesteding plaatsgevonden, welke heeft geleid tot gunning aan het GZA. GZA betreft een collectief dat ook de huisartsenzorg op de AZC's verzorgt. GZA heeft een alliantie gesloten met een JGZ-organisatie in Zuid-Holland. De aanbesteding zou van kracht worden per 1 juni 2027, maar omdat het contract met de GGD'en afloopt op 1 oktober 2026 zou dat tot 8 maanden zonder zorg leiden. De Minister van Asiel en Migratie heeft besloten dat de GGD'en een contractverlenging krijgen onder gelijkblijvende voorwaarden voor een periode van 3 jaar. Aangezien de dienstverlening deels al was afgeschaald, kan deze in de beginperiode niet volledig gegarandeerd worden. Wanneer dit probleem aan de orde is, zal de GGD dit tijdig communiceren naar de gemeenten. Dhr. De Geus geeft aan dat de rekening om alles op orde te krijgen (frictiekosten) niet bij de gemeenten neergelegd dient te worden. b) Ontwikkeling landelijke organisatie forensische geneeskunde – Dit punt komt eerst terug in het DB en vervolgens in het AB van 8 oktober. c) Vorderingen massaclaim Stichting ICAM – De vordering is afgewezen. d) Landelijke regiegroep Nu Niet Zwanger (NNZ) – Mw. Schouten wordt gefeliciteerd met haar nevenfunctie als lid van de regiegroep Nu Niet Zwanger. e) Op maandag 7 september komt Minister Hermans op bezoek in Zaltbommel in het kader van de Gezonde School.	
5.	Financiën 5.1 Adviesrapport Jaarstukken 2025 en begroting 2027 GGD Gelderland-Zuid Het AB besluit: 1. Kennis te nemen van het advies van de Adviesfunctie over de concept jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 van de GGD. 2. Het advies van de Adviesfunctie – evenals de zienswijze van de deelnemende gemeenten – te betrekken bij de besluitvorming van het AB op 3 september over de conceptbegroting 2027. 5.2 Programmabegroting 2027 Dhr. Van Wijngaarden meldt dat er zienswijzen zijn ontvangen van alle 14 deelnemende gemeenten. Deze worden staande de vergadering in hard copy verstrekt. 11 van de 14 gemeenteraden stemmen geheel in met de begroting 2027, inclusief alle uitzettingen. 3 gemeenten stemmen in met de begroting, zij het met uitzondering van de uitzetting op het terrein van de wet- en regelgeving met betrekking tot privacy en informatiebeveiliging. Mw. Schouten meldt dat de gemeente Beuningen (in tegenstelling tot de ingebrachte zienswijze) instemt met de voorgestelde uitbreiding Nu Niet Zwanger (NNZ), nu de financiering is geregeld. Dhr. De Kort geeft aan dat het punt in de zienswijze met betrekking tot NNZ ook voor de gemeente Zaltbommel vervalt in geval sprake is van een volledige landelijke dekking. Dhr. Oomen merkt op dat de gemeenteraad van Wijchen akkoord is gegaan, maar dat er wel wat ongemak is omdat de zienswijze is gevraagd voordat de overschrijding van VT bekend werd. Dhr. Dagdag sluit zich bij de vorige spreker aan. Het gesprek over de overschrijding zou nog gevoerd moeten worden, wat de gemeente Culemborg betreft. Verder heeft de gemeente Culemborg eerder aangegeven dat het moeilijk is in de gemeentelijke begroting te indexeren boven de compensatie van het gemeentefonds. Dhr. Dagdag wil het DB vragen om het gesprek te voeren over de vastgestelde indexeringssystematiek door de GGD. De gemeente Culemborg stemt in met de begroting voor 2027, maar vindt voor wat betreft de begroting 2028 een overleg over de indexering wenselijk.	

	Mw. Schouten wijst erop dat het DB hier al over heeft gesproken nadat eenzelfde verzoek over de indexering vanuit een paar gemeenten is binnengekomen. De keuze voor de huidige systematiek is in het verleden overigens bewust gemaakt en vond draagvlak bij alle gemeenten. Dhr. Van Wijngaarden verwijst naar de brief van het DB aan alle gemeenteraden van 9 juli jl. In dit schrijven geeft het DB aan dat zij de wens van de gemeenten niet ondersteunt en het niet de intentie heeft om de systematiek ter discussie te stellen. Wel is het DB graag bereid om de systematiek uit te leggen. De voorzitter stelt voor het signaal dat door de gemeente Culemborg is afgegeven te agenderen voor de a.s. DB-vergadering. Het DB zal bespreken hoe het DB hiermee om wil gaan. Het AB besluit: 1. Kennis te nemen van de voorliggende conceptbegroting 2027. 2. Kennis te nemen van de binnengekomen zienswijzen. 3. De voorliggende conceptbegroting 2027 vast te stellen. Dhr. Van Wijngaarden zal zorgdragen dat de recente berichtgeving dat de GGD'en voorlopig de zorg aan asielzoekers blijven verzorgen opgenomen wordt in de brief aan de gemeenteraden met als onderwerp 'besluiten AB m.b.t. jaarstukken 2025 en begroting 2027'. Deze brief staat geagendeerd voor het DB op 10 september. 5.3 Proces Financiële situatie VT n.a.v. TR1 (vorig AB) De voorzitter licht toe dat in de vorige AB-vergadering is gesproken over de situatie VT n.a.v. de TR1. Meteen aansluitend aan deze vergadering heeft het DB een nadere toelichting gekregen over de financiële situatie en is duidelijk geworden hoe dit precies is ontstaan. Dat heeft het DB doen besluiten om een helder bestuurlijk feitenrelaas te vragen en duidelijkheid te willen krijgen op de vraag hoe de communicatie is verlopen, zowel naar de ambtelijke organisatie, als de bestuurlijke kant en wat de consequenties zijn, ook toekomstgericht. Dat is verwoord in voorliggend procesvoorstel. Het AB wordt verzocht om hierop te reageren en het DB kaders mee te geven zodat het onderzoek goed kan worden uitgevoerd. Dhr. Dagdag stelt vast dat een dergelijke grote overschrijding niet is verwacht. Het is goed dat het DB de oorzaken duidt en deze analyseert en verder scenario's voorlegt hoe dit in de toekomst te voorkomen valt. Wel moet de gemeenteraad tijdig worden geïnformeerd over de kosten. Dhr. Dagdag heeft er behoefte aan dat de gemeente in een vroeg stadium hierbij wordt betrokken om mee te denken. Mw. Van de Scheur vindt het ook zeker belangrijk dat ambtelijke organisaties worden meegenomen, maar vraagt zich af of dat veertien keer een beleidsinhoudelijke en financiële ambtenaar moet zijn of dat gekeken kan worden naar een bepaalde afvaardiging. Daarnaast is het van belang om naar de vormgeving van de bestuurlijke informatielijn te kijken. Dhr. Oomen sluit zich bij de voorgaande sprekers aan. Hij is benieuwd op welke momenten de tekorten zijn geconstateerd, ook voor de toekomst, want het AB zou zijns inziens eerder geïnformeerd moeten worden. Verder zou Dhr. Oomen graag zien wanneer de egaliseringsreserves zijn aangewend en met welk bestedingsdoel. Mw. Van Dijkhuizen wil ook in het kader van de overschrijding van VT benoemen dat de raden de zienswijze al hadden gedeeld met betrekking tot de begroting 2027, voordat deze overschrijding bekend werd gemaakt. Verder sluit mw. Van Dijkhuizen zich aan bij de reeds gemaakte opmerkingen en wil zij het signaal afgeven dat er afbreuk wordt gedaan aan het vertrouwen dat de raad altijd in de GGD heeft gehad. Ook dhr. Zwartkruis en dhr. Reuvers sluiten zich aan bij de voorgaande sprekers. Dhr. Reuvers is benieuwd of er ook naar andere regio's is gekeken. Wellicht worden er overeenkomsten of verschillen gezien waarvan geleerd kan worden.	JvW JvW
--	--	-----------------------

	Dhr. De Geus geeft aan dat de gemeente West-Betuwe het advies geeft om de Adviesfunctie erbij te betrekken. Mw. Schouten geeft aan dat de gemeente Beuningen het belangrijk vindt dat de ambtelijke achterban zowel financieel, als inhoudelijk goed is aangehaakt. Mw. Schouten is van mening dat een afvaardiging van ambtenaren voldoet. Een ander punt is dat de hele begrotingssystematiek van VT geëvalueerd moet worden in 2027. Gesuggereerd wordt om alles wat nu speelt rondom VT daarin te laten doorlopen. Verder pleit Mw. Schouten ervoor om voor het volgende AB een modelbrief te leveren die gebruikt kan worden om de raden te informeren over het probleem en de analyse inzake VT. Dhr. Van Wijngaarden licht toe dat de TR2 er gunstiger uit ziet dan de TR1 en de informatie over TR1 inmiddels achterhaald is. De TR2 gaat na vaststelling door het AB op 8 oktober ter kennisname naar de gemeenten en het voorstel is om in de begeleidende brief ook aandacht te besteden aan VT. Concreet betekent dit dat er vóór 15 oktober een brief naar de gemeenteraden gaat samen met de TR2. Mw. Schouten raadt aan met name het proces daarin te beschrijven. Dhr. De Kort merkt op, dat €235K dient te worden benoemd als een taakstelling en niet als een bezuiniging. De taakstelling volgt uit de begrotingssystematiek van Veilig Thuis. De voorzitter geeft aan, dat de gemeente Nijmegen ook dezelfde toevoegingen heeft en dat het proces van communicatie en de constatering voor de gemeente belangrijker is dan een overzicht van de feitelijke data, zoals aantal klachten en ziekteverzuim. Ook de gemeente Nijmegen wenst de ambtelijke organisatie hierbij te betrekken, mede vanwege de objectiviteit. Dat geeft ook meer back-up als er vragen gaan komen vanuit de gemeenteraad. Het AB besluit: 1. Kennis te nemen van de processtappen die genomen worden naar aanleiding van de bespreking van de financiële situatie Veilig Thuis (n.a.v. de TR1).	
6.	Toekomstgericht organiseren van de Jeugdgezondheidszorg <i>Presentatie door Joep van den Boogaard (manager JGZ).</i> De presentatie is bij het verslag gevoegd. Naar aanleiding van de presentatie worden door het AB enkele opmerkingen gemaakt en vragen gesteld: Dhr. De Kort begrijpt de wens ten aanzien van flexibiliteit om, waar dat nodig is, iets extra's te kunnen doen, maar vraagt zich af of het verminderen van het aantal vaste consultatiebureaucontactmomenten de juiste route is. Dhr. Van den Boogaard geeft aan dat het - financieel gezien - niet mogelijk is om de contactmomenten te handhaven en tegelijkertijd ook op andere urgente zaken te acteren. Het LPK schrijft 13 contactmomenten voor, maar in gezinnen waar het goed gaat, kunnen het er ook minder zijn in samenspraak met de ouders. Mw. Van de Scheur wijst erop dat het standpunt van het AB wel is om daar waar het goed gaat de contactmomenten af te schalen. Mw. Lamers merkt op dat een consultatiebureau vroeger echt een autoriteit was, maar dat er tegenwoordig meerdere autoriteiten zijn. Ook dit is een voorbeeld van de veranderende omgeving. Dhr. Van den Boogaard zou graag zien dat het consultatiebureau die autoriteitsfunctie weer had. Er zijn veel 'no shows', iets waar hij strakker op zou willen sturen. Daarnaast is sprake van meer weerbare en mondige ouders waardoor de GGD voorzichtiger is met het geven van adviezen. Door laagdrempelig en zichtbaar in de wijk aanwezig te zijn, blijft de GGD wel een betrouwbaar "merk", maar ook sociale media blijven een beïnvloeiingsfactor naar ouders.	

	Mw. Schouten noemt het faciliteren van de Ouder-Kind-ontmoetingen in de gemeente Beuningen onder leiding van deskundigen. Deze zijn een groot succes en zij acht het een gemiste kans dat GGD deze destijds heeft afgewezen. Dhr. Van den Boogaard zou het groepsgerichte aanbod graag organiseren, maar dan moeten de contactmomenten op een andere manier worden ingericht. Het is belangrijk niet alleen de focus te hebben op het kind, maar ook de ouders te betrekken. Mw. Schouten is benieuwd of ambtenaren nu ook reeds zijn betrokken bij de hernieuwde visie en het afwegingskader. Dhr. Van den Boogaard antwoordt dat dit nog niet het geval is. Momenteel blijft het nog intern. Het is van belang dit eerst zelf goed te doorgronden en vanuit het landelijke te kunnen doorvertalen. Aan ambtenaren is gevraagd wat een goede afvaardiging van de regio zou zijn; daar gaat de visie ook in terechtkomen. Ook dhr. Dagdag begrijpt het streven om de basisbehoefte in stand te willen houden. In combinatie met het financiële plaatje is dat voor de gemeente Culemborg wel spannend, maar op zich is het een positief verhaal. Dhr. Van den Boogaard voelt die druk ook en heeft daarom ook het AB hier deelgenoot van gemaakt. Hij wil er wel op wijzen dat het inwonersaantal in de regio is gestegen wat maakt dat er meer druk op de dienstverlening komt te staan, want de begroting is hierin niet meegegroeid. Mw. Lamers informeert naar het precieze tijdsplan en vraagt op welke wijze terugkoppeling plaatsvindt naar de gemeenten. Dhr. Van den Boogaard denkt voor de nieuwe werkwijze aan een periode van 2 jaar, maar al eerder zullen zaken worden opgeleverd. Mw. Pieters vult aan dat de gemeenten ambtelijk vanuit de werkgroep worden meegenomen. Voor het productenboek JGZ, wat een concrete beschrijving van de dienstverlening betreft, moet bestuurlijk een besluit worden genomen. In 2027 zal helder zijn hoe het uniforme pakket eruitziet en vervolgens kan in 2028 conform de nieuwe werkwijze gewerkt gaan worden. Dhr. De Geus vraagt zich of het een optie is om bij een 'no show' te laten betalen. Dhr. Van den Boogaard acht dit - omwille van de laagdrempeligheid en benaderbaarheid - geen goede oplossing. Dhr. Dagdag denkt dat het door allerlei factoren ook juist de kwetsbare inwoners zal betreffen die het consultatiebureau het hardste nodig hebben. Beboeten werkt dan uiteindelijk eerder kostenverhogend dan kostenbesparend. Mw. Schouten is van mening dat wel mag worden aangegeven dat het consequenties heeft wanneer je niet komt zonder af te zeggen. Dit is met name ook van belang om als organisatie serieus genomen te worden. De voorzitter dankt Dhr. Van den Boogaard voor de presentatie en de toelichting. Het AB besluit: 1. Kennis te nemen van de bijgevoegde analyse van de huidige situatie waarin verschillende uitdagingen, die JGZ tegenkomt in de praktijk, worden toegelicht.	
7.	Rondvraag Mw. Van de Scheur spreekt haar bewondering uit voor de medewerkers van afdeling Bijzondere Zorg van de GGD, vanwege de wijze waarop met hen in een casus in de gemeente Berg en Dal is samengewerkt. Mw. Pieters meldt - wat betreft de veiligheidssituatie in Overasselt - dat de GGD ook betrokken is bij de psychosociale ondersteuning i.v.m. de maatschappelijke onrust. Ook bij kleinere incidenten in de gemeenten kan de GGD gevraagd worden om ondersteuning te leveren in het kader van 'Psychosociale Hulpverlening bij ingrijpende gebeurtenissen'. Dit geldt ook voor de coördinatie van slachtofferhulp of in geval andere hulpverleners nodig zijn. Mw. Lamers meldt aanvullend dat de woning in Overasselt wellicht gesloten wordt en de bewoners verplaatst worden.	

	Mw. Pieters past de app voor het AB en het DB aan. Mw. Lamers is geïnformeerd dat de aanwezigheid van de Tijgermug is vastgesteld. Vooralsnog is er geen gevaar voor de volksgezondheid, maar er wordt wel alertheid gevraagd. Mw. Pieters vult aan dat in Nederland door de NVWA toezicht op de Tijgermug wordt gehouden. Wanneer de Tijgermug inheems wordt verklaard, is het niet meer het Rijk, maar de gemeente die verantwoordelijk wordt. Dit is waarschijnlijk over een jaar of twee aan de orde. Mw. Lamers meldt dat op maandag 7 september a.s. Minister Sterk komt luisteren naar de ervaringen rond de pilot Samen Sterk Nijmegen. Deze pilot in Nijmegen-Dukenburg is enkele jaren geleden gestart en loopt op tegen grenzen van wetgeving. Mw. Pieters geeft aan, dat er aanvankelijk in Gelderland-Zuid twee pilots waren gestart. De pilot in Zaltbommel is inmiddels stopgezet, waarbij gekeken wordt naar een andere manier van samenwerking. De pilot werd inhoudelijk in de volle breedte gedragen, maar er bleken te veel belemmeringen. Mw. Pieters meldt dat Minister Hermans 7 september een werkbezoek brengt aan praktijkschool De Brug in Zaltbommel in het kader van 'De Gezonde School'. Ook de GGD is hierbij aanwezig.	MP
8.	Sluiting De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun bijdragen en sluit de vergadering om 12.00 uur.	

TOEKOMSTGERICHT ORGANISEREN VAN DE JEUGDGEZONDHEIDSZORG

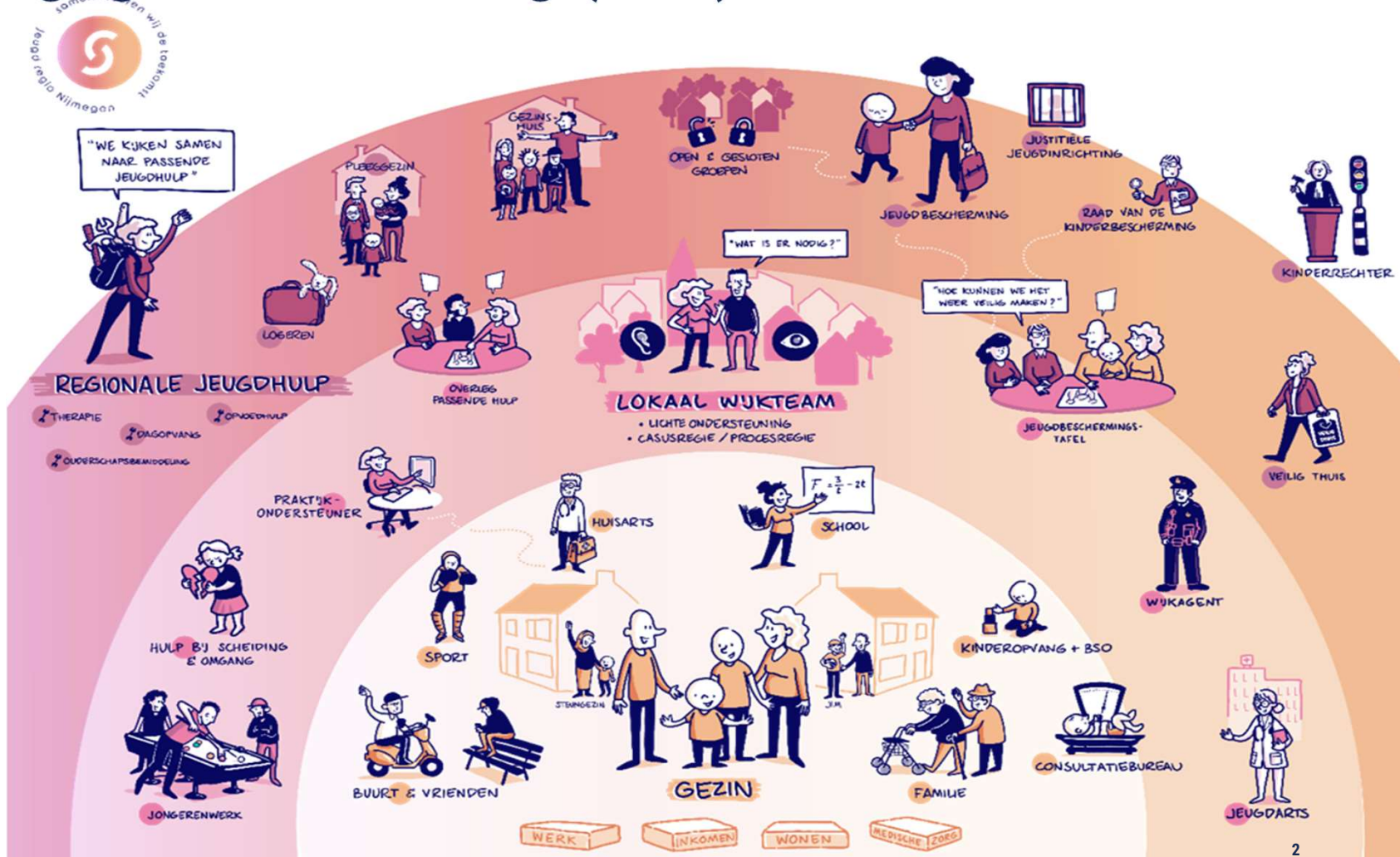
Gelderland-Zuid

Analyse huidige situatie en richting voor vervolg

AB GGD Gelderland-Zuid
September 2026

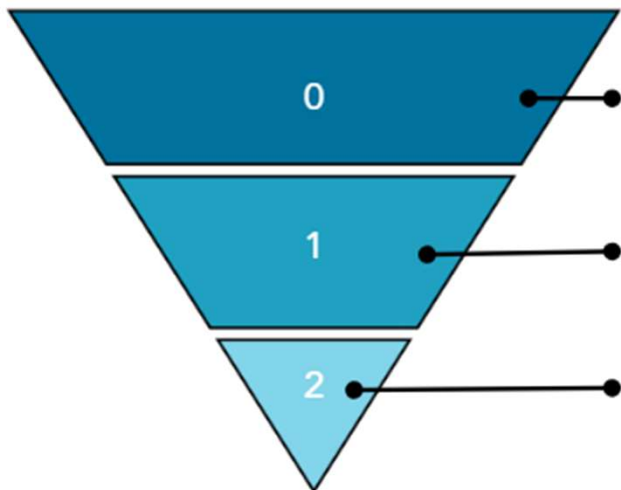

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Gelderland-Zuid

Wet Publieke gezondheid

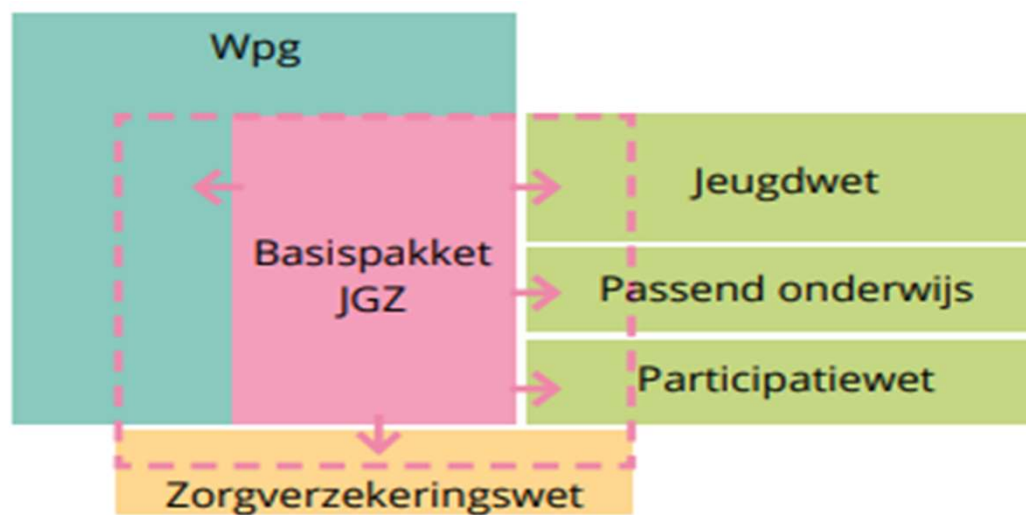

1. Versterken van wat goed gaat

2. Normaliseren van het dagelijks leven

3. Vroegtijdig signaleren en verwijzen

Plaatje Wpg en jeugdwet

Aanleiding notitie toekomstgericht organiseren JGZ

De JGZ staat onder druk:

01 Interne disbalans

Achterstallig onderhoud in werkprocessen en bedrijfsvoering, verzuim, managementwisselingen en bezuinigingen.

02 Veranderende omgeving

Maatschappelijke ontwikkelingen en verwachtingen vragen om een andere inrichting van de JGZ.

03 Bestuurlijke noodzaak

Wat we doen sluit onvoldoende aan bij de ontwikkelingen en organisatiebehoeften. Herijking is nodig om kwaliteit, continuïteit te borgen.

Gelderland-Zuid

Richting voor vervolg

Waar werken we naartoe?

1

Visie & dienstverlening

Uniforme regionale basis
met ruimte voor lokaal
maatwerk

Goed aansluiten bij het
netwerk

2

Gezonde bedrijfsvoering

Samenhang tussen inhoud,
capaciteit, monitoring en
financiën

3

Goed werkgeverschap

Ontwikkeltraject GGD
Ziekteverzuim verlagen
werkplezier

Kinderen zijn de toekomst. Daarom is een fundamentele heroriëntatie op de organisatie van de JGZ noodzakelijk.

Gelderland-Zuid

We zijn al gestart

- Interne stappen die we gemaakt hebben om extern te kunnen gaan
 - beleid & management team
 - Actuele hernieuwde visie en afwegingskader JGZ
 - inrichten projectstructuur aan de hand van de drie onderdelen
(visie&dienstverlening, goed werkgeverschap, gezonde bedrijfsvoering)
- Situatie JGZ bespreken met het RAO GGD, DB en het AB.
- Werkgroep herijking dienstverlening JGZ (afvaardiging regio)
- Werkgroep Kansrijke Start: richten op de eerste 1000 dagen

Vragen?

Algemeen bestuur

Vergadering	8 oktober 2026
Agendapunt	4
Onderwerp	Mededelingen

1. Pilot 'Samen praktijk maken voor jeugd en gezinnen'

In de gemeenten Druten, Wijchen en Beuningen wordt momenteel de pilot 'Samen praktijk maken voor jeugd en gezinnen' voorbereid. Deze pilot richt zich op een werkwijze, waarbij de JGZ fungeert als een centrale en laagdrempelige ontmoetingsplek waar verschillende vormen van ondersteuning, ontmoeting en groepsactiviteiten samenkomen. Door de verbinding tussen JGZ, sociale teams, welzijnsorganisaties en het onderwijs te versterken, ontstaat meer ruimte voor gezamenlijke casuïstiek, kennisuitwisseling en onderling leren. Zo wordt gewerkt aan één samenhangend netwerk rondom jeugd en gezin, met gedeeld eigenaarschap en gezamenlijke doelen. De pilot gaat begin 2027 van start en wordt in 2028 geëvalueerd. Op basis van de resultaten wordt besloten of de werkwijze wordt opgenomen in de reguliere dienstverlening en of verdere uitrol binnen de regio wenselijk is.

2. Continuïteit Publieke Gezondheid voor Asielzoekers gedurende 3 jaar geborgd bij de GGD

De opdracht voor de Publieke Gezondheid voor Asielzoekers (PGA) was gegund aan Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA). Per 1 oktober 2026 zou daarmee de opdracht aan de GGD'en en JGZ-organisaties eindigen. Vanwege grote zorgen over de continuïteit van deze zorg is onlangs een overbruggingsperiode overeengekomen. Het Ministerie van Asiel en Migratie, het COA en GGD GHOR Nederland zijn samen overeengekomen dat per 1 oktober 2026 de GGD'en de JGZ aan asielzoekerskinderen voor 3 jaar zal blijven leveren.

In 3 jaar tijd wordt toegewerkt naar een overdracht van de GGD'en aan GZA. De GGD blijft daarmee nog 3 jaar deze taak uitvoeren. De periode van 3 jaar biedt de noodzakelijke ruimte om de personele bezetting en kwaliteit van de zorg te herstellen, de organisatie te stabiliseren en vervolgens een verantwoorde overdracht aan de nieuwe aanbieder voor te bereiden. Het kost tijd om opnieuw voldoende gekwalificeerde professionals aan te trekken, in te werken en duurzaam aan de organisatie te verbinden. Daarnaast is de zorg verweven met landelijke processen voor registratie, gegevensuitwisseling en vaccinaties met onder andere het RIVM. Systemen moeten zorgvuldig op elkaar worden aangesloten, zodat gegevens betrouwbaar beschikbaar blijven en bijvoorbeeld het Rijksvaccinatieprogramma goed kan worden uitgevoerd. Dit zijn complexe trajecten die tijd vragen.

3. Duidelijkheid over financiële middelen AZWA - SPUK gepubliceerd

In vervolg op de (schriftelijke) mededeling over AZWA en SPUK in het AB van 2 juli jl.

Met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) heeft het Ministerie van VWS samen met de VNG en 19 partijen uit het zorg- en welzijnsdomein, waaronder GGD GHOR Nederland, aanvullende afspraken gemaakt op het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Aan het AZWA zijn financiële middelen gekoppeld in opmaat naar structurele financiering vanaf 2030.

Vanaf 2027 ontvangen de gemeenten financiële middelen om de afspraken uit het AZWA, waarvoor ze verantwoordelijk zijn, uit te voeren. Hiervoor is een nieuwe specifieke uitkering (SPUK) opgesteld voor de jaren 2027 - 2029. En deze SPUK is gepubliceerd in de Staatscourant van 21 juli jl. Zie: [Staatscourant 2026, 25830 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)
Via deze SPUK worden er voor het jaar 2027 middelen verstrekt (in totaal € 3 miljoen) aan iedere GGD voor versterking van de regionale kennis- en adviesfunctie en coördinatie van de ketenaanpakken ten aanzien van gezondheid. De hoogte van de uitkering aan GGD'en is opgenomen in bijlage 2 van de regeling. Wij hebben begrepen dat de gepubliceerde bedragen niet kloppen; verwacht wordt dat het Ministerie van VWS de juiste bedragen in november zal aanleveren.

4. Plaatsvervangers bij afwezigheid van de DPG

Naar aanleiding van personele wisselingen in het MT zijn er wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de plaatsvervangende DPG bij afwezigheid van de DPG (zie bijgevoegde brief).

Gelderland-Zuid

Aan: het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid

Ons kenmerk: GGD/DIR/2026/2814/MP
Uw kenmerk: -
Datum: 3 september 2026
onderwerp: Plaatsvervangend DPG

Afdeling: Directie
Contactpersoon: M. Pieters
Telefoon: (088) 1447144
E-mail: GGDDirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid heeft op 10 september 2020 het '*Algemeen mandaat- volmacht- en machtigingsbesluit GGD Gelderland-Zuid*' vastgesteld.

Op basis hiervan is de DPG gemachtigd voor de in de bijlage bij genoemd besluit opgenomen bevoegdheden. Conform artikel 3 van dit besluit kunnen deze bevoegdheden, in geval van afwezigheid van de DPG, worden uitgeoefend door een door hem schriftelijk aan te wijzen plaatsvervanger. Er kunnen ook meerdere plaatsvervangers worden aangewezen, mits wordt vastgelegd welke volgorde wordt gehanteerd.

Hierbij bericht ik u dat ik, met ingang van heden, in volgorde heb aangewezen als plaatsvervangers bij mijn afwezigheid:

- Mevrouw A. Bolderman, manager Algemene Gezondheidszorg - GGD Gelderland-Zuid
- De heer J. van Wijngaarden, directiesecretaris/manager Directiebureau - GGD Gelderland-Zuid
- Mevrouw N. Evelijn Veere, manager Gezond Leven - GGD Gelderland-Zuid
- De heer J. van den Boogaard, manager Jeugdgezondheidszorg - GGD Gelderland-Zuid
- De heer R. Peters, manager Bijzondere Zorg - GGD Gelderland-Zuid.

Met vriendelijke groet,

Dr. ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid

Algemeen bestuur

Vergadering
Agendapunt
Onderwerp

8 oktober 2026
5.1
Analyse financiële situatie VT en voorstel voor scenario's/maatregelen
n.a.v. TR1 (vorig AB)

Korte samenvatting onderwerp:

Uit de eerste tussenrapportage 2026 blijkt dat Veilig Thuis Gelderland-Zuid afstevent op een substantieel financieel tekort. De omvang hiervan heeft zowel gemeenten als onze organisatie verrast. Bestuurders en ambtenaren hebben terecht aangegeven dat zij hierover eerder en scherper geïnformeerd hadden willen worden.

Terugkijkend zijn ontwikkelingen in formatie, werkvoorraad, productie, ziekteverzuim, kwaliteit en financiën onvoldoende in samenhang gevolgd en bijgestuurd. Ook binnen het management van Veilig Thuis is de omvang en het structurele karakter van deze ontwikkeling niet tijdig genoeg onderkend. Dat vraagt van ons om open te zijn over wat beter had gemoeten, de oorzaken zorgvuldig te onderzoeken en de monitoring, sturing en informatievoorziening aantoonbaar te versterken.

De opgave is breder dan het oplossen van een financieel tekort. Het gaat om de vraag hoe we Veilig Thuis ook op langere termijn financieel beheersbaar en bestuurlijk goed stuurbaar houden, zodat de wettelijke opdracht goed, tijdig en verantwoord kan worden uitgevoerd. De te maken keuzes raken direct aan capaciteit, werkvoorraad, kwaliteit, wachttijden, medewerkers en de veiligheid van inwoners die afhankelijk zijn van een snelle en deskundige aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling.

Een snelle, uitsluitend financieel gedreven vermindering van capaciteit kan grote gevolgen hebben voor de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening. Daarom heeft het Dagelijks Bestuur gekozen voor een gezamenlijke, zorgvuldige en feitelijk onderbouwde aanpak. Gemeenten en Veilig Thuis/GGD analyseren samen (in een werkgroep) welke financiering, capaciteit, werkwijze en sturing duurzaam passend zijn. Ook wordt de meerjarige financieringssystematiek met externe ondersteuning geëvalueerd. Tegelijkertijd wordt de ontwikkeling naar gebiedsgebonden werken verder uitgewerkt, met herkenbare gebiedsteams, een sterke frontoffice en kortere lijnen met gemeenten, lokale teams en ketenpartners. Dit alles om een samenhangend voorstel in april 2027 aan het Algemeen Bestuur voor te leggen betreffende een duurzame inrichting, bekostiging en sturing van Veilig Thuis.

Het Dagelijks Bestuur, GGD en Veilig Thuis vinden het belangrijk om transparant te zijn over de ontstane situatie en over wat daarin beter had gemoeten. Tegelijkertijd wordt uw steun gevraagd voor de gekozen aanpak. Door gezamenlijk, zorgvuldig en op basis van feiten op te trekken, kunnen we komen tot een Veilig Thuis dat financieel beheersbaar, inhoudelijk sterk en duurzaam georganiseerd is voor de inwoners van Gelderland-Zuid.

De inhoud van bijgevoegde notitie is besproken met de twee ambtelijk accounthouders van Veilig Thuis en hun aanbevelingen zijn in deze notitie meegenomen.

Voorstel te beslissen:

1. Kennis te nemen van de financiële en organisatorische situatie van Veilig Thuis en de samenhang tussen financiën, capaciteit, kwaliteit, werkwijze en sturing.
2. Het besluit van het Dagelijks Bestuur te ondersteunen om samen met gemeenten, Veilig Thuis/GGD en externe expertise een integrale analyse uit te voeren.

3. Steun uit te spreken voor een zorgvuldig vervolgproces, waarbij financiële beheersbaarheid, kwaliteit van dienstverlening en de veiligheid van inwoners in samenhang worden gewogen.
4. Het besluit van het Dagelijks Bestuur te ondersteunen om het risico van een overschrijding bij Veilig Thuis (circa € 730.000) in 2026 (dekking door incidentele meevallers GGD) en 2027 te accepteren, zodat niet vooruitlopend op de gezamenlijke analyse maatregelen worden genomen die de wettelijke taak en de ingezette ontwikkeling onevenredig kunnen raken.
5. Het besluit van het Dagelijks Bestuur te ondersteunen om een integraal voorstel voor te leggen aan het Algemeen Bestuur van 16 april 2027 (met een voortgangsrapportage aan het Dagelijks Bestuur op 19 november 2026).

Veilig Thuis Gelderland-Zuid: naar duurzame sturing, financiering en inrichting

Bestuurlijke memo voor het Algemeen Bestuur

16 september 2026

1. Aanleiding en bestuurlijke vraag

De actuele situatie bij Veilig Thuis Gelderland-Zuid vraagt om bestuurlijke duiding en richting. De afgelopen jaren is sprake geweest van hoge werkvoorraad, druk op wettelijke termijnen, toenemende complexiteit van casuïstiek, hoog ziekteverzuim en een kwetsbare financiële ontwikkeling. In 2026 is duidelijk geworden dat deze ontwikkelingen niet los van elkaar kunnen worden beoordeeld. Dit raakt direct de uitvoerbaarheid van de wettelijke opdracht, de kwaliteit en tijdigheid van dienstverlening, de duurzame inrichting van Veilig Thuis en de impact daarvan op inwoners en samenwerkingspartners.

Deze situatie staat niet op zichzelf. Ook landelijk signaleren Veilig Thuis-organisaties al jaren toenemende druk op de wettelijke taak. Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis heeft deze zorgen expliciet onder de aandacht gebracht bij de VNG in de brief van 26 mei 2026 (zie bijlage 1). De situatie van Veilig Thuis Gelderland-Zuid moet daarom niet alleen lokaal financieel worden beoordeeld, maar ook worden geplaatst in de bredere landelijke ontwikkeling rond de uitvoerbaarheid en financiering van de Veilig Thuis-taak.

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd – met dit voorstel van het Dagelijks Bestuur - richting te geven aan een zorgvuldig vervolproces. Het doel is om het nu goed te doen: niet door vooruitlopend op onderzoek al onomkeerbare maatregelen te nemen, maar door feiten, financiën, werkwijze en sturing in samenhang te analyseren om stabiliteit te creëren. Stabiliteit vraagt om een goed onderbouwd verhaal, heldere bestuurlijke ijkpunten en transparante besluitvorming.

De kernvraag luidt: welke combinatie van financiering, capaciteit, werkwijze en sturing is nodig om Veilig Thuis duurzaam, bestuurbaar en toekomstbestendig te organiseren, met de veiligheid en ondersteuning van inwoners als leidend uitgangspunt? Het voorstel is dat het Dagelijks Bestuur de opdracht geeft aan een regionale werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van gemeenten, VT/GGD en eventuele inzet van externe expertise (zoals bv. Q consult), die een integrale analyse gaat uitvoeren (zie paragraaf 3 en 5).

2. Feitenrelaas en financiële ontwikkeling 2023-2027

Jaar	Feiten en duiding
2023	Veilig Thuis heeft te maken met een hoog ziekteverzuim. Mede hierdoor ontstaat kwetsbaarheid op capaciteit, een stijging van de werkvoorraad en een hoge werkdruk. Omdat Veilig Thuis financieel positieve resultaten laat zien, worden deze signalen niet of onvoldoende als samenhangend financieel en organisatorisch risico geduid.
2024	Vanaf dit jaar werkt Veilig Thuis met de nieuwe begrotingssystematiek (zie bijlage 2). Onderdeel daarvan is de opbouw van een egalisatiereserve, bedoeld om schommelingen in instroom, afwijkingen in prijs en incidentele ontwikkelingen op te vangen. Hierdoor kunnen tussentijdse begrotingswijzigingen door schommelingen worden voorkomen. De positieve resultaten van Veilig

	Thuis over 2023 en 2024 zijn toegevoegd aan de egalisatiereserve. Deze reserve groeide tot circa € 380.000. Positieve resultaten boven het maximum zijn volgens de afgesproken systematiek terugbetaald aan de deelnemende gemeenten (in 2023 was dat € 108.000 en in 2024 € 71.500). De onderliggende kwetsbaarheid in capaciteit zet door in 2024. In de tussentijdse rapportages en jaarrekeningen is melding gemaakt van hoge werkvoorraad, hoog ziekteverzuim, arbeidsmarktkrapte, kwetsbaarheid rond vertrouwensartsen, onderproductie op meerdere wettelijke diensten en onzekerheid over de toekomstige inrichting van de jeugdbeschermingsketen.
2025	In dit jaar wordt de kwetsbaarheid voor het eerst ook financieel zichtbaar. De begroting ligt €276.000 lager dan in 2024, doordat het aantal diensten over de voorgaande drie jaren afneemt. De begroting gaat omlaag, terwijl de uitvoeringsdruk niet in dezelfde mate vermindert. Er is sprake van een structureel opgebouwde werkvoorraad in de twee voorgaande jaren. Tegelijkertijd blijven de instroom en het ziekteverzuim hoog. Eind 2025 wordt het financieel tekort bij Veilig Thuis gedekt uit de egalisatiereserve waardoor Veilig Thuis het jaar positief afsluit. Waar deze reserve eind 2024 circa €380.000 bedroeg, resteert eind 2025 ongeveer € 104.000. Zo verschuift deze reserve feitelijk van een buffer voor tijdelijke fluctuaties naar dekking van een financieel tekort. Op deze ontwikkeling wordt niet tijdig en voldoende bijgestuurd. Veilig Thuis heeft niet geconcludeerd dat er een disbalans ontstond t.a.v. formatie versus begroting, waardoor 2026 start met overformatie (o.b.v. de huidige begrotingssystematiek). Het Algemeen Bestuur is geïnformeerd over financiën, ziekteverzuim en werkvoorraad via de Tussenrapportage 2 van 2025, de aanbiedingsbrief jaarrekening 2025 (dd. 31 maart 2026), de (concept) jaarrekening 2025 en vervolgens ook in de Tussenrapportage 1 van 2026. Ook de ambtenaren en de raden zijn over de jaarrekening 2025 (incl. resultaat VT) mondeling geïnformeerd via de bijeenkomsten op respectievelijk 14 april en 11 mei (Rijk van Nijmegen)/1 juni 2026 (Rivierenland). Over de situatie is gerapporteerd, maar we hebben de impact hiervan voor Veilig Thuis als organisatie onvoldoende gehoord. Het dekken van het tekort door het inzetten van de egalisatiereserve in 2025 is in het maandelijks overleg met de accounthouders van de gemeenten niet besproken.
2026	In 2026 wordt duidelijk dat de financiële druk niet incidenteel, maar structureel van aard is. De inwonersbijdrage daalt opnieuw met € 235.000 conform begrotingssystematiek, omdat het aantal diensten is gedaald. Veilig Thuis start in 2026 met overformatie. Voor de begroting 2027 is daarom voorgesteld om de begroting Veilig Thuis niet verder te reduceren, maar deze op hetzelfde niveau te houden als 2026. Deze begroting is intussen bestuurlijk vastgesteld (AB 3 september 2026). De uitvoering in 2026 stond meteen onder zware druk door een zeer sterk gestegen werkvoorraad die in de eerste maanden van 2026 zichtbaar werd. Ook was nog steeds sprake van een hoog ziekteverzuim. Met een 'crisisaanpak' zet Veilig Thuis in op het terugbrengen van de werkvoorraad. Na een eerste snelle daling stagneert de overdracht van casuïstiek naar lokale teams. De inzet in de proeftuinen wordt gecontinueerd. In de TR 1 (Tussenrapportage jan-apr 2026) wordt een negatieve afwijking van circa € 730.000 ten opzichte van de begroting zichtbaar. Deze is het gevolg van het niet tijdig afbouwen van de personele kosten. De resterende egalisatiereserve wordt ingezet vanwege dit tekort, maar er blijft een tekort over. Volgens de afspraken in de begrotingssystematiek zouden gemeenten de egalisatiereserve gaan aanvullen. Gezien de financiële prognose in TR2, stelt de GGD voor hiervan af te zien (zie TR2, agendapunt 5.2).
2027	De begroting 2027 blijft op het niveau van 2026. Aangezien maatregelen die Veilig Thuis kan treffen om de financiële overschrijding te verlagen in 2026 beperkt zijn, zal Veilig Thuis 2027 starten met een geprognosticeerd financieel tekort (circa € 730.000). Het DB accepteert vooralsnog dit risico, om niet vooruitlopend op de gezamenlijke analyse al personele maatregelen te nemen die de wettelijke taak en de ingezette ontwikkeling onevenredig kunnen raken.

De rode draad is dat positieve financiële resultaten in 2023 en 2024 samengingen met onderliggende kwetsbaarheden. In 2025 werden die ook financieel zichtbaar. In 2026 kwam het structurele karakter nadrukkelijk naar voren. De crux zit daarmee niet alleen in de financieringssystematiek of in de omvang van de formatie, maar ook in de wijze waarop integraal is gestuurd op productie, kwaliteit, werkvoorraad, capaciteit en financiën. Veilig Thuis heeft onvoldoende geanticipeerd en zicht gekregen op de onderliggende patronen en samenhang. Hoewel de inzet van de egaliseringsreserve in 2025 en 2026 in de rapportages is opgenomen, heeft Veilig Thuis de oorzaken en gevolgen van deze situatie niet nader geduid. Hierdoor was er onvoldoende inzicht en transparante communicatie richting gemeenten, waaronder de accounthouders.

3. Analyse

3.1 Proces en sturing

Terugkijkend constateren we dat signalen over financiële kwetsbaarheid, personele inzet en de consequenties van de begrotingssystematiek eerder en scherper in samenhang bestuurlijk en ambtelijk besproken hadden moeten worden. Specifiek de samenhang is onvoldoende structureel gemonitord en bestuurlijk geduid. Hierdoor werd pas laat zichtbaar dat capaciteit, werkvoorraad, ziekteverzuim en financiering steeds verder uit elkaar liepen, met meerjarige gevolgen voor de uitvoerbaarheid van de opdracht.

De belangrijkste les is dat niet alleen op afzonderlijke indicatoren moet worden gestuurd, maar op hun onderlinge samenhang. Productie, doorlooptijden, wettelijke termijnen, werkvoorraad, ziekteverzuim, klachten, formatie, kwaliteit en begroting moeten periodiek gezamenlijk worden gevolgd en geduid. Sinds juli 2026 is binnen de GGD een financieel dashboard beschikbaar voor management, wordt de BI-informatie over werkprocessen verder (door)ontwikkeld en is de samenwerking met Finance & Control geïntensiveerd.

Het strategische vervolg is tweeledig. Allereerst wordt een samenhangende integrale analyse uitgevoerd op het terrein van VT m.b.t. productie, doorlooptijden, wettelijke termijnen, werkvoorraad, ziekteverzuim, klachten, formatie, kwaliteit, sturing en begroting. De uitkomst van deze analyse wordt in een werkgroep (zie paragraaf 5.1) besproken. Daarbij wordt nadrukkelijk bezien welke elementen in de werkwijze en in de bestuurlijke en ambtelijke sturing verbetering vragen. Vervolgens moet duidelijk worden welke financiering duurzaam past bij de wettelijke opdracht, en welke werkwijze en sturing nodig zijn om de beschikbare capaciteit doelmatig te benutten.

3.2 Actuele situatie en kengetallen 2026

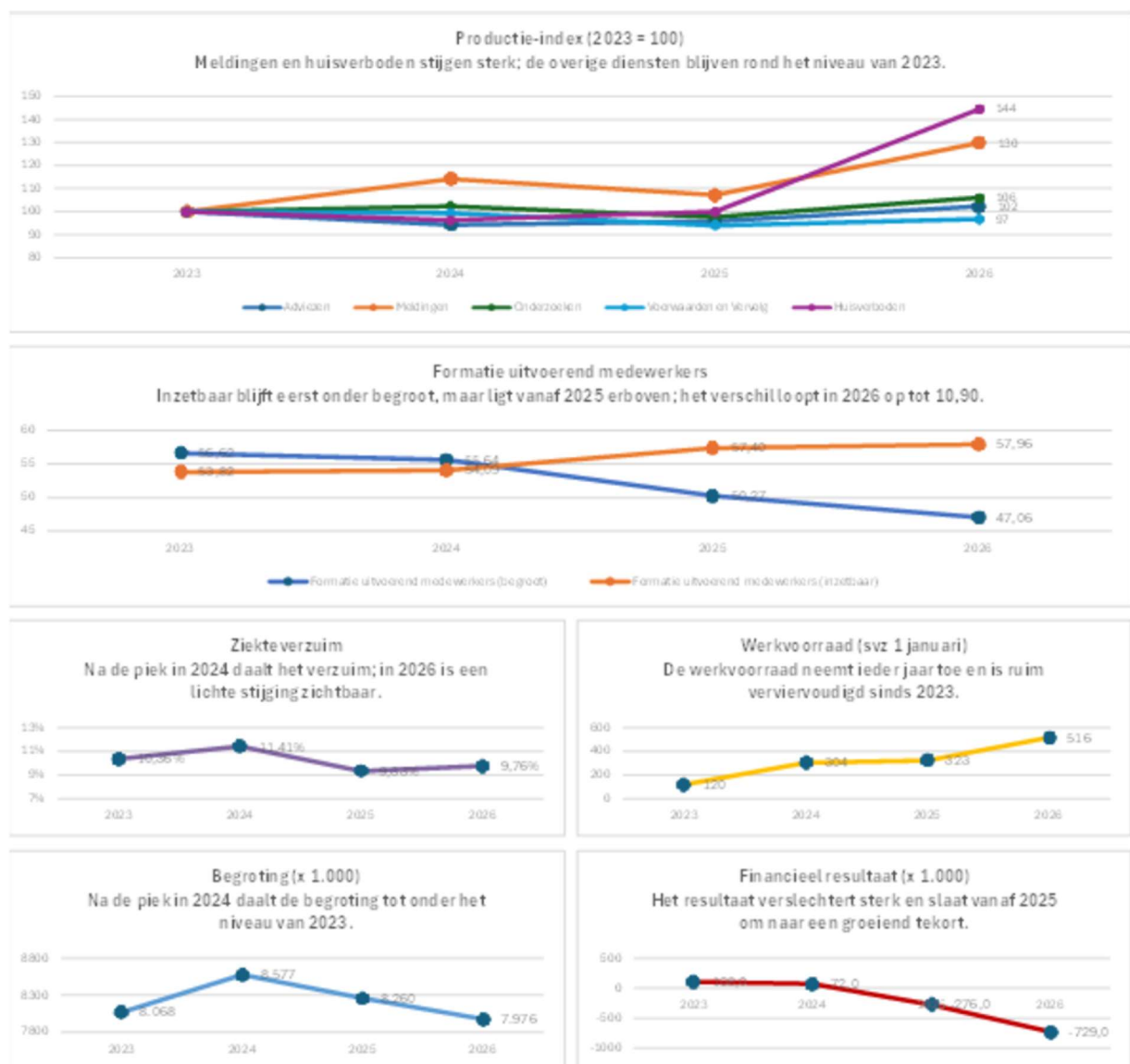
Onderstaande figuur en kengetallen laten zien dat de financiële, organisatorische en inhoudelijke ontwikkeling elkaar beïnvloeden. De data vormen de basis voor de gezamenlijke analyse.

Visuele weergave ontwikkelingen bij Veilig Thuis 2023 t/m 2026

Kenmerk	2023	2024	2025	2026
Adviezen	6.939	6.539	6.645	7.096
Meldingen	2.500	2.853	2.681	3.244
Onderzoeken	215	220	210	228
Voorwaarden en Vervolg (in d. proeftuinen)	281	279	264	272
Uitvoering huisverboden	54	52	54	78
Formatie uitvoerend medewerkers (begroot)	56,62	55,64	50,27	47,06
Formatie uitvoerend medewerkers (inzetbaar)	53,82	54,09	57,40	57,96
Ziekteverzuim%	10,36%	11,41%	9,33%	9,76%
Werkvoorraad (svz 1 jan)	120	304	323	516
Begroting (x 1.000)	8.068	8.577	8.260	7.976
Financieel resultaat (x 1.000)	108	72	-276	-729

LEESWIJZER

De grafieken tonen 2023-2026. Productie is geïndexeerd (2023 = 100), zodat VT-dienst en ondanks omvangverschillen vergelijkbaar zijn. Overige grafieken tonen oorspronkelijke waarden op een eigen schaal. Bij inzetbare formatie zijn ziekte en ouderschapsverlof verrekend.

Figuur 1. Visuele weergave ontwikkelingen Veilig Thuis 2023 tot en met 2026

Volume en wettelijke opdracht

- Het totaalvolume stijgt naar verwachting van 12.184 afgesloten diensten in 2023 naar 12.899 in 2026.
- De stijging van meldingen met veiligheidsbeoordeling en tijdelijke huisverboden valt op; Onderzoek en Voorwaarden & vervolg zijn relatief stabiel.
- Bij Meldingen, Onderzoeken en Voorwaarden & vervolg ligt het percentage tijdige afhandeling in 2026 lager dan in 2023. Inwoners wachten daardoor langer op beoordeling, inzet en afronding.

Werkvoorraad

- Op 1 januari 2026 bedroeg de werkvoorraad 518 casussen.
- Met de crisisaanpak daalde de werkvoorraad naar 321 in april 2026. Vanaf mei steeg deze weer doordat de instroom hoger was dan het aantal afgesloten casussen.
- Op 1 september 2026 bedroeg de werkvoorraad 412 casussen.

Ziekteverzuim en kwaliteit

- Het verzuim bedroeg 10,4% in 2023, 11,4% in 2024 en 9,3% in 2025; de prognose voor 2026 is 9,8%.
- Het aantal klachten via klachtenfunctionarissen en bemiddelingsgesprekken is sterk toegenomen. Dit vraagt extra inzet van medewerkers en teammanagers.

Formatie en financiën

- De begrote formatie van uitvoerend medewerkers neemt af van 56,6 fte in 2023 naar 47,1 fte in 2026, terwijl de daadwerkelijk ingezette formatie stijgt van 53,8 fte naar 58,0 fte.
- Productie, beschikbare middelen, personele inzet, ziekteverzuim en werkvoorraad zijn onvoldoende in samenhang gestuurd.

Grip krijgen betekent daarom zowel zicht krijgen op de noodzakelijke omvang van capaciteit als onderzoeken waar beschikbare capaciteit wel en niet doelmatig wordt benut.

4. Gebiedsgebonden werken en samenwerking

Veilig Thuis werkt aan een herinrichting die de netwerksamenwerking versterkt. De kern wordt gevormd door gebiedsgebonden werken, met herkenbare gebiedsteams en een geconcentreerde frontoffice, voorheen Team Toegang. De frontoffice verzorgt de bereikbaarheid, behandelt adviesvragen via telefoon en chat en verwerkt meldingen inclusief de volledige veiligheidsbeoordeling. Urgente meldingen worden op de dag van binnenkomst direct opgepakt.

Wanneer na de veiligheidsbeoordeling vervolg nodig is via Onderzoek of Voorwaarden & vervolg, wordt de casus overgedragen aan het gebiedsteam van Veilig Thuis. Deze werkwijze moet leiden tot heldere verantwoordelijkheden, beter eigenaarschap over de werkvoorraad, kortere lijnen met gemeenten en lokale teams en gerichtere sturing op capaciteit, kwaliteit, productiviteit en doorlooptijden.

Gebiedsgebonden werken kan alleen slagen in nauwe samenwerking met alle betrokken partijen: gemeenten, lokale teams, Samen Verder, proeftuinen, zorg- en veiligheidspartners en toekomstige regionale veiligheidsteams. Veilig Thuis blijft één organisatie: gebiedsgebonden waar dit meerwaarde heeft en organisatiebreed waar dit nodig is voor kwetsbare functies, specialistische expertise, werkbegeleiding, gedragswetenschappelijke ondersteuning en wettelijke taken.

De ambtelijke partners worden in september in het RAO meegenomen in de ontwikkeling naar gebiedsgebonden werken. In de verdere uitwerking worden ook samenwerkingspartners actief betrokken. Met de inrichting en de verdeling van de capaciteit in gebiedsgebonden teams sluit Veilig Thuis aan, en bereidt Veilig Thuis zich voor op ontwikkelingen rond de ontwikkeling van het Versterken Lokale Teams, de uitbreiding van Samen Verder en de landelijke ontwikkelingen van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Zie voor meer informatie: Plan van aanpak gebiedsgebonden werken (bijlage 3).

5. Oplossingsrichtingen

De oplossingsrichtingen moeten gezamenlijk worden onderzocht en gekwantificeerd. De financiële opgave is reëel en vraagt om beheersing, maar een forse generieke bezuiniging zonder inzicht in effecten kan grote gevolgen hebben voor de wettelijke opdracht, inwoners, ketenpartners en medewerkers. Het uitgangspunt is daarom: niet uitsluitend financieel sturen, maar gelijktijdig grip krijgen op geld, inzet, productie, kwaliteit en werkwijze. Dat neemt niet weg dat Veilig Thuis ook zelf verantwoordelijkheid neemt om kosten waar mogelijk te beperken; daarbij wordt gericht gekeken naar besparingen in ondersteunende functies, om de capaciteit aan uitvoerende medewerkers die dagelijks werken aan de veiligheid van inwoners bij huiselijk geweld en kindermishandeling zoveel mogelijk te ontzien. Voor de uitvoerend medewerkers wordt met name ingezet op sturing en coaching op het terugdringen van verzuim en het verhogen van de productiviteit en kwaliteit. Medewerkers die niet op hun plek zijn bij Veilig Thuis worden gestimuleerd richting een werkplek die beter past.

5.1 Richting voor werkgroep

Het Dagelijks Bestuur meent dat er een aanpak nodig is die verder gaat dan incidentele bijsturing en die structureel verbindt wat financieel, inhoudelijk en organisatorisch nodig is. Vandaar het voorstel voor een integrale analyse.

Daarnaast is het voorstel om zo spoedig mogelijk een gezamenlijke werkgroep met gemeenten (waaronder de accounthouders) en Veilig Thuis/GGD (waaronder management VT en Finance) in te richten. Het voorstel is dat deze werkgroep:

1. Een samenhangende integrale analyse uitvoert op het terrein van VT m.b.t. productie, norm- en doorlooptijden, wettelijke termijnen, werkvoorraad, ziekteverzuim, klachten, formatie, kwaliteit, sturing en begroting.
2. Oplossingsrichtingen verkent en uitwerkt voor een duurzame inrichting, bekostiging en sturing van Veilig Thuis.
3. De begrotingssystematiek VT evalueert.
4. De begrotingssystematiek en de effecten daarvan in de praktijk, op vaste momenten in het jaar monitort.

Meer in detail:

- Herijken van de financieringssystematiek, inclusief de relatie tussen instroom, diensten, norm- en doorlooptijden, benodigde capaciteit, risicoverdeling en de functie van de egalisatiereserve. De evaluatie wordt uitgevoerd met ondersteuning van Q-Consult.
- Analyseren welke capaciteit aantoonbaar nodig is voor een kwalitatief goede en tijdige uitvoering van de wettelijke taak, en waar inzet wel of niet voldoende wordt benut.
- Versterken van integrale sturing via een vaste set van financiële en inhoudelijke kengetallen, met duidelijke verantwoordelijkheden, escalatiemomenten en bestuurlijke rapportage.
- Uitwerken en kwantificeren van gebiedsgebonden werken, inclusief effecten op capaciteit, kwaliteit, samenwerking, bereikbaarheid, werkvoorraad en financiën.
- Goede afstemming met gemeenten, lokale teams en andere samenwerkingspartners, zodat effecten in de keten vooraf zichtbaar zijn.
- Quick wins: financiële mogelijkheden die op korte termijn haalbaar zijn inzetten. Bijvoorbeeld de afbouw van formatie van gedragswetenschappers bij Veilig Thuis en het versterken van de gedragswetenschappelijke expertise bij gemeenten / lokale teams.

Voorgesteld wordt dat deze werkgroep start in het vierde kwartaal van 2026.

Het doel is dat er in het voorjaar 2027 bestuurlijke besluitvorming kan plaatsvinden over een voorstel betreffende een duurzame inrichting, bekostiging en sturing van Veilig Thuis, op basis van de evaluatie en gezamenlijke analyse.

Van belang is dat deze werkgroep goed contact houdt met het RAO. Op deze manier geeft bovengenoemd voorstel voor een werkgroep invulling aan het samenspel tussen GGD en gemeenten rond Veilig Thuis.

6. Vervolgaanpak, planning en bestuurlijke borging

Moment	Actie en resultaat
September /oktober 2026	Dagelijks Bestuur formuleert de opdracht voor Veilig Thuis. RAO informeren en betrekken bij gebiedsgebonden werken. Samenstelling en opdracht werkgroep vaststellen.
Vierde kwartaal 2026	Werkgroep gaat aan de slag met o.a.: - gezamenlijke analyse - evaluatie financieringssysteem met ondersteuning van Q-Consult Doel: Oplossingsrichtingen en effecten uitwerken en kwantificeren.
19 november 2026	Tussenupdate aan het Dagelijks Bestuur over voortgang, eerste bevindingen, risico's en eventuele noodzakelijke beheersmaatregelen.
Voorjaar 2027: DB - 19 maart; AB - 16 april	Resultaat van de analyse, inclusief implementatievoorstel en financiële, inhoudelijke en organisatorische consequenties, voorleggen aan het Dagelijks Bestuur (19 maart). Daarna volgt voorbereiding van besluitvorming in het Algemeen Bestuur (16 april).

Met deze aanpak kiezen gemeenten en GGD/Veilig Thuis gezamenlijk voor zorgvuldigheid, transparantie en stabiliteit. Zo ontstaat ruimte om het financiële vraagstuk daadwerkelijk te beheersen, de werkwijze en sturing duurzaam te verbeteren en Veilig Thuis de kans te geven de maatschappelijke opdracht goed te blijven uitvoeren voor de inwoners van Gelderland-Zuid.

7. Bestuurlijke richting

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van de financiële en organisatorische situatie van Veilig Thuis en de samenhang tussen financiën, capaciteit, kwaliteit, werkwijze en sturing.
2. Het besluit van het Dagelijks Bestuur te ondersteunen om samen met gemeenten, Veilig Thuis/GGD en externe expertise een integrale analyse uit te voeren.
3. Steun uit te spreken voor een zorgvuldig vervolgproces, waarbij financiële beheersbaarheid, kwaliteit van dienstverlening en de veiligheid van inwoners in samenhang worden gewogen.
4. Het besluit van het Dagelijks Bestuur te ondersteunen om het risico van een overschrijding bij Veilig Thuis (circa € 730.000) in 2026 (dekking door incidentele meevallers GGD) en 2027 te accepteren, zodat niet vooruitlopend op de gezamenlijke analyse maatregelen worden genomen die de wettelijke taak en de ingezette ontwikkeling onevenredig kunnen raken.
5. Het besluit van het Dagelijks Bestuur te ondersteunen om een integraal voorstel voor te leggen aan het Algemeen Bestuur van 16 april 2027 (met een voortgangsrapportage aan het Dagelijks Bestuur op 19 november 2026).

Bijlagen

1. Brief Landelijk Netwerk Veilig Thuis aan de VNG (26 mei 2026)
2. Memo gemeente Nijmegen begrotingssystematiek VT (17 februari 2023; besproken in AB/GGD van 15 maart 2023)
3. Plan van aanpak Samen op weg naar gebiedsgebonden werken

Aan:
VNG-voorzitter mevrouw Sharon Dijkma

Datum: 26 mei 2026

Betreft: Brief over de zorgelijke situatie bij de regionale Veilig Thuis organisaties

Dagelijks zetten de Veilig Thuis-organisaties zich in voor inwoners en professionals die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat steeds meer inwoners en professionals Veilig Thuis weten te vinden, zien wij als een positieve ontwikkeling. Het laat zien dat er meer aandacht is voor signalen van onveiligheid en dat mensen eerder aan de bel trekken wanneer zij zich zorgen maken. Dat is hard nodig, want naar schatting leven nog altijd 1,3 miljoen huishoudens in een situatie van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Tegelijkertijd zien wij een ontwikkeling die ons grote zorgen baart.

In vrijwel alle regio's neemt de vraag naar ondersteuning van Veilig Thuis toe. Het aantal advies- en ondersteuningsvragen en het aantal meldingen groeit, de problematiek wordt complexer en de verwachtingen vanuit de maatschappij nemen toe. Niet iedere gemeente beschikt over tijdige en passende hulp en ondersteuning op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook andere zorgaanbieders kampen met wachtlijsten. De druk op Veilig Thuis neemt hierdoor onverminderd toe, terwijl capaciteit, arbeidsmarktmogelijkheden en financiering niet in hetzelfde tempo meegroeien. Daardoor raken de maatschappelijke opgave, de verwachtingen van gemeenten, de beschikbare capaciteit en de financiële randvoorwaarden steeds verder uit balans. De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, Veilig Thuis en ketenpartners. Wanneer één schakel onder druk staat, raakt dat de gehele keten van zorg, ondersteuning, bescherming en veiligheid.

Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis heeft de financiële vooruitzichten van de aangesloten organisaties geïnterviewd. Daaruit blijkt dat vrijwel alle Veilig Thuis-organisaties (24 van de 25) verwachten dat de beschikbare budgetten voor 2027 onvoldoende ruimte bieden wanneer de huidige groei van adviesvragen, meldingen en de complexiteit van de casuïstiek zich voortzet. Dat is een grote zorg, omdat hierdoor de uitvoerbaarheid van de opdracht van Veilig Thuis steeds verder onder druk komt te staan en in uiterste gevallen niet meer uitvoerbaar is.

De uitvoering van onze wettelijke taken staat onder druk. Wachttijden betekenen dat mensen langer moeten wachten op ondersteuning, terwijl juist in situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling tijdige interventie van groot belang is. En wanneer capaciteit langdurig achterblijft bij de vraag, komt uiteindelijk ook de veiligheid van inwoners onder druk te staan.

Een bijzondere zorg betreft de ruimte voor preventie, advies en ondersteuning. Onder druk van de toenemende instroom verschuift de inzet steeds vaker naar urgente meldingen en veiligheidsbeoordelingen. Daardoor komt juist datgene onder druk te staan wat escalatie kan voorkomen: vroegsignalering, advies, ondersteuning en het tijdig organiseren van passende hulp. Wanneer hiervoor onvoldoende ruimte is, lopen wachttijden op, blijft passende hulp langer uit en

neemt het risico toe dat situaties escaleren en de veiligheid van slachtoffers verder onder druk komt te staan. We weten dat vroeg handelen leed kan voorkomen, de veiligheid van kinderen en volwassenen kan vergroten en uiteindelijk de behoefte aan zwaardere vormen van hulpverlening, jeugdbescherming, opvang en strafrechtelijke interventies kan verminderen. Investeren aan de voorkant voorkomt niet alleen menselijk leed, maar helpt ook om maatschappelijke kosten verderop in de keten te beperken.

De toenemende druk heeft gevolgen voor de uitvoeringskracht van Veilig Thuis. Organisaties zijn steeds meer capaciteit kwijt aan het opvangen van acute situaties, de dagelijkse instroom en de wachtlijsten. Daardoor komt de ruimte voor samenwerking, kwaliteitsverbetering en verdere ontwikkeling van de aanpak onder druk te staan. Er is steeds minder ruimte om onze expertise in te zetten binnen belangrijke samenwerkingsverbanden. Dat zien we terug bij belangrijke ontwikkelingen zoals Veiligheid Voorop en de doorontwikkeling van Stevige Lokale Teams. Dit zijn waardevolle ontwikkelingen die kunnen bijdragen aan een effectievere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, waarbij eerder passende ondersteuning wordt geboden en escalatie kan worden voorkomen. Veilig Thuis wil hier vanuit haar expertise actief aan bijdragen, maar de huidige druk op organisaties maakt dit steeds moeilijker. Daarmee komt er een steeds grotere kloof tussen de landelijke ambities die we gezamenlijk formuleren en wat in de praktijk uitvoerbaar is.

Wij vragen de VNG om samen met gemeenten en Veilig Thuis-organisaties te bezien wat nodig is om de opdracht aan Veilig Thuis ook de komende jaren uitvoerbaar te houden. Dat vraagt om een gezamenlijke afweging van opdracht, verwachtingen, capaciteit, arbeidsmarktrealiteit en bekostiging. De signalen uit onze inventarisatie laten zien dat dit gesprek niet kan wachten.

Namens het Landelijk Netwerk Veilig Thuis,

Judith Kuypers, voorzitter

Aan

AB en DB GGD Gelderland Zuid

Datum

17 februari 2023

Opgesteld door

Alex van Roomen, gemeente Nijmegen namens de werkgroep begrotingssystematiek Veilig Thuis.

Onderwerp

Advies vanuit de werkgroep over de begrotingssystematiek van Veilig Thuis Gelderland-Zuid.

Aanleiding

Op 24 november 2022 heeft het DB formeel besloten dat er een werkgroep gevormd moest worden met afgevaardigden vanuit de gemeenten in Gelderland Zuid en Veilig Thuis Gelderland Zuid om het AB te adviseren over welke begrotingssystematiek het meest passend is. Zie hiervoor ook het plan van aanpak in de bijlage. Het doel van de werkgroep is om te komen tot een aantal scenario's van diverse begrotingssystematieken met de voordelen, nadelen en kanttekeningen van iedere systematiek en om het AB te adviseren over welke systematiek volgens de werkgroep het meest passend is. Een subdoel van de werkgroep is om de samenwerking tussen Veilig Thuis en de regiogemeenten te verbeteren door een helder proces met afspraken in te richten omtrent het vaststellen van de begroting en tussentijdse afstemming.

Het proces, de deelnemers van de werkgroep en het doel

Het proces

Vanwege de krappe deadline om te komen tot een passende begroting is de werkgroep in 3 langere sessies bij elkaar gekomen. Waarbij de eerste sessie in het kader stond van gezamenlijke uitgangspunten en waarden te formuleren waar een begrotingssystematiek minimaal aan moet voldoen. In de tweede sessie zijn de belangrijkste systematieken uitgewerkt met daarbij de noodzakelijke randvoorwaarden. In de derde sessie is er een voorkeursvariant gekozen en zijn de randvoorwaarden en afspraken verder uitgewerkt.

De deelnemers

Om te zorgen voor voldoende draagvlak bij de gemeenten in Gelderland-Zuid en bij Veilig Thuis, maar om tegelijkertijd ook te zorgen voor voldoende snelheid in het proces, is er gekozen om te werken met diverse afgevaardigden vanuit de gemeenten en Veilig Thuis. Deze afgevaardigden hebben op ieder onderdeel hun achterban goed meegenomen en eventuele input weer meegenomen naar de werkgroep toe. De werkgroep bestond daarom uit een onafhankelijke voorzitter en procesbegeleider, de directeur, beleidsadviseur en financieel adviseur vanuit Veilig Thuis, 3 beleidsadviseurs en 1 financieel adviseur namens regio Rivierenland, 2 beleidsadviseurs en 1 financieel adviseur namens regio Rijk van Nijmegen, 1 financieel adviseur namens de financiële adviesfunctie van Rijk van Nijmegen en 1 regionale projectleider huiselijk geweld en kindermishandeling met als taak om te zorgen voor een aansluiting met het inhoudelijke regioprogramma.

Het doel

In deze memo worden eerst de uitgangspunten toegelicht. Vervolgens worden twee begrotingssystematieken toegelicht. Hierna wordt de voorkeursvariant van de werkgroep benoemd waarbij beide begrotingssystematieken getoetst zijn op de geformuleerde uitgangspunten. Tot slot zijn de verschillende randvoorwaarden en aanvullende afspraken beschreven waar de gekozen begrotingsvariant aan moet voldoen.

Uitgangspunten waar een begrotingssystematiek minimaal aan moet voldoen

Om te komen tot een passende begroting zijn er door de werkgroep gezamenlijk uitgangspunten geformuleerd waar een systematiek aan moet bijdragen. Het belangrijkste is dat een begrotingssystematiek bij draagt aan het wederzijds gevoel van vertrouwen bij de opdrachtgevers en de opdrachtnemer doordat de begroting:

- Stabiliteit en rust geeft, ook voor de lange termijn. Dit betekent dat er zoveel als mogelijk stabiliteit nodig is voor de organisatie Veilig Thuis en dat er financiële stabiliteit nodig is voor de gemeenten in Gelderland-Zuid.
- Transparant en eenduidig is in het gehele proces. Dit betekent dat er wederzijdse heldere afspraken nodig zijn over hoe een begroting wordt opgesteld.
- Passend is bij de (soms grillige) instroom bij Veilig Thuis. De instroom van meldingen is moeilijk te voorspellen omdat die afhankelijk is van veel verschillende factoren. Daarnaast is er een samenspel met lokale ketenpartners. Er is sprake van een wederzijdse afhankelijkheid in hoeveel er gemeld wordt en in hoe snel een casus overgedragen kan worden aan de ketenpartners. Er is daarom ruimte nodig om adequaat in te kunnen spelen op eventuele toe- of afnames.
- Effectief en efficiënt is. De begrotingssystematiek dient bij te dragen aan inzicht in de doelen van Veilig Thuis, is op een efficiënte manier toe te passen en leidt niet tot extra werk.
- Aansluit bij de (landelijke) kaders en ambities zoals het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de flexibiliteit die dit vraagt van Veilig Thuis. Daarnaast is het belangrijk dat er voldoende ruimte is om de verbinding te blijven leggen met de partners in de veiligheidsketen en om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen.
- Eenvoudig is. Dit uitgangspunt sluit aan bij efficiënt. Er dient daarom gestreefd te worden naar een zo eenvoudig mogelijke begroting.

De huidige situatie

De huidige situatie van de afgelopen jaren is gebaseerd op een P*Q-systematiek. Voor het afgelopen jaar (2022) is de Q voor alle diensten gebaseerd op de realisatie van het afgesloten jaar op de meldingen na. De meldingen werden bepaald op basis van een schatting en een analyse van de trend van de afgelopen jaren. Doordat er bij de meldingen niet uitgegaan werd van de realisatie 2021 is er onduidelijkheid ontstaan over de wijze waarop de begroting tot stand kwam. Dit heeft geleid tot een warrig proces en vervolgens de (bestuurlijke) wens om te komen tot een passende begrotingssystematiek waarbij de afspraken verder aangescherpt zijn.

2 mogelijke begrotingssystematieken

In de werkgroep zijn verschillende systematieken besproken. Uiteindelijk kwamen we gezamenlijk tot twee mogelijke varianten die passend zouden kunnen zijn voor Veilig Thuis. Dit zijn de P*Q-begroting en de formatiebegroting. Deze worden hieronder verder uitgewerkt.

Uitwerking variant 1: P*Q-begroting

Bij een P*Q-begroting moet de prijs (P) en de hoeveelheid (Q) bepaald worden. De prijs is onder meer afhankelijk van de normtijden.

- P = prijs per dienst gebaseerd op normtijden.
- Normtijd = de gemiddelde tijd die het uitvoeren van een bepaalde dienst van Veilig Thuis kost.
- Q = aantallen diensten

Om de P vast te kunnen stellen is het belangrijk om realistische normtijden te hanteren. Voor een aantal diensten van Veilig Thuis voldoet de huidige normtijd niet meer aan de realiteit. Dit betekent dat er eigenlijk een te lage prijs is voor de tijd die het kost om de dienst uit te voeren. Veilig Thuis heeft op basis van een onderzoek van QConsult met bandbreedtes in de afgelopen jaren de normtijden vastgesteld (zie begroting 2020, 2021 en 2022). Als voorbereiding op de werkgroep heeft Veilig Thuis Gelderland Zuid hun normtijden vergeleken met de normtijden van andere Veilig Thuis organisaties en een voorstel gemaakt voor een aanpassing van de normtijden (zie hiervoor bijlage 2).

Voor het bepalen van de Q zijn er verschillende mogelijkheden.

1. Er kan gekeken worden naar het aantal geleverde diensten in het afgelopen jaar.

2. Er kan gekeken worden naar het gemiddelde aantal geleverde diensten in de afgelopen 2 of 3 jaar. Deze jaren kunnen allemaal even zwaar mee tellen of er kan een gewicht gekoppeld worden aan de jaren door bijvoorbeeld het meest oude jaar minder zwaar te laten tellen dan het meest recente jaar.
3. Tot slot kan er een inschatting gemaakt worden van de verwachte instroom. Dit is dan afhankelijk van bijvoorbeeld landelijke ontwikkelingen.

Uitwerking variant 2: Formatiebegroting

Een formatiebegroting wordt vaak gebruikt om aan te geven hoeveel medewerkers er nodig zijn om een gevraagde dienst goed uit te kunnen voeren. Er is dan een inschatting nodig om hoeveel werk het gaat (meldingen/ adviezen/ vervolgdiensten/ incidentele zaken) en welke personeelsinzet er nodig is om dit werk uit te kunnen voeren. Vaak wordt hiervoor gekeken naar voorgaande jaren. Het is hierbij belangrijk dat er bijvoorbeeld afspraken zijn gemaakt over met welke loonschaal en -trede gerekend gaat worden. Een begroting is dan uitgewerkt in de verschillende functies die Veilig Thuis heeft zoals uitvoerende medewerkers frontoffice/ backoffice, gedragswetenschappers, vertrouwensartsen enz.

Voorkeursvariant

Vanuit de werkgroep adviseren wij het AB om te kiezen **voor de formatiebegroting**, waarbij bepaalde aanvullende randvoorwaarden en afspraken gelden. Beide begrotingssystematieken zijn getoetst aan de hand van de uitgangspunten waarbij beide voldoen aan de meeste uitgangspunten. Om te voldoen aan alle uitgangspunten is het vooral belangrijk om goede randvoorwaarden met elkaar af te spreken, die worden hieronder toegelicht.

Het grootste verschil zit hem in de uitgangspunten 'Stabiliteit en rust' en 'Passend bij de (soms grillige) instroom'. De formatiebegroting zorgt met name voor stabiliteit en rust omdat deze uitgaat van de personele inzet van Veilig Thuis. De P*Q-begroting past beter bij de instroom van Veilig Thuis omdat deze kan fluctueren. Aangezien zowel Veilig Thuis als de gemeenten stabiliteit en rust rondom de begroting het meest belangrijk vinden is er besloten om de formatiebegroting te adviseren, met aanvullende randvoorwaarden en afspraken om het risico rondom de fluctuerende instroom zo goed mogelijk te beheersen. Daarnaast is er gekeken naar het uitgangspunt 'eenvoudig'. Aangezien het werk van Veilig Thuis uiteindelijk gaat om mensenwerk en dit de knop is waar Veilig Thuis aan kan draaien, is het logisch en daarom ook eenvoudig om uit te gaan van een formatiebegroting.

Randvoorwaarden en afspraken

Vast peilmoment

Voor een formatiebegroting is het nog steeds belangrijk om een inschatting te maken van het verwachte aantal diensten. Met de diensten van Veilig Thuis worden de wettelijke taken bedoeld. Dit zijn de adviezen, meldingen, voorwaarden en vervolg, onderzoeken, overdrachten en monitoring. Daarnaast zijn dit de overige diensten die Veilig Thuis uitvoert voor alle gemeenten zoals de tijdelijk huisverboden (THV) en het geven van voorlichting. Met de diensten worden niet de werkzaamheden bedoeld die Veilig Thuis uitvoert rondom de regionale aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, die via de decentralisatie uitkering vrouwenopvang (DUVO) gefinancierd worden. Momenteel ontvangt Veilig Thuis een meerjarige subsidie voor eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling.

Zoals beschreven zijn er verschillende mogelijkheden om een inschatting van het verwachte aantal diensten te maken. We stellen voor om te kiezen voor het gemiddelde aantal van de laatste drie jaar, waarbij ieder jaar even zwaar meeweegt, om op deze manier grote schommelingen af te vlakken. De begroting zal dan stabiel zijn. Dit betekent dat er jaarlijks gekeken wordt naar het gemiddelde van de aantallen van de instroom van de drie jaar ervoor om zo de formatie voor het komende jaar vast te stellen. Indien er een dalende of stijgende trend zichtbaar is, kan Veilig Thuis de formatie naar boven of naar beneden bijstellen. Hiervoor stellen we voor dat het instellen van een flexibele schil voor het personeelsbestand mogelijk wordt. Dit doet recht aan de uitgangspunten 'stabiliteit en rust' omdat grote schommelingen worden afgevlakt en aan 'transparant en eenduidigheid' omdat er heldere afspraken zijn over het peilmoment.

Monitoring

Om gedurende het jaar als gemeenten te kunnen blijven monitoren kan er gebruik worden gemaakt van het dashboard van Veilig Thuis, zoals nu ook al de werkwijze is. Na ieder kwartaal ontvangen gemeenten via een zogenaamde BI-tool inzicht in het aantal diensten (met allerlei CBS-kenmerken) met een bijbehorende oplegger. De financiële vertaling hiervan is te vinden in de algemene afspraken die hiervoor gemaakt zijn met de GGD (Marap en jaarrekening). Ook deze randvoorwaarde draagt bij aan het uitgangspunt 'Transparant en eenduidig'.

Meerjarenbegroting met jaarlijkse toets op P*Q

De werkgroep adviseert het AB om de GGD om een meerjarenbegroting te vragen omdat dit nog meer stabiliteit en rust geeft. In een meerjarenbegroting geeft een organisatie een doorkijk wat betreft de financiën. Een meerjarenbegroting moet nog steeds jaarlijks bijgesteld worden met de loon en prijsindexatie en met eventuele nieuwe ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld nieuwe huisvesting.

De instroom van Veilig Thuis kan echter nog fluctueren omdat de afgelopen jaren geen representatieve jaren waren door corona. Het is daarom moeilijk een goede meerjaren inschatting te maken, ondanks dat we het gemiddelde aantal van de laatste 3 jaren als uitgangspunt nemen. Daarom is het voorstel om jaarlijks een toets uit te voeren met een vast peilmoment, zoals hierboven beschreven, om te toetsen of de begroting nog passend is bij de aantallen. Dit peilmoment is eind januari omdat dan de definitieve aantallen van het jaar ervoor bekend zijn en verwerkt zijn in het dashboard voor de gemeenten. Op basis van deze toets (gebaseerd op het gemiddelde van de drie jaar ervoor) kan de begroting waar nodig jaarlijks worden bijgesteld.

Verwachte ontwikkelingen

De werkgroep adviseert om in de begroting een post op te nemen met een maximum van 1% van de loonsom van het uitvoerend personeel voor verwachte ontwikkelingen. Veilig Thuis zal in de begroting hierbij een globale beschrijving toevoegen wat de verwachte ontwikkelingen zijn. Met ontwikkelingen worden bijvoorbeeld voorbereidende werkzaamheden bedoeld voor de uitvoering van bepaalde innovaties zoals een nieuw systeem of een nieuwe aanpak met betrekking tot Veilig Thuis. Op deze manier heeft Veilig Thuis de ruimte om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Indien er gedurende het jaar ontwikkelingen zijn die niet waren voorzien dan kan Veilig Thuis ook gedurende het jaar hier gebruik van maken. In dit geval zal Veilig Thuis, tijdens de periodieke gesprekken, dit met de gemeenten bespreken.

Egalisatiereserve als bandbreedte

Zoals hiervoor beschreven zal de begroting gebaseerd worden op de gemiddelde Q (aantallen diensten) van de afgelopen 3 jaar. Echter zullen er altijd afwijkingen ontstaan in het lopende jaar op het gebied van de Q, maar ook op de P (prijs). Bij de P kun je denken aan meer inhuur door ziekteverzuim boven de norm, afwijking van de normtijden per dienst en incidentele vragen en ontwikkelingen. Daarom stellen we voor om een egalisatiereserve op te bouwen die gebruikt kan worden als bandbreedte om eventuele afwijkingen op te kunnen vangen. Het doel van deze egalisatiereserve is aan de ene kant om fluctuaties op te kunnen vangen en aan de andere kant om incidentele vragen vanuit gemeenten op te kunnen lossen. Hierdoor hoeft Veilig Thuis niet voor iedere afwijking extra budget bij de gemeente te vragen. Dit doet recht aan het uitgangspunt 'passend bij de fluctuerende instroom', aan het uitgangspunt 'aansluitend bij kaders en ambities' en aan het uitgangspunt 'Stabiliteit en rust'.

Het voorstel is om de begrotingssystematiek per 2024 in te laten gaan. Om er echter voor te zorgen dat er voor 2024 ook al een egalisatiereserve is, stellen we voor om deze reserve al in 2023 op te bouwen. Dat betekent dat het verwachte positieve jaarresultaat van Veilig Thuis van 2023 gebruikt wordt om de egalisatiereserve op te bouwen. Deze is bedoeld om vervolgens de schommelingen in 2024 en verder op te kunnen vangen. Indien de instroom toeneemt kan Veilig Thuis deze reserve gebruiken om de extra kosten te dekken en indien de instroom afneemt wordt het ontstane positieve resultaat toegevoegd aan de egalisatiereserve voor het jaar erop.

Memorandum

We stellen hierbij een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis voor. Indien de egalisereserve hoger is dan deze 5% is het advies van de werkgroep om het overschot terug te laten vloeien naar de gemeenten in Gelderland Zuid. Andersom betekent dit dat als Veilig Thuis verlies maakt en de egalisereserve staat op 0, dat er een extra bijdrage van de gemeenten in Gelderland Zuid wordt gevraagd. Voorgaande betekent een aanpassing aan de lopende afspraken rondom de jaarrekening van de GGD.

Normtijden

Voor het opstellen van de begroting 2024 is het belangrijk om de nieuwe normtijden (zie bijlage 2) vast te stellen. Deze normtijden zijn voor beide systematieken nodig. Aangezien er weinig tijd meer is voor het opstellen van de begroting 2024 stellen we voor om de normtijden tegelijk met dit advies rondom de begrotingssystematieken vast te stellen.

Samenvatting en beslispunten

Samenvattend stelt de werkgroep voor om voor 2024 als systematiek uit te gaan van een formatiebegroting met een jaarlijkse toets op P*Q, waarbij de Q gebaseerd is op het gemiddelde aantal diensten van de afgelopen drie jaren. Om daarnaast een post op te nemen van 1% van de loonsom van het uitvoerend personeel voor verwachte ontwikkelingen. Om een egalisereserve op te bouwen vanaf 2023 met een maximum van 5% van de laatst vastgestelde jaarrekening. Waarbij een eventueel overschot terug zal vloeien naar de gemeenten in Gelderland Zuid en een eventueel tekort van Veilig Thuis (egalisereserve is 0) aangevuld wordt door de gemeenten in Gelderland Zuid. De egalisereserve wordt gebruikt voor fluctuaties in instroom, afwijkingen van de prijs en om in te kunnen spelen op incidentele vragen en ontwikkelingen.

Beslispunten:

1. In te stemmen met een meerjarige formatiebegroting met een jaarlijkse toets op P*Q vanaf 2024 voor de begrotingssystematiek van Veilig Thuis;
2. In te stemmen met het vormen van een egalisereserve vanaf 2023 met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis;
3. In te stemmen met het voorstel dat het eventuele overschot op de egalisereserve terugvloeit naar de gemeenten en een eventueel tekort van Veilig Thuis waarbij de egalisereserve al 0 is, wordt aangevuld door de gemeenten;
4. In te stemmen met de voorgestelde normtijden (zie bijlage 2);
5. De GGD te verzoeken om de begroting Veilig Thuis vanaf 2024 te baseren op de nieuwe begrotingssystematiek.

Vervolg

Indien het AB instemt met deze begrotingssystematiek dan zal de GGD vanaf 2024 gebruik maken van een formatiebegroting. Deze wordt 23 maart 2023 aan u voorgelegd. Verder worden er door de leden van de werkgroep verdere afspraken gemaakt over de blijvende monitoring op de gezamenlijk geformuleerde uitgangspunten, het realiseren van de doelen en de resultaten van Veilig Thuis in combinatie met de financiën.

Bijlagen

1. Plan van aanpak begrotingssystematiek Veilig Thuis
2. Benchmark met andere Veilig Thuis organisaties en een voorstel voor de nieuwe normtijden.

Plan van aanpak Samen op weg naar Gebiedsgebonden werken

1. Aanleiding en doel

Met dit plan kiest Veilig Thuis Gelderland-Zuid voor een werkwijze die beter aansluit bij wat de huidige praktijk vraagt. De opgave is om het werk zo te organiseren dat er meer focus, eigenaarschap en samenhang ontstaan in de uitvoering. Dat is nodig om de kwaliteit en continuïteit van het werk ook in de komende jaren te kunnen waarmaken.

Het plan is geen totaaloplossing voor alle opgaven waar Veilig Thuis voor staat, maar wel een noodzakelijke en betekenisvolle stap richting een toekomstbestendige inrichting. Daarin wordt de aansluiting met Versterken Lokale Teams¹, Samen Verder proeftuinen² en de ontwikkeling naar regionale veiligheidsteams vanuit het Toekomstscenario³ versterkt. Door gebiedsgebonden te werken, wordt de expertise van Veilig Thuis herkenbaarder en beter verbonden met de regionale en lokale praktijk.

De kern van de aanpak is: niet méér organiseren, maar slimmer, gericht en dichter bij de praktijk werken. Met gebiedsgebonden werken kiest Veilig Thuis voor meer overzicht, kortere lijnen, beter samenspel en een gerichtere inzet van deskundigheid. De veiligheid van inwoners blijft daarbij altijd leidend.

Gebiedsgebonden werken is daarmee niet in de eerste plaats een interne organisatieaanpassing, maar vooral een inhoudelijke beweging. Aansluitend bij Gefaseerd Samen Werken aan Veiligheid⁴ wil Veilig Thuis de verantwoordelijkheid voor veiligheid nadrukkelijker samen met gemeenten en partners in de keten vormgeven. Dat betekent: beter aansluiten bij de lokale praktijk, kortere lijnen organiseren, zorgen eerder gezamenlijk in beeld brengen en heldere afspraken maken over wie wanneer wat doet. Zo wil Veilig Thuis toegroeien naar een werkwijze waarin veiligheid eerder gezamenlijk wordt beoordeeld, informatie over gezinnen en huishoudens sneller wordt gedeeld met lokale teams, gemeenten en andere netwerkpartners, en de samenwerking minder volgens een estafettemodel verloopt.

Deze inhoudelijke beweging krijgt ook een organisatorische vertaling. Veilig Thuis heeft de ambitie om met dit plan wachttijden en doorlooptijden terug te dringen, de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening te borgen en de samenwerking met lokale teams

¹ [Convenant Stevige Lokale Teams](#)

² [Proeftuin Samen Verder - Jeugd Regio Nijmegen - Samen Kleuren Wij De Toekomst](#)

³ [Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming | voor Jeugd & Gezin](#) en [Veranderstrategie Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming | Huiselijk Geweld](#)

⁴ <https://www.civilcare.nl/>

en gemeenten te versterken. Beter zicht op werkvoorraad, resultaten, capaciteit en financiële effecten maakt het mogelijk om gericht te sturen en sneller bij te stellen. Daarnaast draagt de aanpak bij aan het verminderen van administratieve lasten, onder andere door de inzet van AI.

2. Wat levert gebiedsgebonden werken op?

Gebiedsgebonden werken moet in de dagelijkse praktijk merkbaar verschil maken. Het brengt Veilig Thuis dicht bij gemeenten, lokale teams en inwoners en versterkt daarmee de inhoudelijke basis van het werk. Doordat teams meer zicht krijgen op de lokale context, worden signalen eerder herkend en kan sneller worden afgestemd welke ondersteuning nodig is. Vaste werkrelaties maken dat partners elkaar beter kennen, elkaar gemakkelijker vinden en sneller kunnen handelen wanneer veiligheid onder druk staat. Zo ontstaat rondom gezinnen en huishoudens een steviger netwerk, waarin samenwerking niet afhankelijk is van losse contacten, maar van herkenbare en duurzame verbindingen.

De meerwaarde zit ook in de sturing. Per gebied ontstaat beter inzicht in werkvoorraad, capaciteit, expertise, kwaliteit, productiviteit en doorlooptijden. Waar Veilig Thuis nu vooral beschikt over een totaalbeeld van deze kengetallen, maakt de nieuwe werkwijze het mogelijk om verschillen tussen gebieden beter zichtbaar te maken. Daardoor wordt eerder duidelijk waar het goed gaat, waar knelpunten ontstaan en welke keuzes nodig zijn. Verbetering kan daarmee gericht plaatsvinden: op basis van wat een gebied vraagt, wat medewerkers nodig hebben en waar de grootste risico's zitten.

Die beweging vraagt tegelijk om balans. Veilig Thuis blijft één afdeling die gezamenlijk verantwoordelijkheid draagt voor het geheel. Als werkvoorraden tussen gebieden sterk uiteenlopen, kan capaciteit flexibel worden herverdeeld. Functies die kwetsbaar kunnen zijn bij een gebiedsgebonden inrichting, zoals werkbegeleiding, gedragswetenschappelijke ondersteuning en specifieke wettelijke taken, blijven geheel of gedeeltelijk overstijgend georganiseerd. Deze combinatie versterkt de inrichting: gebiedsgebonden waar dat de samenwerking en sturing ondersteunt, en afdelingsbreed waar dat nodig is voor kwaliteit, continuïteit en deskundigheid.

3. Wat gaat Veilig Thuis anders doen?

Veilig Thuis werkt nu nog met teams die afdelingsbreed verantwoordelijk zijn voor alle onderdelen van het proces. Medewerkers voeren verschillende diensten uit, van veiligheidsbeoordeling tot monitoring, in alle gemeenten. Deze inrichting heeft lange tijd flexibiliteit geboden, maar sluit steeds minder aan bij de complexiteit, omvang en dynamiek van het huidige werk. De druk op de uitvoering vraagt om meer focus,

duidelijker eigenaarschap en betere benutting van beschikbare expertise. Wanneer medewerkers breed inzetbaar blijven over alle regio's en processtappen, raakt het zicht op werkvoorraad, prioriteiten en lokale samenwerking sneller versnipperd. Daardoor kunnen meldingen langer blijven liggen, lopen doorlooptijden op en wordt de samenwerking met gemeenten en lokale teams minder herkenbaar georganiseerd dan nodig is. Gebiedsgebonden werken is daarom een gerichte keuze om de uitvoering overzichtelijker, herkenbaarder en beter stuurbaar te maken.

Om deze beweging concreet te maken, kiest Veilig Thuis vanaf medio november 2026 voor gebiedsteams, naast een aparte frontoffice. Daarmee ontstaat een duidelijke knip tussen de voorkant van het proces en de verdere opvolging in de gebieden. De frontoffice richt zich op bereikbaarheid, advies, meldingen, veiligheidsbeoordelingen en spoed, terwijl de gebiedsteams verantwoordelijk zijn voor opvolging, samenwerking en inhoudelijke verdieping in hun gebied. Casussen worden logischer verdeeld, expertise wordt gericht ingezet en medewerkers kunnen meer eigenaarschap nemen voor het werk in hun gebied. Medewerkers zijn verbonden met lokale samenwerkingspartners, waardoor lijnen kort zijn en partijen elkaar snel weten te vinden. De gebiedsgebonden inrichting bestaat uit drie gebiedsteams: Nijmegen, Rijk van Nijmegen en Rivierenland.

3.1 Frontoffice

De voorkant van het proces wordt geconcentreerd georganiseerd in de frontoffice (voorheen Team Toegang). De frontoffice is verantwoordelijk voor de bereikbaarheid van Veilig Thuis, behandelt adviesvragen via telefoon en chat en verwerkt meldingen, inclusief de volledige veiligheidsbeoordeling. Urgente meldingen worden op de dag van binnenkomst direct opgepakt.

Wanneer na de veiligheidsbeoordeling vervolg nodig is in de vorm van onderzoek of Voorwaarden & Vervolg, wordt de casus overgedragen aan het betreffende gebiedsteam. Daar wordt bepaald welke inzet nodig is en hoe de opvolging wordt vormgegeven. De knip tussen de frontoffice en de gebiedsteams zorgt voor een helder proces, met gerichte aandacht aan de voorkant en passende opvolging in het gebied.

In de Nijmeegse wijken waar Samen Verder, inclusief deelname van Veilig Thuis, is geïmplementeerd, worden meldingen rechtstreeks binnen de werkwijze van Samen Verder opgepakt. Veilig Thuis sluit daarnaast aan bij de bredere regionale ontwikkelingen binnen het Toekomstscenario, waarin nabijheid, gedeeld eigenaarschap en samenwerking rond gezinnen en huishoudens centraal staan. De nieuwe inrichting maakt het mogelijk om daar beter op te anticiperen en de samenwerking met lokale teams, Samen Verder, proeftuinen en toekomstige regionale veiligheidsteams verder te versterken.

4. Wat betekent dit voor de gemeenten?

Voor gemeenten betekent gebiedsgebonden werken dat Veilig Thuis de uitgangspunten van het Toekomstscenario en Gefaseerd Samen Werken aan Veiligheid vertaalt naar een samenwerking die eerder start, concreter wordt ingevuld en beter aansluit bij de lokale praktijk. Vaste contactpersonen maken het gemakkelijker om tijdig af te stemmen over signalen, zorgen en passende inzet. Veilig Thuis blijft daarbij zijn wettelijke rol zorgvuldig invullen: het beoordeelt de veiligheid, brengt zorgen scherper in beeld en betreft samenwerkingspartners wanneer inzet van hulp nodig is. De gebiedsgerichte werkwijze helpt om dit tijdig, duidelijk en goed afgestemd te doen.

De beweging naar gebiedsgebonden werken is nadrukkelijk niet bedoeld om méér bij gemeenten neer te leggen, maar om de samenwerking anders te organiseren. Veilig Thuis wil eerder samen optrekken, meer naar voren werken en in overleg met gemeenten en lokale partners bepalen wat lokaal mogelijk, nodig en passend is. Zo ontstaat een gedeelde verantwoordelijkheid voor veiligheid, met heldere rollen en afspraken voor Veilig Thuis, gemeenten en lokale partners.

Daarbij zijn verschillende vormen van samenwerking denkbaar, zoals gezamenlijke huisbezoeken, gezamenlijke analyse van wat nodig is of laagdrempelig contact over casuïstiek, bijvoorbeeld aan een triagetafel. In de opstartfase gaat Veilig Thuis met de gemeenten in gesprek over wat passend en haalbaar is.

Deze manier van samenwerken biedt vervolgens een steviger basis voor inzicht in en verantwoording over de uitvoering van de wettelijke taak. Periodiek inzicht in afgesproken indicatoren maakt zichtbaar wat goed gaat, waar knelpunten ontstaan en welke maatregelen Veilig Thuis neemt. Dit maakt het gesprek met gemeenten concreter en helpt om gezamenlijk te sturen op veiligheid, kwaliteit en uitvoerbaarheid.

5. Steviger sturen op financiën, capaciteit en werkvoorraad

Om de beoogde opbrengsten daadwerkelijk te realiseren, is stevigere en meer samenhangende sturing noodzakelijk. De nieuwe inrichting geeft Veilig Thuis meer grip op de uitvoering, omdat verschillen tussen gebieden beter zichtbaar en bespreekbaar worden. Daarnaast wordt voorzien in uitbreiding met een extra teammanager, zodat de span of support binnen de geldende norm blijft en beheersbaar is.

Door cijfers per gebied inzichtelijk te maken, ontstaat scherper zicht op instroom, werkvoorraad, capaciteit, expertise, productiviteit, kwaliteit en financiële effecten. Daarmee wordt sturing minder reactief en meer voorspellend: knelpunten komen eerder in beeld, patronen worden sneller herkend en keuzes kunnen beter worden onderbouwd. Dit helpt om capaciteit gericht te verdelen, prioriteiten explicieter te maken en de formatie passender af te stemmen op de omvang en aard van het werk.

Sinds juli 2026 is een intern financieel dashboard beschikbaar voor management en teammanagers. Dit dashboard geeft inzicht in onder meer personeelskosten en overige kosten, zoals tolkinzet, licenties en inhuur. Het dashboard wordt verder doorontwikkeld met managementinformatie over de werkprocessen. De meerwaarde zit niet alleen in het beschikbaar hebben van cijfers, maar vooral in het gesprek daarover: waar ontstaat druk, welke inzet is nodig en welke keuzes zijn verantwoord?

Samen met het financiële dashboard ontstaat zo een beter onderbouwd beeld van de samenhang tussen instroom, capaciteit, kosten en resultaten. Dat helpt Veilig Thuis om tijdig bij te stellen, transparanter te verantwoorden en keuzes steviger te onderbouwen richting management, bestuur en gemeenten. Parallel daaraan wordt gewerkt aan het verminderen van administratieve lasten voor uitvoerend medewerkers en secretariaat, onder andere door de inzet van AI-tools. Ook dat draagt eraan bij dat beschikbare tijd en deskundigheid zoveel mogelijk worden ingezet voor het werk dat direct bijdraagt aan veiligheid, kwaliteit en continuïteit.

6. Aandacht voor medewerkers

Bij de overgang naar gebiedsgebonden werken is zorgvuldigheid van belang, juist omdat deze verandering direct raakt aan het werk van medewerkers. Tijdens dit proces worden medewerkers betrokken gehouden en is er aandacht voor motivatie, werkdruk, verzuim en begeleiding. In de huidige arbeidsmarkt zijn goed ingewerkte en ervaren medewerkers hard nodig. Er wordt rekening gehouden met hun voorkeuren en expertise, maar ook met wat de organisatie nodig heeft om de uitvoering goed en verantwoord te organiseren.

7. Kwaliteit en samenwerking blijven leidend

Deze zorgvuldige overgang is van belang, omdat de verandering moet bijdragen aan versterking van kwaliteit en samenwerking. Het uitgangspunt blijft dat Veilig Thuis tijdig, deskundig en zorgvuldig handelt bij zorgen over huiselijk geweld en kindermishandeling. Door het werk gebiedsgericht te organiseren, ontstaat meer ruimte om de inhoudelijke kwaliteit te versterken en de samenwerking rond veiligheid eerder en concreter vorm te geven. Kortere lijnen met lokale teams, gemeenten en samenwerkingspartners maken het mogelijk tijdiger af te stemmen welke inzet nodig is, wie welke bijdrage levert en wie de regie voert.

Deze ontwikkeling sluit aan bij de uitgangspunten van Gefaseerd Samen Werken aan Veiligheid: veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Veilig Thuis, gemeenten, lokale teams en andere betrokken partners. Gebiedsgebonden werken ondersteunt deze beweging doordat professionals elkaar eerder weten te vinden,

signalen sneller kunnen duiden en afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en vervolgstappen concreter kunnen maken. Hierdoor kan passende ondersteuning eerder worden georganiseerd, kan de expertise van Veilig Thuis gericht worden ingezet en kan gezamenlijk worden geleerd van patronen, knelpunten en terugkerende veiligheidsvragen.

8. Hoe houden we grip op de uitvoering?

De invoering van gebiedsgebonden werken is een ontwikkelproces dat Veilig Thuis zorgvuldig volgt, monitort en waar nodig bijstuurt. Dat is nodig om de nieuwe werkwijze zorgvuldig te starten en duurzaam te borgen. Daarbij wordt gewerkt volgens de PDCA-cyclus: plannen, uitvoeren, controleren en bijstellen. In de overgangsfase blijft deze cyclus praktisch toepasbaar, zodat snel kan worden geleerd en bijgestuurd zonder extra administratieve belasting voor medewerkers. Per gebied worden doelen en indicatoren vastgesteld. Periodiek wordt gekeken naar onder meer instroom, werkvoorraad, wettelijke termijnen, doorlooptijden, kwaliteit, capaciteit, productiviteit, ziekteverzuim, financiële resultaten en signalen van medewerkers en samenwerkingspartners.

9. De uitvoering: een gefaseerde implementatie

Om de beweging naar gebiedsgebonden werken zorgvuldig te laten landen, wordt de invoering gefaseerd aangepakt volgens de PDCA-cyclus.

Fase 1 – voorbereiding en inrichting – juli t/m oktober 2026
In de zomer en het najaar van 2026 worden per gebied de volgende basisgegevens in beeld gebracht: instroom, werkvoorraad, doorlooptijden, formatie en expertise. Ook worden de gebiedsindeling, rollen, overlegstructuur en achtervang verder uitgewerkt.
Fase 2 – inrichting en overgang – medio november 2026
De gebiedsteams worden ingericht en medewerkers worden gekoppeld aan de gebieden. De nieuwe taakverdeling tussen de frontoffice en de gebiedsteams wordt ingevoerd. Daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar continuïteit, kwetsbaarheid en beschikbare expertise.
Fase 3 – uitvoeren en monitoren – medio november 2026 t/m maart 2027
De nieuwe werkwijze wordt in de praktijk uitgevoerd. Management en teams volgen de resultaten via de afgesproken indicatoren en dashboards.
Fase 4 – evalueren en bijsturen – 1 ^e evaluatie april 2027, 2 ^e evaluatie november 2027

Op basis van de resultaten en ervaringen worden werkafspraken, rollen en capaciteit waar nodig aangepast. Verbeteringen worden structureel geborgd.

10. Samenvattend

Met dit plan van aanpak kiest Veilig Thuis Gelderland-Zuid voor een volgende stap in de doorontwikkeling van de organisatie. Gebiedsgebonden werken is daarbij niet alleen een organisatorische aanpassing, maar vooral een inhoudelijke beweging naar eerder, gericht en beter afgestemd samenwerken rond veiligheid. Veilig Thuis vertaalt hiermee de uitgangspunten van het Toekomstscenario en Gefaseerd Samen Werken aan Veiligheid naar een werkwijze waarin signalen eerder gezamenlijk in beeld komen, verantwoordelijkheden helder worden verdeeld en de aansluiting met gemeenten, lokale teams en samenwerkingspartners wordt versterkt.

Deze doorontwikkeling helpt Veilig Thuis om ook in de komende jaren tijdig, deskundig en zorgvuldig te kunnen handelen. Door gebiedsteams herkenbaar te verbinden aan gemeenten en lokale samenwerkingspartners ontstaat meer continuïteit in de samenwerking, meer zicht op wat per gebied nodig is en meer ruimte om gezamenlijk te sturen op veiligheid, kwaliteit en uitvoerbaarheid. Daarbij blijft Veilig Thuis zijn wettelijke rol zorgvuldig invullen en wordt in overleg met gemeenten bekeken welke vormen van samenwerking passend en haalbaar zijn.

Tegelijkertijd draagt de nieuwe inrichting bij aan stevigere sturing op werkvoorraad, capaciteit, kwaliteit, productiviteit, doorlooptijden en financiële effecten. Door deze informatie per gebied inzichtelijk te maken, ontstaat meer grip op de uitvoering en kunnen keuzes beter worden onderbouwd richting management, bestuur en gemeenten. De invoering gebeurt stapsgewijs, met een frontoffice en gebiedsteams, aandacht voor medewerkers, transparante monitoring en ruimte om te leren en bij te sturen. Zo wordt toegewerkt naar een Veilig Thuis dat sterker samenwerkt, gericht stuurt en beter kan verantwoorden wat nodig is voor kwaliteit, continuïteit en uitvoerbaarheid. De kern blijft onveranderd: de veiligheid van inwoners, gezinnen en huishoudens staat altijd voorop.

Algemeen bestuur

Vergadering	8 oktober 2026
Agendapunt	5.2
Onderwerp	Tussentijdse rapportage t/m augustus 2026

Korte samenvatting onderwerp

GGD Gelderland-Zuid rapporteert sinds 2023 twee keer tussentijds aan het Dagelijks en Algemeen Bestuur. De financiële gegevens tot en met juli 2026 zijn gebruikt als basis voor de prognose voor heel 2026. Na instemming van het Algemeen Bestuur wordt de Tussentijdse rapportage t/m augustus 2025 ter kennisname gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten.

In de Tussentijdse rapportage wordt over substantiële afwijkingen gerapporteerd ten opzichte van het in de Programmabegroting GGD GZ 2026 vastgestelde beleid en bedragen. Als activiteiten en budgetten zich ontwikkelen conform de begroting 2026 is er geen reden tot rapporteren. Hierdoor ontstaat sneller overzicht voor het Dagelijks en Algemeen Bestuur waar eventueel bijgestuurd moet worden.

Prognose resultaat

De prognose van deze tussentijdse rapportage komt uit op een positief resultaat van € 144.000 inclusief de dotatie frictiekosten voor de ontvlechting bedrijfsvoering.

Het verschil met de voorgaande rapportage bedraagt € 519.000. Het grootste deel van dit verschil bestaat uit de post onvoorzien die in deze rapportage wordt aangewend om het tekort van Veilig Thuis op te vangen. Andere meevallers die kunnen worden ingezet om het tekort van Veilig Thuis op te vangen zijn de rentebaten en lagere afschrijvingskosten.

In het hoofdstuk financiën wordt het verschil ten opzichte van de eerste rapportage verklaard.

In deze rapportage is de bijstorting door deelnemende gemeenten voor de extra verrichtingen door Bijzondere Zorg nog niet opgenomen. Het verwachte resultaat 2026 bedraagt inclusief de bijdrage voor Bijzondere Zorg circa € 340.000.

Ten aanzien van Veilig Thuis stelt het DB voor om een gedegen analyse ten behoeve van een duurzame financiële houdbaarheid van VT uit te voeren, inclusief de evaluatie van de systematiek van formatiebegroting (zie agendapunt 5.1). In afwachting hiervan stelt de GGD voor om gezien de bovengenoemde positieve prognose van de GGD in 2026, de gemeenten niet te vragen om (conform afspraken begrotingssystematiek) de egalisatiereserve van Veilig Thuis aan te vullen.

Bezuinigingen/taakstelling

In de vastgestelde begroting 2026 is een bezuiniging van € 1.085.000 verwerkt. Deze wordt op veel onderdelen gehaald. Deze bezuinigingen zijn structureel en hebben dus niet alleen effect op 2026, maar ook op alle volgende jaren. Uitzondering op het volledig halen van de bezuiniging is het onderdeel *informatievoorziening* dat niet in zijn geheel maar voor ruim 50% wordt behaald. Een belangrijke uitzondering is de taakstelling op *Veilig Thuis*. Deze wordt niet behaald. In onderstaande tabel wordt de realisatie weergegeven van de bezuinigingen/taakstelling. Een toelichting staat onder de tabel op pag. 2.

	Onderdeel	Besparing	Realisatie	
1.	Veilig Thuis (taakstelling)	€ 235.000	€ -495.000	✗
2.	Bundelen van vaccinatie werkzaamheden	€ 200.000	€ 200.000	✓
3.	Forensische geneeskunde	€ 50.000	€ 50.000	✓
4.	Jeugdgezondheidszorg	€ 275.000	€ 275.000	✓
5.	Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier	€ 125.000	€ 125.000	✓
6.	Informatievoorziening	€ 150.000	€ 80.000	deels ✓
7.	Opleidingsbudget	€ 50.000	€ 50.000	✓
TOTAAL DALING LASTEN		€ 1.085.000		

1. Veilig Thuis: In de begroting 2026 is de afname inwonersbijdrage Veilig Thuis, à € 235.000, als gevolg van de begrotingssystematiek opgenomen. Dit is een autonome daling van opbrengsten door de begrotingssystematiek, waar de GGD geen directe invloed op heeft. De hoge werkvoorraad, het hoge ziekteverzuim en de inzet in de proeftuinen (die niet begroot is) leiden ertoe dat er in plaats van afname van personeel juist meer personeel wordt ingezet.
Door de inzet van extra personeel vanwege het hoge ziekteverzuim en het terugdringen van de werkvoorraad, zijn de kosten € 495.000 hoger dan begroot. De opbrengsten nemen t.o.v. 2025 af met € 235.000 als gevolg van het toepassen van de systematiek formatiebegroting. Samen leidt dit tot een geschatte afwijking t.o.v. de begroting 2026 van € 730.000. Dit is een schatting voor heel 2026.

Het resultaat van de hogere inzet tot nu toe is dat de wachtlijst van 501 casussen aan het begin van het jaar is gedaald tot 412 casussen per eind augustus. Een daling van 18%. De egalisatiereserve bedraagt op 31 december 2025 € 104.000. De structurele maatregelen die nu kunnen worden genomen voor het terugdringen van de kosten van VT, hebben pas in 2027 een effect. Wel kan het tekort in 2026 incidenteel worden opgevangen uit GGD brede meevallers:

• Vrijval van de post onvoorzien	€	265.000
• Niet begrote rentebaten	€	210.000
• Lagere afschrijvingskosten (gedeeltelijk)	€	151.000
• Inzetten egalisatiereserve Veilig Thuis	€	<u>104.000</u>
	€	730.000

Dat betekent dat gemeenten in deze prognose niet bijdragen aan het tekort van Veilig Thuis in 2026. Met andere woorden: het tekort van Veilig Thuis wordt opgelost binnen de totale GGD-begroting.

Het DB kiest ervoor om, n.a.v. een grondige analyse, begin 2027 met een voorstel te komen voor een toekomstbestendige financiering voor Veilig Thuis (zie agendapunt 5.1).

2. Bundelen grootschalige vaccinaties jeugd en volwassenen: in de afgelopen maanden is duidelijk geworden dat de bezuiniging zeker gehaald wordt. Na een kleine dip bij Reizigersadvisering en vaccinaties is het aantal consulten weer gestegen. De vergoedingen

voor extra cohorten van het RVP zijn hoger dan waarvan in de eerste rapportage uit werd gegaan.

3. Forensische geneeskunde (FG): bezuiniging € 50.000. Deze bezuiniging wordt gehaald. In 2026 blijft de MAZ (Medische ArrestantenZorg) belegd bij de GGD'en. Voor Gelderland-Zuid betekent dit dat ook in het tweede half jaar minder kosten voor overhead aan de coördinerende GGD (Gelderland-Midden) betaald hoeft te worden. Daarnaast worden garantie-uren voor de forensisch artsen grotendeels gedekt door de medische arrestantenzorg. Dit heeft ook een kostenverlagend effect. Hierdoor wordt het resultaat € 50.000 positief op de uniforme bijdrage gemeenten en € 150.000 op de facultatieve taak (derde geldstroom).
4. Jeugdgezondheidszorg: de bezuiniging op de consulten wordt gehaald. JGZ heeft het contactmoment voor 6 en voor 9 maanden samengevoegd tot een contactmoment voor 7 maanden. Daarmee is één contactmoment binnen de 0 tot 4-jarigenzorg verdwenen.
5. Digitaal Kinddossier: begroting besparing € 125.000. Deze besparing wordt gerealiseerd.
6. Informatievoorziening: in de begroting is hiervoor een bezuiniging van € 150.000 begroot. De bezuiniging op de kosten voor applicatiebeheer zijn gerealiseerd, € 80.000. De kosten voor licenties van met name kantoorapplicaties zijn echter in 2026 toegenomen. Daardoor wordt de bezuiniging deels gehaald.
7. Opleidingsbudget: bezuiniging € 50.000. Deze bezuiniging wordt gerealiseerd.

Overige resultaten:

Negatieve financiële ontwikkelingen:

1. Bijzondere Zorg: in 2026 zijn er wederom meer trajecten Bijzondere Zorg uitgevoerd. Vanaf juli wordt er extra ingehuurd. De kostenoverschrijding bedraagt nu € 220.000. Na nacalculatie op de overhead zal dit circa € 195.000 bedragen. De deelnemende gemeenten die de dienst Bijzondere Zorg afnemen storten dit bedrag na goedkeuring van de jaarrekening bij.
2. Personele kosten voor ziektevervangings: € 148.000.
3. Dotatie frictiekosten bedrijfsvoering € 250.000.

Naast bovenstaande ontwikkelingen hebben de volgende ontwikkelingen een positief effect op het resultaat:

1. Niet begrote rentebaten op de bankrekeningen: € 210.000.
2. Niet aangetrokken lening t.b.v. de nieuwbouw, daardoor minder rentekosten: € 75.000.
3. Lagere afschrijvingskosten door uitstel vervangingsinvesteringen: € 221.000.
4. Meer detacheringen: € 146.000.
5. Manager Gezond Leven neemt management Veilig Thuis waar: € 99.000.
6. Onttrekking egaliseringsreserve VT: € 104.000.
7. Resultaten (incl. kosten en opbrengsten) op taken GGD: € 289.000 (o.a. FG).
8. Lagere lasten inkoop ondersteunende diensten € 320.000.
9. Continueren jeugdgezondheidszorg asielzoekerskinderen € 75.000 (per 1 oktober).

Ontwikkelingen GGD Taken:

1. Toetreding Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0-4 tot de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid. De toetreding wordt gefinancierd door de zes Rivierenlandse gemeenten.
2. Het Ministerie van VWS heeft de leeftijdsgrens voor Covid-19 vaccinaties verhoogd van 60+ naar 70+. Personen met een zwakke gezondheid kunnen worden ingeënt ongeacht hun leeftijd. Voor GGD Gelderland-Zuid betekent de verhoging van de leeftijdsgrens een vermindering van circa 20.000 vaccinaties. In de prijs per prik zit een inverdienmodel. Dat wil zeggen dat de prijs per prik jaarlijks wordt verlaagd. De maximale vergoeding voor GGD Gelderland-Zuid bedraagt in 2026 € 1.735.238. Samen met de begrote besparing wordt deze afname van middelen een flinke uitdaging.

3. Het Ministerie van VWS heeft besloten alleen 60-jarigen in 2027 een gordelroosvaccinatie te verstrekken. 60-plussers die hierdoor niet worden ingeënt, kunnen deze vaccinatie halen (bij de GGD) op eigen kosten.
4. De zorg Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) voor kinderen van 0 tot 18 jaar zou vanaf 1 oktober 2026 door een andere partij worden verzorgd dan de GGD, als gevolg van het gunnen van de aanbesteding aan deze partij. Zeer recent is duidelijk geworden dat de partij de jeugdgezondheidszorg voor asielzoekerskinderen niet kan borgen. Daarom is besloten dat deze zorgtaak tot en met 30 september 2029 bij de GGD'en blijft.

Ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ-GGD en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie bij de GGD

In april 2026 hebben de algemeen besturen van VRGZ en GGD Gelderland-Zuid ingestemd met het beëindigen van de huidige samenwerking op het terrein van de bedrijfsvoering per 31 december 2027, of zoveel eerder als vanuit bedrijfscontinuïteit verantwoord is. Daarnaast is besloten de gezamenlijke frictiekosten (van VRGZ en GGD GZ) te dekken via een incidentele gemeentelijke bijdrage naar rato van het aantal inwoners. Een begrotingswijziging 2026 hiertoe is in juni 2026 voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden; besluitvorming vindt hierover plaats in het AB van december 2026. In 2027 volgt een begrotingswijziging voor de structurele meerkosten voor de GGD met een maximum van € 700.000.

Benodigde acties voor ontvlechting zijn in beeld gebracht en zijn gestart volgens planning en binnen financiële kaders. Medewerkers worden zorgvuldig betrokken bij het proces en continu voorzien van informatie. Naast de personele ontwikkelingen zijn belangrijke stappen gezet voor de ontvlechting van ICT-infrastructuur, applicaties en leverancierscontracten.

Daarnaast wordt gewerkt aan de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie bij de GGD, waarbij gelijktijdig door wordt gegaan met het ontwikkelen van een voorstel voor een mogelijke samenwerkingsorganisatie om schaalvoordeel op kwaliteit en financiën te behalen. Dit voorstel wordt in oktober voorgelegd aan het AB.

Overig

In bijlage 1 (volgende pagina) vindt u de tabel 'Risico's en ontwikkelingen'. In deze tabel worden de gewijzigde risicobedragen weergegeven t.o.v. de begroting 2026.

Voorstel te beslissen:

1. Vaststellen van de Tussentijdse rapportage t/m augustus 2026.

Bijlagen:

1. Tabel risico's en ontwikkelingen
2. Tussentijdse rapportage t/m augustus 2026.

Bijlage: Risico's en ontwikkelingen

In onderstaande tabel worden de gewijzigde risicobedragen weergegeven t.o.v. de begroting 2026.

Deze risicobedragen zijn nl. opnieuw vastgesteld voor de jaarrekening 2025.

Nr was	Nr nieuw	Omschrijving	Bedrag was	Bedrag nieuw	Kans was	Kans nieuw	Risicobedrag was	Risicobedrag nieuw
3	1	Inkomsten, bezuiniging Overheid en gemeenten	3.250.000	Ongewijzigd	50%	Ongewijzigd	1.625.000	Ongewijzigd
1	2	Cao / Prijsindex	1.000.000	Ongewijzigd	70%	50%	700.000	500.000
10	3	Niet naleven wet en regelgeving	1.125.000	Ongewijzigd	30%	50%	562.500	Ongewijzigd
10	4	Toenemende en veranderende vraag (bevolkingsgroei / toenemende taken GGD)	125.000	Ongewijzigd	50%	50%	62.500	62.500
4	5	Prijsstijgingen	750.000	Ongewijzigd	30%	Ongewijzigd	225.000	Ongewijzigd
6	6	Weerbaarheid eigen organisatie	375.000	Ongewijzigd	50%	Ongewijzigd	187.500	Ongewijzigd
1	7	(toekomst) Veilig Thuis	375.000	Ongewijzigd	50%	Ongewijzigd	187.500	Ongewijzigd
9	8	Bevoegdheden en verantwoordelijkheden	1.800.000	Ongewijzigd	0%	30%	0	540.000
10	9	Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten	500.000	Ongewijzigd	30%	30%	150.000	Ongewijzigd
9	10	Arbeidsmarktkrapte	375.000	Ongewijzigd	30%	Ongewijzigd	112.500	Ongewijzigd

Tussentijdse rapportage januari t/m augustus 2026

Colofon

Versienummer:

0.3

Datum:

Juni 2026

Status:

Concept

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding en belangrijke ontwikkelingen	3
2 Programma GGD.....	7
2.1 GGD breed programma	7
2.2 Werkveld specifieke programma's.....	8
2.3 Overzicht baten en lasten GGD Gelderland-Zuid	16
3 Overige informatie	20
3.1 Overzicht van geplande en gerealiseerde investeringen	20
3.2 Reserves en voorzieningen	21
4 Risico's en ontwikkelingen	22
5 Bijlage I: Taakvelden	23
6 Bijlage II: Thematabel	24

1 Inleiding en belangrijke ontwikkelingen

GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) rapporteert sinds 2023 twee keer tussentijds aan het Dagelijks en Algemeen Bestuur. De financiële gegevens tot en met augustus zijn gebruikt als basis voor de prognose voor heel 2026.

Uitgangspunt is dat over substantiële afwijkingen wordt gerapporteerd ten opzichte van het in de Programmabegroting GGD GZ 2026 vastgestelde beleid en bedragen. Als activiteiten en budgetten zich ontwikkelen conform de begroting 2026 is er geen reden tot rapporteren. Hierdoor ontstaat sneller overzicht voor het Dagelijks en Algemeen Bestuur waar eventueel bijgestuurd moet worden. Het gaat dan om de volgende wijzigingen:

- beleidswijzigingen
- financiële afwijkingen > € 25.000.
- veranderingen in risico's

Prognose resultaat

De prognose van deze tussentijdse rapportage komt uit op een positief resultaat van € 144.000 inclusief de dotatie frictiekosten voor de ontvlechting bedrijfsvoering.

Het verschil met de voorgaande rapportage bedraagt € 519.000. Het grootste deel van dit verschil bestaat uit de post onvoorzien die in deze rapportage wordt aangewend om het tekort van Veilig Thuis op te vangen. Andere meevallers die kunnen worden ingezet om het tekort van Veilig Thuis op te vangen zijn de rentebaten en lagere afschrijvingskosten.

In deze rapportage is de bijstorting door deelnemende gemeenten voor de extra verrichtingen door Bijzondere Zorg nog niet opgenomen. Het verwachte resultaat 2026 bedraagt inclusief de bijdrage voor Bijzondere Zorg circa € 340.000.

Ten aanzien van Veilig Thuis stelt het DB voor om een gedegen analyse ten behoeve van een duurzame financiële houdbaarheid van VT uit te voeren, inclusief de evaluatie van de systematiek van formatiebegroting. In afwachting hiervan stelt de GGD voor om gezien de bovengenoemde positieve prognose van de GGD in 2026, de gemeenten niet te vragen om (conform afspraken begrotingssystematiek) de egalisatiereserve van Veilig Thuis aan te vullen.

De nacalculatie op de overheadkosten wordt tussentijds niet verrekend met de taken GGD. Dit wordt in de jaarrekening verrekend.

Bezuinigingen/taakstelling

In de vastgestelde begroting 2026 is een bezuiniging van € 1.085.000 verwerkt. Deze wordt op veel onderdelen gehaald. Deze bezuinigingen zijn structureel en hebben dus niet alleen effect op 2026, maar ook op alle volgende jaren. Uitzondering op het volledig halen van de bezuiniging is het onderdeel informatievoorziening dat niet in zijn geheel maar voor ruim 50% wordt behaald. Een belangrijke uitzondering is de taakstelling op *Veilig Thuis*. Deze wordt niet behaald. In onderstaande tabel wordt de realisatie weergegeven van de bezuinigingen/taakstelling. Een toelichting staat onder de tabel op pag. 4.

	Onderdeel	Besparing	Realisatie	Behaald
1.	Veilig Thuis (taakstelling)	€ 235.000	€ -495.000	✗
2.	Bundelen van vaccinatie werkzaamheden	€ 200.000	€ 200.000	✓
3.	Forensische geneeskunde	€ 50.000	€ 50.000	✓
4.	Jeugdgezondheidszorg	€ 275.000	€ 275.000	✓
5.	Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier	€ 125.000	€ 125.000	✓
6.	Informatievoorziening	€ 150.000	€ 80.000	✓ deels
7.	Opleidingsbudget	€ 50.000	€ 50.000	✓
TOTAAL DALING LASTEN		€ 1.085.000		

1. Veilig Thuis: In de begroting 2026 is de afname inwonersbijdrage Veilig Thuis, à € 235.000, als gevolg van de begrotingssystematiek opgenomen. Dit is een autonome daling van opbrengsten door de begrotingssystematiek, waar de GGD geen directe invloed op heeft. De hoge werkvoorraad, het hoge ziekteverzuim en de inzet in de proeftuinen (die niet begroot is) leiden ertoe dat er in plaats van afname van personeel juist meer personeel wordt ingezet.

Door de inzet van extra personeel vanwege het terugdringen van de werkvoorraad en het hoge ziekteverzuim, zijn de kosten € 495.000 hoger dan begroot. Aan de andere kant nemen de opbrengsten t.o.v. 2025 af met € 235.000 als gevolg van het toepassen van de formatiebegrotingssystematiek. Samen leidt dit tot een geschatte afwijking t.o.v. de begroting 2026 van € 730.000. Dit is een schatting voor heel 2026.

Het resultaat van deze extra investering tot nu toe is dat de wachtlijst van 501 casussen aan het begin van het jaar is gedaald tot 412 casussen per eind augustus. Een daling van 18%.

De egaliseriereserve bedraagt op 31 december 2025 € 104.000. De structurele maatregelen die nu genomen kunnen worden voor het terugdringen van de kosten van VT, hebben pas in 2027 een effect. Wel kan het tekort in 2026 incidenteel worden opgevangen uit GGD brede meevallers.

• Vrijval van de post onvoorzien	€	265.000
• Niet begrote rentebaten	€	210.000
• Lagere afschrijvingskosten (gedeeltelijk)	€	151.000
• Inzetten egaliseriereserve Veilig Thuis	€	<u>104.000</u>
	€	730.000

Dat betekent dat gemeenten in deze prognose niet bijdragen aan het tekort van Veilig Thuis in 2026. Met andere woorden: het tekort van Veilig Thuis wordt opgelost binnen de totale GGD-begroting.

Het DB kiest ervoor om, n.a.v. een grondige analyse, begin 2027 met een voorstel te komen voor een toekomstbestendige financiering voor Veilig Thuis.

2. Bundelen grootschalige vaccinaties jeugd en volwassenen: in de afgelopen maanden is duidelijk geworden dat de bezuiniging zeker gehaald wordt. Na een kleine dip bij Reizigersadvisering en vaccinaties is het aantal consulten weer gestegen. De vergoedingen

voor extra cohorten van het RVP zijn hoger dan waarvan in de eerste rapportage uit werd gegaan.

3. Forensische geneeskunde (FG): bezuiniging € 50.000. Deze bezuiniging wordt gehaald. In 2026 blijft de MAZ (Medische ArrestantenZorg) belegd bij de GGD'en. Voor Gelderland-Zuid betekent dit dat ook in het tweede half jaar minder kosten voor overhead aan de coördinerende GGD (Gelderland-Midden) betaald hoeft te worden. Daarnaast worden garantie-uren voor de forensisch artsen grotendeels gedekt door de medische arrestantenzorg. Dit heeft ook een kostenverlagend effect. Hierdoor wordt het resultaat € 50.000 positief op de uniforme bijdrage en € 150.000 op de facultatieve taak (derde geldstroom).
4. Jeugdgezondheidszorg: de bezuiniging op de consulten wordt gehaald. JGZ heeft het contactmoment voor 6 en voor 9 maanden samengevoegd tot een contactmoment voor 7 maanden. Daarmee is één contactmoment binnen de 0 tot 4-jarigenzorg verdwenen.
5. Digitaal Kinddossier: begrote besparing € 125.000. Deze besparing wordt gerealiseerd.
6. Informatievoorziening: in de begroting is hiervoor een bezuiniging van € 150.000 begroot. De bezuiniging op de kosten voor applicatiebeheer zijn gerealiseerd, € 80.000. De kosten voor licenties van met name kantoorapplicaties zijn in 2026 toegenomen. Daardoor wordt de bezuiniging deels gehaald.
7. Opleidingsbudget: bezuiniging € 50.000. Deze bezuiniging wordt gerealiseerd.

Overige resultaten:

Negatieve financiële ontwikkelingen:

1. Bijzondere Zorg: in 2026 zijn er wederom meer trajecten Bijzondere Zorg uitgevoerd. Vanaf juli wordt er extra ingehuurd. De kostenoverschrijding bedraagt nu € 220.000. Na nacalculatie op de overhead zal dit circa € 195.000 bedragen. De deelnemende gemeenten die de dienst Bijzondere Zorg afnemen storten dit bedrag na goedkeuring van de jaarrekening bij.
2. Personele kosten voor ziektevervangingskosten: € 148.000.
3. Dotatie frictiekosten bedrijfsvoering € 250.000.

Naast bovenstaande ontwikkelingen hebben de volgende ontwikkelingen een positief effect op het resultaat:

1. Niet begrote rentebaten op de bankrekeningen: € 210.000.
2. Niet aangetrokken lening t.b.v. de nieuwbouw, daardoor minder rentekosten: € 75.000.
3. Lagere afschrijvingskosten door uitstel vervangingsinvesteringen: € 221.000.
4. Meer detacheringen: € 146.000.
5. Manager Gezond Leven neemt management Veilig Thuis waar: € 99.000.
6. Onttrekking egalisatiereserve VT: € 104.000.
7. Resultaten (incl. kosten en opbrengsten) op taken GGD: € 289.000 (o.a. FG).
8. Lagere lasten inkoop ondersteunende diensten € 320.000.
9. Continueren jeugdgezondheidszorg asielzoekerskinderen € 75.000 (per 1 oktober).

Ontwikkelingen GGD Taken:

1. Toetreding Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0-4 tot de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid. De toetreding wordt gefinancierd door de zes Rivierenlandse gemeenten.
2. Het Ministerie van VWS heeft de leeftijdsgrens voor Covid-19 vaccinaties verhoogd van 60+ naar 70+. Personen met een zwakke gezondheid kunnen worden ingeënt ongeacht hun leeftijd. Voor GGD Gelderland-Zuid betekent de verhoging van de leeftijdsgrens een

vermindering van circa 20.000 vaccinaties. In de prijs per prik zit een inverdienmodel. Dat wil zeggen dat de prijs per prik jaarlijks wordt verlaagd. De maximale vergoeding voor GGD Gelderland-Zuid bedraagt in 2026 € 1.735.238. Samen met de begrote besparing wordt deze afname van middelen een flinke uitdaging.

3. Het Ministerie van VWS heeft besloten alleen 60-jarigen in 2027 een gordelroosvaccinatie te verstrekken. 60-plussers die hierdoor niet worden ingeënt, kunnen deze vaccinatie halen (bij de GGD) op eigen kosten.
4. De zorg Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) voor kinderen van 0 tot 18 jaar zou vanaf 1 oktober 2026 door een andere partij worden verzorgd dan de GGD, als gevolg van het gunnen van de aanbesteding aan deze partij. Zeer recent is duidelijk geworden dat de partij de jeugdgezondheidszorg voor asielzoekerskinderen niet kan borgen. Daarom is besloten dat deze zorgtaak tot en met 30 september 2029 bij de GGD'en blijft.

Ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ-GGD en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie bij de GGD

In april 2026 hebben de algemeen besturen van VRGZ en GGD Gelderland-Zuid ingestemd met het beëindigen van de huidige samenwerking op het terrein van de bedrijfsvoering per 31 december 2027, of zoveel eerder als vanuit bedrijfscontinuïteit verantwoord is. Daarnaast is besloten de gezamenlijke frictiekosten (van VRGZ en GGD GZ) te dekken via een incidentele gemeentelijke bijdrage naar rato van het aantal inwoners. Een begrotingswijziging 2026 hiertoe is in juni 2026 voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden; besluitvorming vindt hierover plaats in het AB van december 2026. In 2027 volgt een begrotingswijziging voor de structurele meerkosten voor de GGD met een maximum van € 700.000.

Benodigde acties voor ontvlechting zijn in beeld gebracht en zijn gestart volgens planning en binnen financiële kaders. Medewerkers worden zorgvuldig betrokken bij het proces en continu voorzien van informatie. Naast de personele ontwikkelingen zijn belangrijke stappen gezet voor de ontvlechting van ICT-infrastructuur, applicaties en leverancierscontracten.

Daarnaast wordt gewerkt aan de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie bij de GGD, waarbij gelijktijdig door wordt gegaan met het ontwikkelen van een voorstel voor een mogelijke samenwerkingsorganisatie om schaalvoordeel op kwaliteit en financiën te behalen. Dit voorstel wordt in oktober voorgelegd aan het AB.

De rapportage is als volgt opgebouwd:

- **Hoofdstuk 2:** per programma en per afdeling worden de ontwikkelingen beschreven. De financiële verantwoording per thema is ook in dit hoofdstuk opgenomen.
- **Hoofdstuk 3:** hier worden de financiële resultaten van GGD Gelderland-Zuid gepresenteerd.
- **Hoofdstuk 4:** in dit hoofdstuk staat het overzicht van de geplande en gerealiseerde investeringen en de reserveringen/voorzieningen.
- **Hoofdstuk 5:** risico's en ontwikkelingen.

2 Programma GGD

In de volgende paragrafen worden de programma's, zoals deze in de begroting zijn opgenomen, toegelicht.

2.1 GGD breed programma

Onderzoek Informatie en Advies

OIA brengt de gezondheidssituatie van onze inwoners in kaart met voornamelijk gegevens uit gezondheidsmonitoren. Actuele gezondheidsinformatie, het koppelen en ontsluiten van gegevens van lijnafdelingen en het ontwikkelen van werkwijzen om zinvolle informatie te verkrijgen draagt bij aan een informatiegestuurd aanpak waarmee we de adviseringsfunctie van de GGD voor de uitvoering van gezondheidspreventie in onze regio versterken. Het programma OIA continueert de betrokkenheid bij het gestructureerd ontsluiten van data uit het primaire proces en genereert inzichten met deze gegevens voor verschillende teams. Deze inzichten worden samen met inhoudsdeskundigen gevalideerd, geduid en aangevuld tot verdere informatie in rapportages.

Voor de publiek toegankelijke informatie over gezondheid in Gelderland-Zuid wordt de website <https://gezondheidincijfers.ggd gelderland zuid.nl> benut als vaste vindplaats voor informatie. De resultaten van de verschillende gezondheidsmonitoren staan hier per leeftijdsgroep digitoegankelijk gepresenteerd en worden binnen thematische pagina's gebundeld.

Onderzoekers van OIA hebben vanaf april tot en met augustus de resultaten van de Kindermonitor gepresenteerd bij de eerste 9 gemeenten. Hiervoor hebben we met de afdelingen JGZ en GL een aantal thema's geprioriteerd: gezonde voeding, opvoeding en mentale gezondheid. Steeds meer kinderen eten elke dag fruit (70%) of groente (53%). Ook zijn er steeds meer kinderen die geen suikerhoudende drankjes drinken (van 31% in 2017 naar 63% in 2025). Wel zien we dat kinderen bij gezinnen waarbij het gezamenlijk opleidingsniveau lager is, er vaker suikerhoudende drankjes worden gedronken.

Daarnaast heeft elke gemeente zelf nog een thema ter verdieping gekozen, dit varieerde tussen beeldschermgebruik, stress/prestatiedruk, middelengebruik. Ook de buitenomgeving van het kind was een thema. De meeste ouders geven aan dat de buurt waar het kind woont, kindvriendelijk is (83%). Tussen 2013 en 2021 was er een sterke stijging in het percentage dat aangaf dat de buurt heel kindvriendelijk is, dat is nu gedaald van 40% in 2021 naar 36% in 2025.

De resultaten en interactieve presentaties hebben waardevolle inzichten opgeleverd voor de GGD om met de advisering meer impact te maken op het bevorderen van de publieke gezondheid. Gemeenten kunnen deze verdiepende inzichten gebruiken om besluitvorming goed te kunnen onderbouwen.

Naast de reguliere werkzaamheden zijn deze periode een aantal facultatieve opdrachten uitgevoerd:

- Vormgeven en uitvoeren van de monitoring van het regioplan Rivierenland, opdracht van Netwerk Rivierenland Zorg en Welzijn (i.s.m. MURA).
- Evaluatie van het gezondheidsbeleid in gemeente Zaltbommel.
- Onderzoek naar wat er al gebeurt en wat er leeft op het gebied van voeding, beweging en ontspanning op basisscholen, gemeenten Druten en Wijchen.

In TR1 werd beschreven dat OIA de ZonMw aanvraag gericht op de monitoring van kwetsbare groepen ingediend heeft. In augustus is het bericht gekomen dat deze aanvraag helaas niet gehonoreerd wordt. Dit betekent dat de afdeling OIA geen invulling kan geven aan het onderzoek naar dak- en thuisloosheid in regio Gelderland-Zuid.

Samen met AGZ-IZB wordt een samenwerking op het gebied van infectieziekten-epidemiologie opgezet.

2.2 Werkveld specifieke programma's

Algemene Gezondheidszorg

De prognose van de afdeling Algemene gezondheidszorg is conform begroting. De volgende ontwikkelingen vragen aandacht:

Toezicht kinderopvang

Door een relatief hoog ziekteverzuim staat het behalen van de 100% inspecties onder druk. En de inzet van extra personeel is beperkt mogelijk binnen de financiële kaders. Er wordt een plan van aanpak opgesteld met als doel het behalen van de 100% binnen de gestelde financiële kaders.

Nieuwkomers

De activiteiten worden conform begroting uitgevoerd.

Bundelen van vaccineren/ corona

Het aantal vaccinaties bij reizigers blijft door diverse ontwikkelingen achter bij begroting. De corona campagne gaat in september van start en we sturen hierbij strak op personele inzet/ beperken inhuur en het beheersen van materiële kosten.

Daardoor is de verwachting dat we realiseren conform toegewezen financiering, inclusief de tegemoetkoming voor eventuele tekorten vanuit VWS.

Bijzondere Zorg

Trajecten Meldpunt Bijzondere Zorg

In de afgelopen jaren is het aantal trajecten dat het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert fors gestegen. Deze stijging zorgde sinds 2021 voor een tekort van € 500.000. Met ingang van 2025 financieren de gemeenten een deel van dit tekort (€ 300.000) structureel. Voor het overige deel (€200.000) wordt voorgesteld deze m.i.v. de begroting 2027 ook structureel te maken. Voor 2026 blijft deze gedefinieerd als risico. Concreet betekent dit dat als de realisatie bij BZ hoger is dan begroot, de deelnemende gemeenten de werkzaamheden zullen bijbetalen tot een maximumbedrag van € 200.000.

De gemeenten en MBZ hebben regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Het doel is om meldingen en casussen sneller op de juiste plek te krijgen, waardoor het aantal trajecten bij MBZ afneemt. De samenwerking verloopt over het algemeen goed maar we zien dit helaas nog niet terug in een afname van het aantal trajecten.

We constateren dat de trajecten bij Bijzondere Zorg een langere doorlooptijd krijgen vanwege wachtlijsten van zorginstellingen. We nemen deze ontwikkeling mee in de analyse die we gaan maken van de in- en uitstroom van BZ in opdracht van het DB.

Ook zien we dat de druk en de tekorten bij de crisisdienst van Pro-Persona invloed heeft op de werkzaamheden bij Bijzondere Zorg. We leveren geen acute zorg. We moeten hier goed de grens bewaken van onze scope, de geëscaleerde zorg. Maar de druk neemt wel toe.

In onderstaande tabel staat het aantal uniforme trajecten voor 2026 t.o.v. voorgaande jaren. De gegevens voor 2026 zijn gebaseerd op de gerealiseerde aantallen tot en met juli 2026 en geëxtrapoleerd voor heel 2026.

Tabel Aantal trajecten MBZ uniform

MBZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Consultatie en advies	229	325	787	948	1.021	1.009	1.023	1.095
Bijzondere Zorg-trajecten	810	1.117	624	569	508	529	694	683
Totaal	1.039	1.442	1.411	1.517	1.529	1.538	1.717	1.778

* extrapolatie o.b.v. aantal trajecten januari tot en met april 2026

Verkenkende onderzoeken

Het uitvoeren van een verkennend onderzoek (VO) voor de Wet verplichte GGZ (Wvggz) valt onder de uniforme taak van MBZ. Het uitvoeren van een VO is arbeidsintensief en is gebonden aan een wettelijke termijn van 14 dagen, waardoor deze taak prioriteit krijgt boven de andere werkzaamheden. In TR1 zagen we een flinke stijging in het aantal VO aanvragen. Deze stijging is iets afgevlakt. Maar we verwachten nog steeds een toename van 25% ten opzichte van 2025.

	2023	2024	2025	2026*
Aanvraag aantal verkennende onderzoeken	44	51	42	53

* extrapolatie o.b.v. aantal trajecten januari tot en met april 2026

Facultatieve taken Bijzondere Zorg

Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO)

De Centrale toegang BW/MO heeft voor 2026 een aanvullende opdracht gekregen voor extra inzet, gezien een aantal ontwikkelingen, zoals de toeleiding naar een nieuwe opvanglocatie en advisering op het gebied van de WBB (Wet Bijzondere Bemiddeling). Hiervoor heeft centrumgemeente Nijmegen extra subsidie toegekend voor de komende twee jaar (2026-2027). De verwachting is dat we deze aanvullende subsidie in 2026 niet gaan inzetten. Dit omdat we nog geen opdracht hebben gekregen voor uitbreiding van taken.

Housing First

Voor 2026 zijn er door de woningcorporaties 18 huizen voor Housing First toegezegd. In de maanden januari tot en met augustus zijn er 11 huizen beschikbaar gekomen. Daarmee liggen we goed op schema. De samenwerking met de woningbouwcorporaties loopt erg goed.

Gezond Leven

Naamswijziging: Gezondheidsmakelaars worden Adviseurs Gezondheidsbevordering

De afdeling Gezond Leven GGD Gelderland Zuid heeft recent een vertaling gemaakt van de GGD brede missie en visie voor de afdeling Gezond Leven. Hierin is beschreven waar de afdeling Gezond Leven voor staat. Daarbij past ook een nieuwe naam voor de functie van de gezondheidsmakelaars: per 1 juli noemen wij de medewerkers van de afdeling Gezond Leven voortaan Adviseur Gezondheidsbevordering. Waar wij voor staan en wat we doen blijft hetzelfde, alleen de naam is veranderd.

Samenwerking met Brabantse GGD'en aan kwaliteitsontwikkeling

Gezond Leven werkt samen met de 3 Brabantse GGD'en aan verdere kwaliteitsontwikkeling voor gezondheidsbevordering. Omdat een landelijke kwaliteitsstandaard ontbreekt, ontwikkelen de 4 GGD'en gezamenlijk één gedeelde basis. Deze gedeelde basis ondersteunt een meer uniforme werkwijze, versterkt het onderlinge leren en maakt het beter mogelijk om de impact van gezondheidsbevordering inzichtelijk te maken.

De afgelopen maanden is gewerkt aan de bouwsteen 'Propositie Gezondheidsbevordering'. Samen met vertegenwoordigers van de 4 GGD'en is beschreven wat onder gezondheidsbevordering wordt verstaan, passend bij de missie en visie van Gezond Leven/GGD.

Voor dit project wordt gebruikt gemaakt van een gezamenlijke projectleider en een communicatieadviseur, beide in dienst van GGD Hart voor Brabant. De kosten hiervoor worden door de 4 GGD'en gezamenlijk gedragen en bedragen voor GGD Gelderland-Zuid voor 2026 € 5.000.

Verantwoording voor gemeente Nijmegen (meerjarige subsidie)

Gemeente Nijmegen heeft vanaf 2026 een meerjarige subsidie verleend voor de facultatieve inzet van de adviseurs Gezondheidsbevordering.

In het derde kwartaal wordt samen met de gemeente bekeken hoe de verantwoording van deze subsidie optimaal kan worden ingericht. Doel is te komen tot een verantwoordingssystematiek die aansluit bij de informatiebehoefte van de gemeente en tegelijkertijd de GGD ondersteunt bij het monitoren van de inzet, het tijdig bijsturen waar nodig en het zichtbaar maken van tussentijdse resultaten en successen. Daarnaast ontwikkelen en testen de Adviseurs Gezondheidsbevordering Volwassenen van het gebiedsteam Nijmegen een dashboard waarmee hun inzet en resultaten inzichtelijk kunnen worden gemaakt en gemonitord. Bij een positieve evaluatie kan dit dashboard ook worden ingezet door de Adviseurs Gezondheidsbevordering School en Jeugd en mogelijk worden uitgerold naar andere gemeenten.

ZonMw-trajecten

In de ZonMw-subsidieronde 'Effectiviteit van de integrale aanpak in preventie bij jeugd en jongeren' zijn 2 projecten gehonoreerd waaraan GGD Gelderland-Zuid deelneemt:

1. WIJSamen voor mentale gezondheid: integrale aanpak voor jeugdigen in Nijmegen-Noord
WIJSamen onderzoekt de effectiviteit van een wijkgerichte, integrale aanpak voor mentale gezondheid van kinderen en jongeren in Nijmegen-Noord. Het project laat zien hoe betere samenwerking tussen onderwijs, zorg, welzijn, beleid, ouders en jongeren kan bijdragen aan het verminderen van mentale problemen en het terugdringen van het beroep op specialistische jeugdhulp. Het project levert praktijkgerichte bouwstenen op, waaronder werkbare formats, monitoringsinstrumenten en een stappenplan, die helpen om deze aanpak duurzaam te borgen en op te schalen naar andere wijken.

2. Lichtpuntjes in de regenboog: De mentale gezondheid van lhbt+-jongeren integraal bevorderen

Dit project ontwikkelt en evalueert Lichtpuntjes; een integrale aanpak gericht op het versterken van de mentale gezondheid van lhbt+-jongeren op middelbare scholen. De aanpak combineert elementen uit bestaande interventies (zoals SchoolsOut) met nieuwe bouwstenen rond mentale gezondheid en gezond socialmedia gebruik. En richt zich zowel op jongeren als op een ondersteunende schoolomgeving. Met een realistische evaluatie wordt onderzocht wat werkt, voor wie en onder welke omstandigheden, met als doel sociale veiligheid en veerkracht van lhbt+-jongeren duurzaam te vergroten.

Stimuleringsregelingen

Voor schooljaar 2026-2027 ontvangen 24 scholen binnen het werkgebied (po, vo, so, mbo) een stimuleringsregeling Gezonde School. Deze regeling biedt extra financiële middelen aan nieuw deelnemende scholen en aanvullende begeleiding aan alle deelnemende scholen bij het werken aan de Gezonde School-aanpak. Daarnaast ontvangen 12 scholen een stimuleringsbijdrage 'lekker naar buiten' vanuit Jong Leren Eten. Scholen met een kwetsbare populatie hebben voorrang gekregen bij de toekenningen.

Jeugdgezondheidszorg

Uniforme taken

Wijziging huisvesting consultatiebureau

Er is een wijziging met betrekking tot de huisvesting van consultatiebureaus:

- Het consultatiebureau in Nijmegen Dukenburg is verhuisd naar het Ketelhuis Aldenhof.

Facultatieve taken

Continuïteit Publieke Gezondheid voor Asielzoekers gedurende 3 jaar geborgd

In de vorige tussentijdse rapportage informeerden wij u dat de opdracht voor de Publieke Gezondheid voor Asielzoekers (PGA) is gegund aan Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA). Per 1 oktober 2026 zou daarmee de opdracht aan de GGD'en en JGZ-organisaties eindigen. Vanwege grote zorgen over de continuïteit van deze zorg is onlangs een overbruggingsperiode overeengekomen. Het Ministerie van Asiel en Migratie, het COA en GGD GHOR Nederland zijn samen overeengekomen dat per 1 oktober 2026 de GGD'en de JGZ aan asielzoekerskinderen voor 3 jaar zal blijven leveren. In drie jaar tijd wordt toegewerkt naar een overdracht van de GGD'en aan GZA. De GGD blijft daarmee nog 3 jaar deze taak uitvoeren. De periode van drie jaar biedt de noodzakelijke ruimte om de personele bezetting en kwaliteit van de zorg te herstellen, de organisatie te stabiliseren en vervolgens een verantwoorde overdracht aan de nieuwe aanbieder voor te bereiden. Het kost tijd om opnieuw voldoende gekwalificeerde professionals aan te trekken, in te werken en duurzaam aan de organisatie te verbinden. Daarnaast is de zorg verweven met landelijke processen voor registratie, gegevensuitwisseling en vaccinaties met onder andere het RIVM. Systemen moeten zorgvuldig op elkaar worden aangesloten, zodat gegevens betrouwbaar beschikbaar blijven en bijvoorbeeld het Rijksvaccinatieprogramma goed kan worden uitgevoerd. Dit zijn complexe trajecten die tijd vragen.

De GGD'en waren deze zorg aan het afbouwen. Het gaat ons tijd kosten om deze werkzaamheden opnieuw op te bouwen. Wij gaan, in samenwerking met de betreffende gemeenten, in kaart brengen wat de consequenties zijn van deze wijziging voor bestaande en nieuw op te starten AZC-locaties.

Veilig Thuis

Uniforme taken

Veilig Thuis staat voor de opgave om de bedrijfsvoering financieel gezond en uitvoerbaar te houden. Vanaf 2025 lopen de beschikbare middelen, de benodigde personele inzet en de uitvoeringsdruk steeds verder uiteen. Hierdoor komen de begroting, de werkvoorraad, de kwaliteit, de wettelijke termijnen en de uitvoerbaarheid onder druk te staan.

Deze druk is vooral zichtbaar in de ontwikkeling van de werkvoorraad. De crisisaanpak heeft de werkvoorraad in het eerste halfjaar van 2026 tijdelijk teruggebracht. Vanaf eind april neemt deze echter opnieuw toe, doordat de instroom hoger blijft dan het aantal afgesloten casussen. Op 28 augustus 2026 bedroeg de werkvoorraad 412 casussen. In combinatie met het ziekteverzuim, de hogere instroom ten opzichte van 2025 en de krappe bezetting gedurende de zomerperiode zorgt dit voor aanhoudende druk op capaciteit en kosten.

De financiële analyse bevestigt dat deze ontwikkeling niet op zichzelf staat. De begrote formatie voor uitvoerend medewerkers daalt van 56,62 fte in 2023 naar 47,06 fte in 2026, terwijl de daadwerkelijke formatie stijgt van 53,82 fte naar 57,96 fte. Ook het ziekteverzuim blijft relatief hoog, met een prognose van 9,76% in 2026. Tegelijkertijd is in de laatste periode zichtbaar dat het aantal medewerkers met middellang en lang verzuim is afgenomen. Per saldo vraagt de huidige situatie niet alleen om tijdelijke beheersmaatregelen, maar ook om structurele sturing op formatie, productiviteit, werkvoorraad, inzetbaarheid en financiële beheersbaarheid. Deze structurele sturing krijgt vorm in het plan van aanpak voor sturing en gebiedsgebonden werken.

Plan van aanpak: gerichte financiële sturing

Tegen deze achtergrond werkt Veilig Thuis in Q3 toe naar de implementatie van gebiedsgebonden werken, zoals in februari 2026 aan de gemeenten is aangekondigd. Naar aanleiding van de eerste tussentijdse rapportage is daarnaast geconcludeerd dat de GGD onvoldoende zicht heeft gehad op de financiële positie van Veilig Thuis en dat Veilig Thuis de financiële sturing moet versterken. Het DB constateerde terecht dat dit gesprek eind 2025 of begin 2026 gevoerd had moeten worden en dat de GGD het DB en het AB eerder en beter had moeten informeren. Het plan van aanpak 'Samen op weg naar gebiedsgebonden werken' richt zich daarom op financieel gezond werken, verbetering van effectiviteit en efficiëntie, kortere wachttijden, verlaging van de werkvoorraad, samenwerking met partners en aansluiting bij de proeftuinen.

Dit wordt uitgewerkt in gerichte sturing per gebied. Structurele monitoring van inzetbare capaciteit, productiviteit, doorlooptijden, kwaliteit en financiële effecten moet leiden tot meer grip op de uitvoering en de financiële beheersbaarheid. Daarbij staan 3 verbeterlijnen centraal:

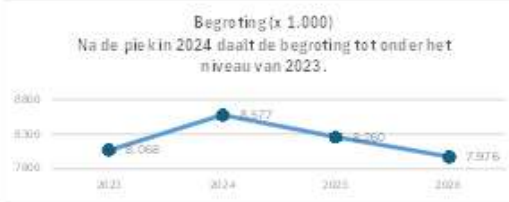
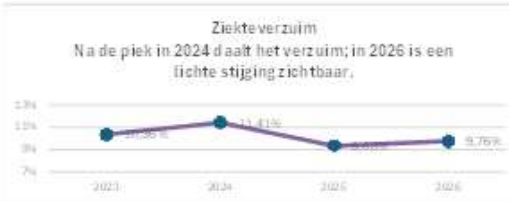
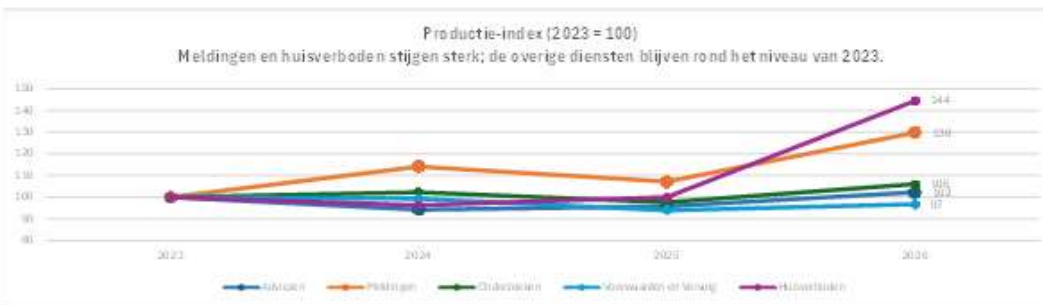
1. Aangescherpte financiële monitoring via een dashboard en BI-tool;
2. Actieve sturing in teams op capaciteit, werkvoorraad, inzet, prioritering en doorlooptijden;
3. Voorbereiding op een evaluatie van de begrotingssystematiek, gericht op de aansluiting tussen middelen, opdracht, feitelijke inzet en vraagontwikkeling.

Visuele weergave ontwikkelingen bij Veilig Thuis 2023 t/m 2026

Kenmerk	2023	2024	2025	2026
Adviezen	6.939	6.539	6.645	7.096
Meldingen	2.500	2.853	2.681	3.244
Onderzoeken	215	220	210	228
Voorwaarden en Vervolg (in d. proeftuinen)	281	279	264	272
Uitvoering huisverboden	54	52	54	78
Formatie uitvoerend medewerkers (begroot)	56,62	55,64	50,27	47,06
Formatie uitvoerend medewerkers (inzetbaar)	53,82	54,09	57,40	57,96
Ziekteverzuim%	10,36%	11,41%	9,33%	9,76%
Werkvoorraad (svz 1 jan)	120	304	323	516
Begroting (x 1.000)	8.068	8.577	8.260	7.976
Financieel resultaat (x 1.000)	108	72	-275	-729

LEESWIJZER

De grafieken tonen 2023-2026. Productie is geïndexeerd (2023 = 100), zodat VT-dienst en ondanks omvangverschillen vergelijkbaar zijn. Overige grafieken tonen oorspronkelijke waarden op een eigen schaal. Bij inzetbare formatie zijn ziekte en ouderschapsverlof verrekenend.

Dienstenoverzicht Veilig Thuis

	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting tm juli 2026	Realisatie tm juli 2026	Verschil t.o.v. begroting 2026	%	Realisatie t/m juli 2025	Verschil tov 2025	%
Wettelijke diensten									
Adviezen & Ondersteuning	6.645	6.940	4.048	4.133	85	2%	3732	401	11%
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.681	2.751	1.605	1.906	301	19%	1704	202	12%
Overdracht na veiligheidsbeoordeling	1.746	2.144	1.251	1.079	-172	-14%	1263	-184	-15%
Onderzoek	211	211	123	137	14	11%	127	10	8%
Voorwaarde en vervolg	190	280	163	93	-70	-43%	132	-39	-30%
Monitoring	311	384	224	181	-43	-19%	206	-25	-12%
Huisverboden uitvoering	53	54	32	33	1	3%	35	-2	-6%
Huisverboden screenings	73	76	44	41	-3	-7%	48	-7	-15%
Overige diensten									
VTO naar RVDK	5	23	13	7	-6	-46%	3	4	80%
VTB	23	43	25	30	5	20%	16	14	61%

N.B. Voorwaarde en Vervolg diensten uit de proeftuinen zijn in bovenstaand overzicht nog niet opgenomen.

Financieel

In dit hoofdstuk worden de financiële resultaten van GGD Gelderland-Zuid toegelicht.

Verschillen in deze rapportage ten opzichte van de begroting 2026 en de rapportage t/m april 2026

	Bedragen x €1.000	
	TR1	TR2
Resultaat begroting 2026	0	0
Inkomsten		
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	150 N	150 N
Subsidies Rijk	100 N	41 P
Subsidies gemeenten	6.627 P	6.643 P
Opbrengsten derden	585 P	348 P
Acquisitiedoelstelling	340 N	340 N
Totaal verschil opbrengsten	6.255 P	6.542 P
Uitgaven		
Personeelskosten	5.823 N	5.998 N
Overige kosten	778 N	254 N
Totaal verschil uitgaven	6.601 N	6252 N
Onttrekking bestemde reserve VT	104 P	104 P
Dotatie bestemde reserve frictiekosten bedrijfsvoering		250 N
Resultaat 2026	375 N	144 P

De toevoeging N staat voor negatief en betekent meer kosten of minder opbrengsten. De toevoeging P staat voor positief en betekent minder kosten of meer opbrengsten. Bovenstaande bedragen worden gedetailleerd toegelicht in de volgende paragrafen.

Resultaat 2026

Prognose resultaat vóór bijbetaling door gemeenten	144.000 P
Bijbetaling Bijzondere Zorg	195.000
Resultaat	339.000 P

2.3 Overzicht baten en lasten GGD Gelderland-Zuid

Onderstaand het overzicht van baten en lasten 2026.

	Jaarrekening	Primaire begroting	Bijstelling	Verwachting
<i>bedragen x € 1.000,-</i>	2025	2026	2026	2026
Baten				
Bijdrage deelnemende gemeenten	31.792	31.855	0	31.855
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	3.456	3.847	-150	3.697
Subsidies Rijk	6.055	5.776	41	5.817
Subsidies Gemeenten	7.411	6.216	6.643	12.859
Overige opbrengsten	6.257	4.810	348	5.157
Acquisitiedoelstelling	0	340	-340	0
Totaal baten	54.972	52.843	6.542	59.385
Lasten				
Personeelskosten	40.123	37.948	5.998	43.946
Huisvestingskosten	2.000	2.367	-196	2.171
Kantoormiddelen	90	171	49	220
Medische kosten	1.623	1.191	302	1.494
Communicatieapparatuur	2.408	1.887	611	2.497
Vervoermiddelen	79	52	-5	47
Afschrijvingen	1.031	1.281	-221	1.061
Algemene kosten	3.671	3.345	323	3.668
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.654	4.392	-320	4.072
Overhead GGD	0	0	0	0
Voorlichting	99	36	-4	32
Rentebaten en -lasten	-78	173	-285	-112
Bankkosten	0	0	0	0
Totaal lasten	54.698	52.843	6.252	59.095
Totaal saldo van baten en lasten	-274	0	-290	-290
Toevoegingen reserves	0	0	250	250
Onttrekkingen reserves	-276	0	-104	-104
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-550	0	-144	-144
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Bijstorting deelnemede gemeenten	0	0	-144	-144

Overzicht baten GGD Gelderland-Zuid

In deze paragraaf worden de afwijkingen > € 25.000 ten opzichte van de begroting nader verklaard. De prognose van de opbrengsten 2026 is in totaal € 6.542.000 hoger dan begroot. De grootste toename betreft de uitbreiding van diensten voor JGZ Rivierenland 0 – 4 jaar. De bijbehorende vergoeding wordt in de eerste drie jaar bij subsidies gemeenten verwerkt.

	Jaarrekening	Primaire begroting	Bijstelling	Verwachting
<i>bedragen x € 1.000,-</i>	2025	2026	2026	2026
Baten				
Bijdrage deelnemende gemeenten	31.792	31.855	0	31.855
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	3.456	3.847	-150	3.697
Subsidies Rijk	6.055	5.776	41	5.817
Subsidies Gemeenten	7.411	6.216	6.643	12.859
Overige opbrengsten	6.257	4.810	348	5.157
Acquisitiedoelstelling	0	340	-340	0
Totaal baten	54.972	52.843	6.542	59.385

Bedragen x €1.000

	TR1	Bijstelling t.o.v. TR1	TR2
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	150 N	0	150 N
Vaccinaties Rota worden in 2026 vergoed door RIVM	74N	0	74 N
Inspecties kindercentra	76 N	0	76 N
Subsidies Rijk	246 N	287 P	41 P
Pandemische paraatheid	262 P	0 N	262 P
Subsidie Prep/Seksuele Gezondheid	154 P	186 p	340 P
SPUK COVID-19vaccinaties	866 N	99 N	965 N
Vaccinaties 0 – 4 via RIVM	211 P	191 P	402 P
Overig	7 N	9 P	2 P
Subsidies Gemeenten	6.272 P	371 P	6.643 P
Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0 – 4	5.255 P	0 P	5.255 P
Facultatieve taken Jeugdgezondheidszorg	621 P	167 P	787 P
Uitbreiding CT BW&MO	190 p	12 P	202 P
Housing First	28 P	0 P	28 P
Suicidepreventie	0 P	82 P	82 P
Projecten Gezond Leven	197 P	59 P	256 P
Projecten Algemene Gezondheidszorg	0 N	70 P	70 P
Proeftuinen	19 P	19 N	0 N
Algemene Gezondheidszorg Oekraïners	38 N	0 P	38 N
Overige opbrengsten	585 P	237 N	348 P
Reizigersvaccinaties	328 P	164 N	164 P
Detacheringen	146 P	0 P	146 P
Algemene Gezondheidszorg	67 N	62 N	129 N
Pilot politie en Bijzondere Zorg (ZonMw)	7 P	5 P	12 P
Wijk GGD Mook en Middelaar	11 P	0 P	11 P
Samenwerkplaats Sluitende aanpak/transformeren MGN	261 P	29 P	290 P

Facultatieve taken JGZ	106 N	103 P	3 N
Afrekening Santé	185 P	-185 N	0 P
Facultatieve taken Gezond Leven	208 N	45 P	163 N
Facultatieve taken Veilig Thuis	28 P	0P	28 P
Crisisdienst	0 P	8 N	8 N

Acquisitiedoelstelling **340 N** **0 N** **340 N**

Overzicht lasten GGD Gelderland-Zuid

In deze paragraaf worden de afwijkingen boven € 25.000 ten opzichte van de begroting nader toegelicht.

	Jaarrekening	Primaire begroting	Bijstelling	Verwachting
<i>bedragen x € 1.000,-</i>	2025	2026	2026	2026
Lasten				
Personeelskosten	40.123	37.948	5.998	43.946
Huisvestingskosten	2.000	2.367	-196	2.171
Kantoormiddelen	90	171	49	220
Medische kosten	1.623	1.191	302	1.494
Communicatieapparatuur	2.408	1.887	611	2.497
Vervoermiddelen	79	52	-5	47
Afschrijvingen	1.031	1.281	-221	1.061
Algemene kosten	3.671	3.345	323	3.668
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.654	4.392	-320	4.072
Overhead GGD	0	0	0	0
Voorlichting	99	36	-4	32
Rentebaten en -lasten	-78	173	-285	-112
Bankkosten	0	0	0	0
Totaal lasten	54.698	52.843	6.252	59.095

	<i>Bedragen x €1.000</i>		
	TR1	Bijstelling t.o.v. TR1	TR2
Personele kosten	5.823 N	175 N	5.998
De extra personele lasten wordt vooral veroorzaakt door:			
Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0 – 4	4.159 N	0 N	4.159 N
Uitvoering van meer taken (	1.531 N	155 N	1.686 N
Overige personele kosten	133 N	20 N	153 N
Huisvestingskosten	166 P	30 P	196 P
De lagere huisvestingskosten bestaan uit:			
Consultatiebureaus Rivierenland 0 – 4	370 N	0 N	370 N
Covid-19 vaccinaties SPUK	474 P	30 N	504 P
Huisvesting Hoofdlocaties	62 P	0 P	62 P
Kantoormiddelen	55 N	6 P	49
De stijging medische kosten komt door:			
Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0 – 4	75 N	0 N	75 N

Lagere kosten algemeen	20 P	6 P	26 P
Medische zaken	286 N	16 N	302 N
De stijging medische kosten komt door:			
Reizigersvaccinaties (gordelroosvaccinaties).	100 N	0 N	100 N
Kosten Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0 – 4	89 N	0 N	89 N
Kosten infectieziektebestrijding/TBC	92 N	0 N	92 N
Overig	5 N	26 N	31 N
Communicatieapparatuur	568 N	43 N	610 N
De stijging in kosten communicatieapparatuur bestaat uit:			
Licenties kantoorautomatisering	280 N	0 N	280 N
Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0 - 4	226 N	10 P	216 P
Zaaksysteem Toezicht	30 N	0 N	30 N
Applicatie NNZ	9 N	9 N	18 N
EPD Seksuele Gezondheid	0 N	49 N	40 N
Bijzondere Zorg licenties	39 N	7 P	30 N
Overig	16 P	0 P	16 P
Afschrijvingen	162 P	59 P	221
Uitstel nieuwe investering*	162 P	0 P	162 P
Afschrijving Rivierenland 0-4 (nog geen investeringen)	0 P	60 P	60 P
*Zie ook paragraaf 3.1 voor een uitgebreid investeringsoverzicht.			
Algemene kosten	610 N	287 P	333
Inhuur derden was € 460.000 in TR1. In TR2 is dit € 385.000:			
Jeugdgezondheidszorg Rivierenland			
Inhuur ondersteunend personeel	228 N	218 P	10 N
Bijzondere Zorg:			
Samenwerkplaats Sluitende Aanpak	133 N	11 P	122 N
Transformatie MGN	139 N	0 N	139 N
Suicidepreventie	0 N	29 N	29 N
Gezond Leven			
Gezond Leven projecten	90 P	147 N	57 N
Jeugdgezondheidszorg			
Jeugdgezondheidszorg projecten	21 N	2 N	23 N
Overige inhuur	29 N	24 P	5 P
De overige algemene kosten bedroeg in TR1 € 153.000, dat is in TR2 € 91.000:			
Accountantskosten	57 N	0 N	57 N
Verzekeringen	56 N	0 N	56 N
Kosten Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0 – 4	20 N	19 p	1 N
Overig	20 N	43 P	23 P
Inkoop ondersteunende diensten	253 P	67 P	320 P
Ondersteunende diensten GGD breed	253 P	67 P	320 P
Rentebaten -en lasten	150 P	135	285 P
Rente kosten, geen extra lening in 2024 (nieuwbouw)	75 P	0 P	75 P
Rentebaten, saldo schatkistbankieren	75 P	135 P	210 P

3 Overige informatie

3.1 Overzicht van geplande en gerealiseerde investeringen

In onderstaande investeringsplanning is de verwachting opgenomen ten aanzien van de geplande investeringen.

De GGD beoordeelt of de technische levensduur het toelaat vervangingen uit te stellen. Binnen onze organisatie streven we ernaar om op een verantwoorde en doelmatige manier met investeringsmiddelen om te gaan. Dat betekent dat we voortdurend slimme keuzes maken over het wanneer en hoe we investeren. Hierdoor kunnen bepaalde investeringen bewust worden doorgeschoven of gebundeld met andere uitgaven.

Bedragen x € 1.000,-	Vanuit 2025	Begroting 2026	Totaal te besteden 2026	Prognose 2026	Verschil 2026
Gebouwen					
Datalijnen	50	10	60	30	30
Nieuwbouw GGD	0	0	0	0	0
Verbouwingen	0	25	25	25	0
Overige materiële vaste activa (automatisering)					
Audiovisuele middelen	10	10	20	20	0
Laptops	0	30	30	30	0
Docking stations	0	10	10	10	0
Beeldschermen	0	50	50	50	0
Mini PC	0	10	10	10	0
Smartphones	10	10	20	20	0
Telefooncentrale	0	0	0	0	0
Netwerkkomponenten	0	10	10	10	0
WiFi	0	5	5	5	0
Stelpost hard- en software	39	50	89	89	0
Overige materiële vaste activa (inventaris)					
Gehoorscreening	84	0	84	84	0
Ache- en nierapparaat	30	0	30	30	0
Meubilair	75	75	150	150	0
Vervoermiddelen					
Auto	80	0	80	80	0
Totaal	379	295	673	643	30

3.2 Reserves en voorzieningen

Algemene reserve

In onderstaande tabel wordt het verloop van de algemene reserve weergegeven. In het AB van 2 juli 2026 is de jaarrekening vastgesteld. Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de resultaatbestemming in overeenstemming met de jaarrekening 2025.

Reserves	Stand per 31-12-2025	Dotatie 2026	Onttrekking 2026	Resultaat 2026	Stand per 31-12-2026
<i>(bedragen * € 1.000,-)</i>					
Algemene reserve	1.648			144	1.792
Bestemde reserve Huisvesting GGD	227				227
Bestemde reserve bedrijfsvoering	500	250			750
Bestemde reserve VT	104		-104		0
Totaal Eigen vermogen	2.478	250	-104	144	2.769

N.B. in het bovenstaand overzicht is de bijstorting door deelnemende gemeenten voor Bijzondere Zorg nog niet verwerkt.

Voorzieningen

De opbouw van de voorzieningen ziet er als volgt uit:

Voorzieningen	Stand per 31-12-2025	Dotatie 2026	Onttrekking 2026	Vrijval 2026	Stand per 31-12-2026
<i>(bedragen * € 1.000,-)</i>					
Voorziening onderhoud kantoorpand (Tiel + Nijmegen)	385	149	-190		344
Voorziening niet actief personeel	628	87	-314		401
Verlofsparen	1.950	594			2.544
Totaal Voorzieningen	2.963	830	-504	0	3.289

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- (Werkloosheidswet)- en wachtgelduitkeringen.

Vanaf 2022 is het mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt.

In de dotatie verlofsparen is in 2026 het saldo van de medewerkers voor Jeugdgezondheidszorg Rivierenland 0 – 4 jarigen opgenomen. Dit saldo bedraagt € 294.000. In deze rapportage is een dotatie van € 300.000 aan toegevoegd op basis van toename verlofsparen in voorgaande jaren.

Het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks geactualiseerd en eenmaal per vijf jaar integraal herzien door een externe partij. Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat wordt gebruikgemaakt van de norm NEN 2767. Bij het bepalen van de jaarlijkse benodigde dotatie wordt uitgegaan van een planningshorizon van tien jaar. Voor de periode 2024–2033 is de jaarlijkse dotatie voor het pand in Tiel vastgesteld op € 84.000 om te kunnen voldoen aan het minimale onderhoudsniveau. Voor de nieuwbouwlocatie in Nijmegen staat in 2025 een schouw gepland. Vooralsnog wordt voor deze locatie een jaarlijkse dotatie van € 65.000 geraamd. Deze raming zal worden aangepast op basis van de resultaten van de schouw.

4 Risico's en ontwikkelingen

In onderstaande tabel worden de mutaties in risico's ten opzichte van risico's zoals deze in de begroting 2026 zijn opgenomen weergegeven.

Nr was	Nr nieuw	Omschrijving	Bedrag was	Bedrag nieuw	Kans was	Kans nieuw	Risicobedrag was	Risicobedrag nieuw
3	1	Inkomsten, bezuiniging Overheid en gemeenten	3.250.000	Ongewijzigd	50%	Ongewijzigd	1.625.000	Ongewijzigd
1	2	Cao / Prijsindex	1.000.000	Ongewijzigd	70%	50%	700.000	500.000
10	3	Niet naleven wet en regelgeving	1.125.000	Ongewijzigd	30%	50%	562.500	Ongewijzigd
10	4	Toenemende en veranderende vraag (bevolkingsgroei / toenemende taken GGD)	125.000	Ongewijzigd	50%	50%	62.500	62.500
4	5	Prijsstijgingen	750.000	Ongewijzigd	30%	Ongewijzigd	225.000	Ongewijzigd
6	6	Weerbaarheid eigen organisatie	375.000	Ongewijzigd	50%	Ongewijzigd	187.500	Ongewijzigd
1	7	(toekomst) Veilig Thuis	375.000	Ongewijzigd	50%	50%	187.500	Ongewijzigd
9	8	Bevoegdheden en verantwoordelijkheden	1.800.000	Ongewijzigd	0%	30%	0	540.000
10	9	Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten	500.000	Ongewijzigd	30%	30%	150.000	Ongewijzigd
9	10	Arbeidsmarktkrapte	375.000	Ongewijzigd	30%	Ongewijzigd	112.500	Ongewijzigd

De beheersmaatregelen die bij de nieuwe risico's horen staan beschreven in de uitgebreide risicotabel in de jaarrekening 2024 en de begroting 2026.

5 Bijlage I: Taakvelden

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten gecategoriseerd naar taakvelden.

Taakvelden Bedragen x €1.000	Primaire begroting 2026				Prognose 2026			
	Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Baten	Lasten	Reserve	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning								
0.4 Overhead	-728	728	0	0	-833	-32	250	-615
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid								
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.117	1.117	0	0	-1.053	853	0	-200
4.3 Onderwijsbeleid en Leerling zaken								
4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Sociaal domein								
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.586	1.586	0	0	-1.510	1.535	0	25
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-660	660	0	0	-660	643	0	-17
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	-8.256	8.256	0	0	-8.361	9.066	-104	601
6.811 Beschermd Wonen (WMO)	-1.958	1.958	0	0	-2.160	2.160	0	0
7. Volksgezondheid en milieu								
7.1 Volksgezondheid	-38.326	38.326	0	0	-44.555	44.618	0	63
Saldo van Baten en lasten	-52.629	52.629	0	0	-59.133	58.843	146	-144

Het saldo Overhead GGD kan gedurende het jaar nog fluctueren. De toerekening van de mutatie in de kosten van de overhead GGD naar eindproducten zal bij het opstellen van de jaarrekening na sluiting van het boekjaar geschieden.

6 Bijlage II: Thematabel

Prognose 2026	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)							Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	Corona	BZ	JGZ	GL	VT		
Baten																	
Bijdrage deelnemende gemeenten	1.180	3.335	12.788	0	1.743	1.351	3.037	7.896	0	0	0	0	0	0	0	525	31.855
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.554	1.093	1.050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.697
Subsidies Rijk	0	1.307	506	0	0	0	0	0	0	3.964	0	0	0	39	0	0	5.817
Subsidies gemeenten	0	0	4.930	372	0	0	0	0	0	500	0	2.679	1.939	2.440	0	0	12.859
Overige opbrengsten	0	21	322	15	0	5	32	79	9	3.176	0	614	374	173	29	308	5.157
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	1.180	6.216	19.639	1.437	1.743	1.355	3.069	7.976	9	7.641	0	3.294	2.312	2.652	29	833	59.385
Lasten																	
Personeelskosten	792	3.876	14.722	0	1.235	519	2.369	6.128	9	5.288	0	2.842	2.208	2.436	29	1.494	43.946
Waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	-3	-1.520	0	-791	-626	-672	-8	3.619	0
Kapitaallasten	0	0	20	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1.039	1.061
Huisvestingskosten	59	294	189	1.415	91	42	159	399	0	90	0	0	0	0	0	-568	2.171
Materiële kosten	61	704	1.294	22	-3	534	30	345	0	2.131	0	427	45	216	0	6.224	12.029
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-112	-112
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead GGD	269	1.349	3.314	0	419	193	731	1.833	3	1.520	0	791	626	672	8	-11.728	0
Totaal lasten	1.180	6.223	19.541	1.437	1.743	1.288	3.289	8.705	9	7.510	0	3.269	2.253	2.652	29	-32	59.095
Saldo baten en lasten	0	7	-98	0	0	-67	220	730	0	-131	0	-25	-60	0	0	-865	-290
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	250	250
Onttrekkingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	-104	0	0	0	0	0	0	0	0	-104
Resultaat voor vpb	0	7	-98	0	0	-67	220	626	0	-131	0	-25	-60	0	0	-615	-144
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	0	7	-98	0	0	-67	220	626	0	-131	0	-25	-60	0	0	-615	-144

N.B. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de bijdrage voor het tekort van Veilig Thuis grotendeels uit de voordelen op overhead bekostigd kunnen worden.

Algemeen bestuur

Vergadering	8 oktober 2026
Agendapunt	5.3
Onderwerp	P&C-cyclus GGD / jaarkalender 2027

Korte samenvatting onderwerp:

Ieder jaar maken we de P&C-cyclus van de GGD, incl. de relevante data (voor DB, AB, raden en RAO) inzichtelijk. Hieronder wordt de P&C-cyclus voor 2027 uitgeschreven en in schema gezet.

Concept-jaarrekening/jaarverslag 2026

De concept-jaarrekening GGD 2026 wordt besproken en vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 18 maart 2027.

Vóór 1 april 2027 krijgen de raden van de deelnemende gemeenten (conform de GR) de conceptjaarstukken/jaarverslag 2026 voor zienswijze van het Dagelijks Bestuur toegestuurd. Daarin wordt gevraagd om vóór 31 mei 2027¹ de zienswijzen toe te sturen; op deze manier kunnen de zienswijzen door de gemeenten worden opgesteld nadat de Adviesfunctie haar rapport heeft uitgebracht (omstreeks 30 april 2027) en worden besproken in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 10 juni 2027.

De planning is dat het Algemeen Bestuur de jaarstukken/jaarverslag 2026 vaststelt in de AB-vergadering van 1 juli 2027.

De door het Algemeen Bestuur vastgestelde jaarstukken/jaarverslag 2026 wordt vóór 15 juli 2027 (conform de WGR) gezonden aan Gedeputeerde Staten van de Provincie.

Concept-programmabegroting GGD 2028

De concept-programmabegroting GGD 2028 wordt besproken en vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 18 maart 2027².

Vóór 1 april 2027 krijgen de raden van de deelnemende gemeenten (conform de GR) de conceptbegroting 2028 voor zienswijze van het Dagelijks Bestuur toegestuurd. Daarin wordt gevraagd om vóór 21 juni 2027³ de zienswijzen toe te sturen; op deze manier kunnen de zienswijzen door de gemeenten worden opgesteld nadat de Adviesfunctie haar rapport heeft uitgebracht (omstreeks 30 april 2027) en worden besproken in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 1 juli 2027.

De planning is dat het Algemeen Bestuur de begroting 2028 vaststelt in de AB-vergadering van 9 september 2027.

De door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting 2028 wordt vóór 15 september 2027 (conform de WGR) gezonden aan Gedeputeerde Staten van de Provincie en aan de raden van de deelnemende gemeenten.

¹ Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 10 juni 2027 de zienswijzen bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 1 juli voorbereiden. Mocht de raad 31 mei niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 31 mei de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 1 juli 2027.

² Op 25 februari 2027 is er een DB-vergadering, waarin de aandachtspunten voor de begroting 2028 worden besproken.

³ Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 1 juli 2027 de zienswijzen bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 september voorbereiden. Mocht de raad 21 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 21 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 9 september 2027.

Tussentijdse rapportages / Managementrapportage

Het Dagelijks Bestuur bespreekt in de vergadering van:

- 10 juni 2027: de tussentijdse rapportage t/m april 2027
- 16 sept. 2027: de tussentijdse rapportage t/m augustus 2027.

De tussentijdse rapportage t/m april 2027 wordt besproken en vastgesteld in de AB-vergadering van 1 juli 2027.

De tussentijdse rapportage t/m augustus 2027 wordt besproken en vastgesteld in de AB-vergadering van 7 oktober 2027.

Vóór 15 oktober 2027 krijgen de raden van de deelnemende gemeenten de, door het Algemeen Bestuur vastgestelde, tussentijdse rapportage t/m augustus 2027 ter kennisname toegestuurd.

Kaderbrief 2028 en 2029

De concept-Kaderbrief 2028 wordt besproken en vastgesteld in de DB-vergadering van 8 oktober 2026. Hierin staat beschreven de hoofdlijnen van beleid en majeure beleidsvoornemens c.q. beleidswijzigingen van de GGD voor het jaar 2028 met inbegrip van op hoofdlijnen de financiële consequenties daarvan.

Vóór 15 oktober 2026 krijgen de raden van de deelnemende gemeenten de Kaderbrief 2028 toegestuurd van het Dagelijks Bestuur voor zienswijze.

De concept-Kaderbrief 2029 wordt besproken en vastgesteld in de DB-vergadering van 7 oktober 2027.

Vóór 15 oktober 2027 krijgen de raden van de deelnemende gemeenten de Kaderbrief 2029 toegestuurd van het Dagelijks Bestuur voor zienswijze.

Heidag DB 2027

Ten behoeve van goede samenwerking, reflectie en vooruitkijken wordt in 2027 wederom een heidag voor het DB gepland en georganiseerd over een actueel thema, te weten op vrijdag 2 juli 2027.

Heidag AB 2027

Ten behoeve van het bespreken van een inhoudelijk actueel thema en het bespreken van onderwerpen voor de Kaderbrief 2029 wordt op maandag 27 september 2027 de heidag voor het AB georganiseerd.

In de bijlagen wordt de P&C-cyclus GGD / jaarkalender in 2026 en 2027 in schema weergegeven. Deze notitie (incl. schema) wordt ook ter kennisname gezonden aan de raden.

Voorstel te beslissen:

1. Kennis te nemen van de P&C-cyclus GGD / jaarkalender DB en AB in 2026 en 2027.

P&C-cyclus / jaarkalender 2027

GGD Gelderland-Zuid

Onderwerp	DB	Toesturen aan raden voor zienswijze	Retour zienswijze van de raden	AB	RAO
Kaderbrief 2028	8 oktober 2026	Voor 15 okt. 2026	Voor 15 jan. 2027		
Jaarrekening 2026	18 maart 2027	Voor 1 april 2027	Voor 31 mei 2027	1 juli 2027	13 april 2027 en 22 juni 2027
Begroting 2028	18 maart 2027	Voor 1 april 2027	Voor 21 juni 2027	9 september 2027	13 april 2027 en 22 juni 2027
Tussentijdse rapportage t/m april 2027	10 juni 2027			1 juli 2027	22 juni 2027
Tussentijdse rapportage t/m augustus 2027	16 sept. 2027	Voor 15 oktober 2027 (tkn)		7 oktober 2027	28 sept. 2027
Heidag DB	2 juli 2027				
Heidag AB	27 sept. 2027				
Kaderbrief 2029	7 okt. 2027	Voor 15 okt. 2027	Voor 15 jan. 2028		

Op een andere wijze in schema:

2026

Vergadering DB	Onderwerp
8 oktober	- Vaststellen Kaderbrief 2028

Toesturen naar de raden	Onderwerp	Retour zienswijze van de raden
Vóór 15 oktober	- Kaderbrief 2028 (voor zienswijze) - Tussentijdse rapportage t/m augustus 2026 (ter kennisname)	Vóór 15 jan. 2027

2027

Vergadering DB	Onderwerp
25 februari	- Bespreken aandachtspunten concept begroting 2028
18 maart	- Vaststellen concept jaarrekening 2026 - Vaststellen concept begroting 2028
10 juni	- Vaststellen tussentijdse rapportage t/m april 2027
2 juli	- Heidag DB
16 september	- Vaststellen tussentijdse rapportage t/m augustus 2027
7 oktober	- Vaststellen Kaderbrief 2029

Vergadering AB	Onderwerp
1 juli	- Vaststellen jaarrekening 2026 - Vaststellen tussentijdse rapportage t/m april 2027
9 september	- Vaststellen programmabegroting 2028
27 september	- Heidag AB
7 oktober	- Vaststellen tussentijdse rapportage t/m augustus 2027

Toesturen naar de raden	Onderwerp	Retour zienswijze van de raden
Vóór 1 april	- concept jaarrekening 2026 (voor zienswijze) - concept begroting 2028 (voor zienswijze)	Vóór 31 mei 2027 Vóór 21 juni 2027
Vóór 15 oktober	- Kaderbrief 2029 (voor zienswijze) - Tussentijdse rapportage t/m augustus 2027 (ter kennisname)	Vóór 15 jan. 2028

Algemeen bestuur

Vergadering	8 oktober 2026
Agendapunt	6
Onderwerp	Inrichting bedrijfsvoeringsorganisatie bij GGD Gelderland-Zuid en de samenwerkingsmogelijkheden

Korte samenvatting onderwerp:

In april 2026 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD besloten om de huidige samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering tussen de GGD en de VRGZ te beëindigen per 31-12-2027 of zoveel eerder als vanuit bedrijfscontinuïteitsoogpunt verantwoord is. In het verlengde hiervan is de opdracht verleend om voor GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie in te richten, waarbij gevraagd is om mogelijke samenwerking op bedrijfsvoering in beeld te brengen. En dit voorstel ter besluitvorming voor te leggen aan het AB.

Bijgaande notitie bevat de uitwerking van de nieuw op te zetten bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD. Allereerst worden bepalende factoren voor de inrichting beschreven. Vervolgens worden de samenwerkingsmogelijkheden in beeld gebracht. En tot slot wordt beschreven hoe GGD Gelderland-Zuid de bedrijfsvoering wil inrichten.

De inhoud is besproken met inhoudelijk en financiële ambtenaren van betrokken gemeenten en hun aanbevelingen zijn in deze notitie meegenomen.

Marscha van Leeuwen (projectleider Ontvlechting en inrichting bedrijfsvoeringsorganisatie GGD) licht ter plekke de notitie toe. Zij neemt daarin ook de voortgang van de ontvlechting mee.

Voorstel te beslissen:

1. In te stemmen met de bijgaande notitie 'Inrichting Bedrijfsvoering organisatie GGD Gelderland-Zuid'.
2. In te stemmen om de samenwerking op te starten met GGD regio Utrecht om de kwetsbaarheid te verlagen en de kwaliteit te verhogen.

Inrichting Bedrijfsvoering organisatie GGD Gelderland-Zuid

tbv AB GGD Gelderland-Zuid 08/10/2026

1 Inleiding

In april 2026 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD besloten om de huidige samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering tussen de GGD en de VRGZ te beëindigen per 31-12-2027 of zoveel eerder als vanuit bedrijfscontinuïteits-oogpunt verantwoord is. In het verlengde hiervan is de opdracht verleend om voor GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) een eigen bedrijfsvoering organisatie in te richten, waarbij gevraagd is om mogelijke samenwerking op bedrijfsvoering in beeld te brengen.

Deze notitie bevat de uitwerking van de nieuw op te zetten bedrijfsvoering organisatie voor de GGD. Allereerst worden bepalende factoren voor de inrichting beschreven. Vervolgens worden de samenwerkingsmogelijkheden in beeld gebracht. En tot slot wordt beschreven hoe GGD GZ de bedrijfsvoering wil inrichten.

De inhoud is besproken met de ambtenaren en financials van betrokken gemeenten en hun aanbevelingen zijn in deze notitie meegenomen.

2 Bepalende context

Er is een aantal bepalende factoren van invloed op de inrichting van bedrijfsvoering, die bovendien ook onderling met elkaar samenhangen. De ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering met VRGZ speelt een belangrijke rol. Bij de inrichting moet rekening worden gehouden met deze factoren. Hieronder worden deze benoemd.

2.1 Eerst een stabiele basis

Het beëindigen van de samenwerking met de VRGZ op het gebied van bedrijfsvoering betekent dat de GGD een volledig nieuwe eigen bedrijfsvoering organisatie gaat inrichten.

Het inrichten van dit nieuwe bedrijfsonderdeel is een omvangrijke operatie. Het betekent het overnemen van de bedrijfsvoeringtaken vanuit de VRGZ en inbedden van dit nieuwe bedrijfsonderdeel in de GGD-organisatie. De kennis en expertise van de VRGZ-medewerkers is onmisbaar in het inrichten.

Het is noodzakelijk om eerst een stabiele en zelfstandig functionerende bedrijfsvoering basis in te richten. Pas wanneer deze basis operationeel is, kan worden beoordeeld welke kwetsbaarheden of ontwikkelvraagstukken bestaan. Ook een eventuele

samenwerking op het terrein van bedrijfsvoering met een partner/andere organisatie vraagt om een functionerende bedrijfsvoering organisatie.

2.2 Overname van medewerkers van VRGZ

Op dit moment is de ontvlechting van bedrijfsvoering VRGZ-GGD in volle gang. Overname van medewerkers van VRGZ ligt bij deze ontvlechting in de rede en is gewenst.

Juridisch gezien is er geen sprake van een overgang van onderneming, omdat het arbeidsrecht niet van toepassing is op de VRGZ. VRGZ en GGD hanteren bij de ontvlechting echter wel het uitgangspunt behoorlijk bestuur en goed werkgeverschap. Dat betekent dat de GGD de medewerkers van VRGZ overneemt met de richtlijnen van overgang van onderneming in ogenschouw nemende.

Bovendien is overname van een substantieel deel van de medewerkers van VRGZ noodzakelijk voor de continuïteit van bedrijfsvoering binnen de GGD na de ontvlechting, aangezien zij de processen kennen.

Deze overeenstemming draagt bij aan de kostenbeheersing van de frictiekosten.

2.3 Uitbesteden in deze fase niet haalbaar

Het AB heeft verzocht om samenwerkingsmogelijkheden op bedrijfsvoering in beeld te brengen om schaalvoordeel op kwaliteit en financiën te behalen. In paragraaf 3 wordt dit verder toegelicht.

Het is vooraf belangrijk om onderscheid te maken tussen het *uitbesteden* van (een deel van) de bedrijfsvoering of om een *samenwerking* aan te gaan op (een deel van de) van bedrijfsvoering.

- Samenwerking op (een gedeelte van) de bedrijfsvoeringstaken betekent één bedrijfsvoering die van twee of meerdere moederorganisaties is. De strategische visie van de moederorganisaties stuurt de keuzes die hierin worden gemaakt.
- Uitbesteden van (een deel van) de bedrijfsvoeringstaken betekent het aangaan van een klant-leverancier relatie. De klant (moederorganisatie) bepaalt welke diensten zij wil afnemen en op welke manier. De leverancier voert deze diensten uit en neemt daarbij de risico's over (wat veelal versleuteld is in de kosten).

Op dit moment is uitbesteden van (een gedeelte van) de bedrijfsvoeringstaken niet haalbaar. Medewerkers van VRGZ zullen de keuze om over te stappen naar de GGD (die momenteel voorligt) niet maken als hun functie op termijn uitbesteed wordt. Daardoor ontstaat risico op continuïteit voor zowel de ontvlechting als de inrichting van bedrijfsvoering binnen de GGD. (De GGD heeft deze 'bedrijfsvoering medewerkers' van de VRGZ hard nodig voor de inrichting en bemensing van de bedrijfsvoering organisatie binnen de GGD.) Daarnaast brengt het frictiekosten met zich mee. Ofwel in eerste instantie omdat medewerkers bij VRGZ blijven en daar boventallig worden. Ofwel in

tweede instantie bij de uitbesteding van taken, omdat de medewerkers die nu de overstap naar de GGD maken boventallig bij de GGD worden.

3 Samenwerkingsmogelijkheden bedrijfsvoering

De mogelijkheden voor samenwerking op bedrijfsvoering zijn door onderzoeksbureau SQALE in kaart gebracht. Er is een uitgebreide marktverkenning uitgevoerd naar potentiële samenwerkingspartners. De adviesrapportage die hiervoor is opgesteld is eerder met u gedeeld. De aanpak is als volgt geweest:

- Alle mogelijke partijen op het gebied van bedrijfsvoering zijn in beeld gebracht in een longlist. Deze longlist is beoordeeld op: kwaliteit, kosten, kwetsbaarheid, werkbaarheid, mogelijke risico's en afstemming(skosten), strategische vergelijkbaarheid (eenzelfde strategische koers), geografische nabijheid en de mogelijkheid tot uitbesteden van meerdere taken om versnippering te voorkomen.
- Dit heeft geresulteerd in een shortlist met partijen met enige mate van haalbaarheid. Deze zijn diepgaander beoordeeld en geanalyseerd.
- Er zijn twee partijen overgebleven waarin de samenwerking kansrijk is bevonden, en waar uitgebreider onderzoek en analyse naar heeft plaatsgevonden:
 - o Het Servicecentrum (GGD Hart voor Brabant, GGD West-Brabant, GGD Noord- en Oost-Gelderland en de Regionale Ambulance Voorziening Brabant Midden-West-Noord). Nader te noemen HSC.
 - o GGD regio Utrecht (GGDrU).

Beide partijen staan open voor verdere verkenning van de samenwerking.

3.1 HSC

Aansluiting bij HSC betekent het uitbesteden van diensten van de backoffice bedrijfsvoering (o.a. servicedesk, netwerkbeheer, boekhouding, salarisadministratie). De adviesfuncties blijven bij de moederorganisatie, net als huisvesting, facilitair en communicatie.

De samenwerking is gebaseerd op het construct Kosten voor Gemene Rekening (KGR). Een dergelijke samenwerking aangaan dient (conform de GR) voor zienswijze aan gemeenteraden voorgelegd te worden en bestuurlijk goedgekeurd te worden. De verwachte doorlooptijd voor toetreding is een jaar tot anderhalf jaar.

Onderwerp	Analyse
Kosten	- Het maximale inzicht in deze fase is een bandbreedte tussen de 300k meer en 400k minder dan het beschikbare budget inclusief meerkosten (verwachting dat de kosten aan de hoge kant van de bandbreedte vallen).

	- Eenmalige kosten voor toetreding en structurele indirecte kosten voor governance/samenwerking.
Kwaliteit	- De deelnemende organisaties zijn tevreden over met name de uniformiteit, de NEN7510 certificering en Information Security Management System. - Kanttekening is dat men aansluit bij de (in)richting, keuzes en ontwikkelingssnelheid van HSC. - Een uitdaging zit in de scheidslijn tussen de werkzaamheden HSC en moederorganisatie (wat je knipt moet ook geplakt worden). - Schaalvoordelen zijn te verwachten in werving, kennisdeling en gezamenlijke positionering richting landelijke gremia.
Kwetsbaarheid	- Een pluspunt is de stabiele beschikbaarheid van functies (risico ligt bij HSC).

3.2 GGDrU

Samenwerken met GGD regio Utrecht betekent organiseren van een (gedeeltelijke) gezamenlijke bedrijfsvoering: samenwerking.

Deze kan zo smal of breed als wenselijk worden ingericht. Een gefaseerd groeipad hierin is mogelijk. In eerste instantie kunnen samenwerkmogelijkheden worden gezocht door gezamenlijk uit te voeren (bijvoorbeeld aanbestedingsprocedures) en samenwerken op bedrijfskritische functies. Uiteindelijk kan, wanneer dat voor beide partijen gewenst zou zijn, toegewerkt worden naar een (gedeeltelijk) gezamenlijke bedrijfsvoering. En alle mogelijkheden daartussen in.

Onderwerp	Analyse
Kosten	- Kostenbesparing is niet het primaire doel van samenwerking (kunnen zich op termijn wel voordoen). - Beperkte governance/samenwerkingskosten.
Kwaliteit	- Voordelen te verwachten op versterking positionering, reflecteren op koersbepalende vraagstukken, afstemming van beleid en werkwijzen (o.a. salarisadministratie, functioneel beheer, inkoop). - GGDrU heeft een efficiënt ingerichte bedrijfsvoering, met name o.g.v. HR en financiën. - Vanwege dezelfde landelijke kaders en publieke opdracht is naast voordeel op bedrijfsvoering ook voordeel op beleid en uitvoering in primaire processen denkbaar.
Kwetsbaarheid	- Versterken van functies die door slechts enkele personen worden vervuld is

	mogelijk (o.a. salarisadministratie, functionaris gegevensbescherming).
--	---

3.3 Conclusie

Beide partijen bieden voordelen op kwetsbaarheid en kwaliteit, niet direct op kosten. De huidige bedrijfsvoering is via VRGZ al efficiënt ingericht (6% voor ontvlechting en 7% na ontvlechting). Schaalvoordeel op financiën door samenwerking, met deze twee partijen uit de marktverkenning, is daarmee niet waarschijnlijk.

Een groot verschil tussen beide partijen is uitbesteden (HSC) versus samenwerken (GGDrU). Zoals benoemd in paragraaf 2 is uitbesteden in deze fase in relatie tot de ontvlechting niet haalbaar gezien de huidige context.

Daarnaast is uitbesteden naar HSC niet goedkoper dan zelf een bedrijfsvoering organisatie inrichten. Op kwetsbaarheid is HSC een sterke partner. Op kwaliteit wordt geen substantiële meerwaarde verwacht t.o.v. samenwerken met GGDrU. Het verlies aan invloed en het organiseren van de scheidslijn tussen de werkzaamheden HSC en moederorganisatie zijn daarbij belangrijke overwegingen.

Aanvullend op het inrichten van een stabiele zelfstandige bedrijfsvoeringbasis bij de GGD, wordt wel voordeel gezien in samenwerking op bedrijfsvoeringstaken met GGDrU. Ondanks dat de GGD GZ groot genoeg is voor een eigen bedrijfsvoering organisatie, en er geen directe kwetsbaarheid is - doordat er geen cruciale functie is, die slechts door één persoon wordt uitgevoerd - kan samenwerking met GGDrU kwetsbaarheid verminderen en de kwaliteit versterken.

Samenwerking met GGDrU geeft mogelijkheid tot een gefaseerd groeipad, wat gelijktijdig kan lopen met de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering met VRGZ en de inrichting van de nieuwe bedrijfsvoering organisatie voor de GGD zonder grote organisatorische consequenties.

4 Inrichting bedrijfsvoering

Bovenstaand is toegelicht waar rekening mee gehouden dient te worden bij de inrichting van de bedrijfsvoering organisatie bij de GGD en welke samenwerkingsmogelijkheden bestaan.

Daaruit volgt het volgende advies:

- Eerst zelfstandig inrichten van een eigen bedrijfsvoering organisatie na ontvlechting.
- Uitbesteden aan HSC niet verder onderzoeken.
- Collegiale samenwerking met GGDrU opstarten.

In deze paragraaf is uitgewerkt hoe de GGD haar bedrijfsvoering wil inrichten.

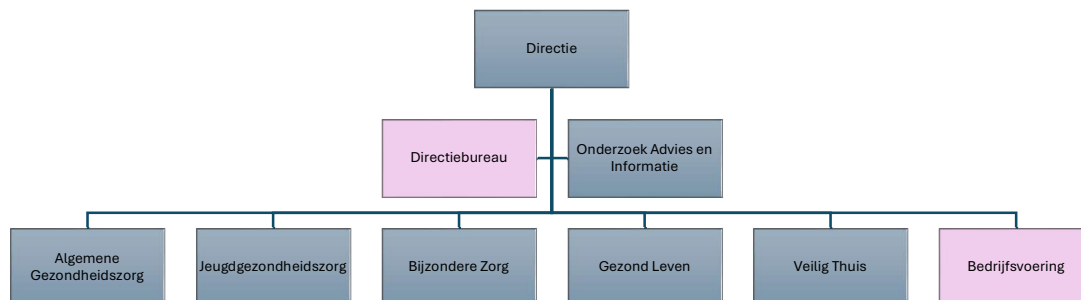
4.1 Structuur

De GGD heeft de (meeste) bedrijfsvoeringstaken momenteel belegd bij de VRGZ. Een aantal taken voert zij zelf uit, waaronder Informatievoorziening en Communicatie (gepositioneerd in de stafafdeling Directiebureau).

De bedrijfsvoering functies die nu door VRGZ worden uitgevoerd voor de GGD zijn de basis voor de inrichting van de nieuwe afdeling Bedrijfsvoering. De meeste van deze functies blijven hetzelfde in de nieuwe inrichting. De gezamenlijke inrichting van functies is echter anders dan een eigen inrichting alleen voor de GGD. Hierdoor is een aantal functies afwijkend. Bijvoorbeeld taken die gecombineerd kunnen worden in één nieuwe functie en incidentele inhuur ten opzichte van invulling van een vaste functie.

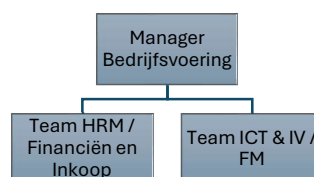
De bedrijfsvoering functies zijn geordend op basis van onderstaande principes:

- Functies die ondersteunend zijn aan het primair proces worden gepositioneerd in de nieuwe afdeling Bedrijfsvoering.
- Onafhankelijke functies die organisatie breed functioneren worden/blijven gepositioneerd als staf in de afdeling Directiebureau.

De inrichting van een nieuwe bedrijfsvoering organisatie betreft een uitbreiding van ongeveer 35 fte (bij de GGD). Deze formatie wordt enerzijds ingevuld met medewerkers VRGZ die worden overgenomen en anderzijds via werving.

De nieuwe afdeling Bedrijfsvoering gaat bestaan uit 2 teams: HRM / Financiën & Inkoop en ICT & IV / FM. Deze keuze is gemaakt rekening houdend met de span of support en op basis van een logische combinatie op inhoud. HRM en Financiën gebruiken bijvoorbeeld hetzelfde softwaresysteem en ICT en FM maken gebruik van hetzelfde meldingssysteem.

Het opgestelde organogram, de functies en de formatie zijn vergeleken met de inrichting van Bedrijfsvoering bij andere GGD'en en is breed bevestigd.

4.2 Samenwerking

In paragraaf 3 is beschreven dat voordeel wordt gezien in samenwerken op bedrijfsvoeringtaken met GGDrU om kwetsbaarheid te verlagen en kwaliteit te verhogen. Deze samenwerking kan gelijktijdig met de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering met VRGZ verder verkend worden en heeft geen ingrijpende organisatorische consequenties. Op deze manier kunnen, bij de start van de eigen bedrijfsvoering vanaf 2028, de eerste samenwerkingsmogelijkheden geïmplementeerd zijn. Vervolgens kan de GGD de eigen bedrijfsvoering verder professionaliseren, bijvoorbeeld door gezamenlijke beleidsontwikkeling, kennisdeling, specialistische ondersteuning en waar wenselijk gezamenlijke uitvoering van specifieke taken.

4.3 Tijdpad

De inrichting van de nieuwe bedrijfsvoering organisatie bij GGD GZ kent globaal het volgende tijdpad.

In 2026:

- Voorbereiding ontvlechting met VRGZ. Via verschillende deelprojecten wordt gewerkt aan de ontvlechting van o.a. personeel, leverancierscontracten en systemen die gefaseerd plaats gaat vinden in 2027.
- Werven van de afdelingsmanager Bedrijfsvoering bij de GGD. Als deze persoon is aangetrokken tevens de werving van de teammanagers Bedrijfsvoering (verwachting begin 2027). Deze personen gaan bouwen aan de zelfstandige basis bij de GGD. Het is van belang dat deze personen tijdig geïnstalleerd zijn om het werk en de medewerkers over te kunnen nemen van VRGZ en in te bedden in de GGD-organisatie.
- Besluit over overname individuele medewerkers VRGZ.
- Start verkennen samenwerkingsmogelijkheden met GGDrU.

In 2027:

- Verdere uitwerking van de voorbereiding van de ontvlechting.
- Werven restant van de vacatures.
- Gefaseerde overname van de medewerkers en bedrijfsvoering onderdelen van VRGZ naar GGD (wanneer voldoende voorbereid en voldoende capaciteit beschikbaar is bij de GGD).
- Eerste effecten samenwerking en verdere verdieping met GGDrU.

Vanaf 2028:

- Stabiliseren bedrijfsvoering basis.
- Professionaliseren bedrijfsvoering.
- Doorontwikkelen samenwerking GGDrU.

4.4 Kosten

Het Algemeen Bestuur heeft besloten tot een maximum van € 700.000 aan structurele meerkosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoering organisatie bij GGD GZ.

Ter onderbouwing van dit besluit heeft de GGD een begroting opgesteld. Hierin zijn de salariskosten doorgerekend op basis van de nieuwe inrichting, de systeemkosten na splitsing ingeschat en de overige kosten doorgerekend op basis van de huidige kosten in de begroting van VRGZ. Deze kosten zijn afgezet tegen het huidig beschikbare budget voor bedrijfsvoering.

Er is sprake van meerkosten t.o.v. een gezamenlijke bedrijfsvoering met VRGZ omdat de systeemkosten hoger zijn na splitsing, de salariskosten hoger zijn (o.a. door schaalnadeel in functies en gunstigere arbeidsvoorwaarden bij VRGZ) en er mogelijk sprake is van hogere huisvestingskosten.

De komende periode ontstaat er beter zicht op de werkelijke kosten. Zoals afgesproken komen we hier in het voorjaar van 2027 op terug middels een begrotingswijziging 2027. De planning is dat deze concept begrotingswijziging 2027 (tegelijk met de conceptbegroting 2028) wordt vastgesteld door het DB en vóór 1 april 2027 - voor zienswijze - wordt toegestuurd naar de gemeenten.

De verwachting op dit moment is dat we binnen deze gestelde kaders blijven met de voorgestelde inrichting. Ook de samenwerking zoals beschreven in deze notitie geeft geen kostenuitzetting. Indien op termijn wordt gekozen voor een verdergaande vorm van gezamenlijke bedrijfsvoering, zal hiervoor een afzonderlijk voorstel worden voorgelegd.

Algemeen bestuur

Vergadering	8 oktober 2026
Agendapunt	7
Onderwerp	Voorstel voor landelijke organisatie Forensische geneeskunde

Korte samenvatting onderwerp:

Forensische geneeskunde (FG) richt zich op het snijvlak van zorg en veiligheid binnen de publieke gezondheid. Forensische geneeskunde is een essentiële publieke taak die zich richt op het objectief vaststellen van niet-natuurlijke overlijdens en onderzoek naar letsel door geweld.

De huidige manier van organiseren staat onder druk. De uitvoering is versnipperd, de werkbelasting voor professionals is hoog, in sommige regio's komt 'code rood' voor en is er geen 24/7-beschikbaarheid van een forensisch geneeskundige. Terwijl de maatschappelijke opgave juist groter wordt: meer complexe casuïstiek, meer behoefte aan zorgvuldige duiding en een groeiende rol voor preventie. Daarom stellen de GGD'en een andere aanpak voor: de krachten worden gebundeld en er wordt gebouwd aan één landelijke organisatie: de stichting Forensische Geneeskunde Nederland (FG NL), met behoud van regionale nabijheid en 24/7 beschikbaarheid. Zo wordt er gezorgd voor continuïteit, verhoging van de kwaliteit en wordt deze essentiële publieke taak duurzaam voor de toekomst geborgd.

Verantwoordelijkheid lijkschouw: De colleges van B&W zijn wettelijk verantwoordelijk voor de lijkschouw, waarbij 23 van 25 regio's deze taak hebben gemandateerd aan de GGD. Het voorstel is dat de landelijke organisatie deze taak toebedeeld krijgt via ondermandaat van de GGD.

Eerder is bij de mededelingen van het AB (3 sept. 2026) melding gemaakt van het besluit van de DPG'en van alle GGD'en om een landelijke projectorganisatie op te richten om de continuïteit van dienstverlening op het terrein van de forensische geneeskunde te borgen voor alle inwoners van Nederland.

In bijgaande notitie wordt het voorstel voor een landelijke organisatie voor de uitvoering van FG geschetst. De landelijke organisatie zal zowel de lijkschouw voor gemeenten als het forensisch medisch onderzoek in opdracht van de politie gaan uitvoeren.

De vraag aan het AB is of het AB de gekozen richting van de GGD'en ondersteunt om voor de toekomstbestendige uitvoering van de FG een landelijke organisatie op te richten? En daarnaast of er nog zaken zijn die het AB wil meegeven ten behoeve van de verdere uitwerking.

Voorstel te beslissen:

1. Kennisnemen van het voorstel voor een landelijke organisatie Forensische geneeskunde.
2. Bespreken van het voorstel voor een landelijke organisatie Forensische geneeskunde.
3. Ondersteunt u de gekozen richting van de GGD'en om voor de toekomstbestendige uitvoering van de FG een landelijke organisatie op te richten?

Voorstel Landelijke organisatie Forensische geneeskunde in oprichting tbv AB GGD Gelderland-Zuid 08/10/2026

Inleiding

Forensische Geneeskunde (FG) is een onmisbare overheidstaak voor onze maatschappij. Elke dag staan professionals klaar om objectief en onafhankelijk vast te stellen of iemand niet-natuurlijk is overleden en te onderzoeken of letsel is toegebracht door (huiselijk) geweld of een zedendelict. Dat doen zij 24 uur per dag, 7 dagen per week, voor nabestaanden, slachtoffers en verdachten. Forensische geneeskunde richt zich op het snijvlak van zorg en veiligheid binnen de publieke gezondheid. De huidige manier van organiseren staat onder druk. De uitvoering is versnipperd, de werkbelasting voor professionals is hoog, in sommige regio's komt 'code rood' voor en is er geen 24/7-beschikbaarheid van een forensisch geneeskundige. Daarnaast is het toekomstperspectief niet altijd duidelijk. Terwijl de maatschappelijke opgave juist groter wordt: meer complexe casuïstiek, meer behoefte aan zorgvuldige duiding en een groeiende rol voor preventie. Daarom stellen de GGD'en een andere aanpak voor: de krachten worden gebundeld en er wordt gebouwd aan één landelijke organisatie: de stichting Forensische Geneeskunde Nederland (FG NL), met behoud van regionale nabijheid en 24/7 beschikbaarheid. Zo wordt er gezorgd voor continuïteit, verhoging van de kwaliteit en wordt deze essentiële publieke taak duurzaam voor de toekomst geborgd.

Maatschappelijke opgave wordt groter

Jaarlijks overlijden in Nederland duizenden mensen onverwacht, niet-natuurlijk of onder omstandigheden die maatschappelijke vragen oproepen. Ook worden jaarlijks duizenden Nederlanders het slachtoffer van (huiselijk) geweld en/of zedenzaken. Situaties waarbij onze forensisch artsen en verpleegkundigen onderzoek komen doen. Helaas neemt de inzet vanuit de onderliggende maatschappelijke problematiek - zoals suïcide, femicide, eerwraak, verwuring, openbare geweldpleging, zedenzaken, mensenhandel en vrouwelijke genitale verminking - alleen maar toe. Inwoners (nabestaanden, slachtoffers en ook verdachten) hebben recht op zorgvuldige en onafhankelijke medische duiding van doodsoorzaken en toegebrachte letsels. Dit is belangrijk voor henzelf. En het is belangrijk voor de objectieve waarheidsvinding. Zodat slachtoffers en verdachten rechtszekerheid en vertrouwen hebben in ons Nederlandse rechtstelsel. Daarnaast speelt Forensische geneeskunde een belangrijke rol in het beschermen van kwetsbare groepen binnen onze samenleving. Zo levert de Forensische geneeskunde een grote bijdrage aan de publieke gezondheid in de regio. Op basis van hun bevindingen kunnen zij (regionale) maatschappelijke trends signaleren en gericht adviseren over preventieve maatregelen.

Continuïteit en kwaliteit

Deze maatschappelijke opgave vraagt om een organisatie die de continuïteit en kwaliteit van Forensische geneeskunde op de lange termijn kan waarborgen. Het voorstel is om de Forensische geneeskunde landelijk te organiseren, met behoud van regionale nabijheid. We bouwen daarbij nadrukkelijk verder op wat er al is ontwikkeld voor FG. De afgelopen jaren hebben GGD'en steeds intensiever samengewerkt, regionaal en landelijk, en zijn belangrijke stappen gezet in het verbeteren van beschikbaarheid, kwaliteit en (specifieke) expertise. Deze inspanningen hebben laten zien wat er mogelijk is. Tegelijkertijd maken ze ook duidelijk dat verdere bundeling nodig is om de continuïteit en kwaliteit op lange termijn echt te kunnen waarborgen. Het voorstel betreft een landelijke organisatie Forensische geneeskunde: FG NL. De GGD'en bouwen aan één landelijke organisatie, de stichting Forensische Geneeskunde Nederland (FG NL). Dit biedt kansen om de dienstverlening nog beter te maken. In de missie van de stichting Forensische Geneeskunde Nederland wordt de maatschappelijke waarde van Forensische geneeskunde centraal geteld, zonder winstoogmerk. De maatschappij en nabestaanden, slachtoffers en verdachten in het bijzonder, kunnen rekenen op dezelfde hoge kwaliteit en betrouwbare waarheidsvinding.

De stichting Forensische Geneeskunde Nederland wil zorgen voor continuïteit en 24/7-beschikbaarheid. Door kennis en informatie te bundelen wordt er meer inzicht verkregen in patronen van sterfte en geweld. Die inzichten worden actief gebruikt om in te zetten op preventie. Er wordt gewerkt aan een aantal samenhangende doelen en er wordt gezorgd voor een duurzaam toekomstperspectief voor het vak en de FG-professionals, door het werk beter te organiseren en het draagvlak bij opdrachtgevers te versterken. Ook wil de Stichting FG NL investeren in de ontwikkeling van expertise, opleidingen en specialisatie, zodat het vak zich verder kan blijven ontwikkelen en professionals zich kunnen verdiepen. Tegelijk wordt het werk nadrukkelijk met onderzoek en preventie verbonden, door inzichten uit de praktijk te benutten voor kennisontwikkeling en preventie. Forensische geneeskunde is een vak met een hoge impact op de mens, ook de professional. Daarom willen we de GGD'en met de stichting FG NL werken aan teamvorming en onderlinge verbondenheid, met voldoende ruimte voor samenwerking, intervisie en collegiale ondersteuning.

Verantwoordelijkheid en mandatering

De lijkschouw bij vermoeden van niet-natuurlijk overlijden is een verantwoordelijkheid van de Colleges van B&W op basis van de Wet op de lijkbezorging. In 23 van de 25 regio's hebben de colleges de uitvoering van die taak via de gemeenschappelijke regeling (GR) gemandateerd aan de GGD. De uitzonderingen zijn Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid, waar de lijkschouw wordt uitgevoerd door de Stichting FARR (Forensisch Artsen Rotterdam Rijnmond).

Juridisch gezien is en blijft elk college verantwoordelijk als opdrachtgever voor de lijkschouw. Om de colleges in staat te stellen deze verantwoordelijkheid van opdrachtgever ook richting de landelijke organisatie te blijven waarmaken, wordt door de GGD'en de mogelijkheid verkend om de lijkschouw te behouden als taak die is opgedragen aan de gemeenschappelijke regeling GGD. Op die manier kunnen de colleges via het Algemeen Bestuur van de GGD toezicht blijven houden op de uitvoering. Het voorstel is dat de GGD'en vervolgens de taak - namens de colleges - (via een ondermandaat) opdragen aan de nieuwe landelijke organisatie FG NL. Voor een dergelijk ondermandaat is te zijner tijd instemming nodig van de colleges.

In de landelijke stichtingsstatuten moet t.z.t. worden vastgelegd hoe de GGD'en namens de colleges toezicht kunnen uitoefenen op de landelijke taakuitvoering en hoe de Algemeen Besturen en colleges daartoe van afdoende informatie worden voorzien.

Stand van zaken

Het voorstel is dat de landelijke organisatie de werkgever wordt van de professionals in dienst bij de GGD'en die de Forensische geneeskunde in de regio's uitvoeren. De overtuiging is dat we de missie en de uitvoering van de FG kunnen versterken vanuit één organisatie. Het idee is dat we vanuit de landelijke stichting nauw blijven samenwerken aan het vak en de doorontwikkeling van opleidingen en expertise met andere uitvoerende en kennispartijen en het Forensisch Medisch Genootschap. Professionals spelen een centrale rol in de vormgeving van deze organisatie. Via denktanks, werkgroepen, participatieprocessen en medezeggenschap is het de bedoeling dat er gebouwd wordt aan een manier van werken die past bij het vak en bij de mensen die het uitvoeren.

Het voorstel is om met een sterke projectorganisatie stap voor stap toe te werken naar de nieuwe situatie. Hierbij wordt voortgebouwd op bestaande samenwerking en expertise en vervolgens vertaald naar een duurzame landelijke structuur. De planning is dat er medio 2027 de landelijke organisatie er staat en dat eind 2027 ook daadwerkelijk van daaruit samen de dienstverlening wordt verzorgd.

Naast het interne spoor nemen wij als GGD Gelderland-Zuid deel aan de samenwerking binnen de Forensische Geneeskunde Kring Oost-Nederland (KON), waarin meerdere GGD'en samenwerken. Binnen deze kring bereiden wij ons gezamenlijk voor op de besluitvorming die de komende periode aan de GGD-besturen worden voorgelegd over de oprichting en inrichting van de landelijke stichting FG NL. Zo zal er gezamenlijke voorbereiding plaatsvinden op de volgende terreinen:

- afstemming met de andere GGD'en binnen de Kring Oost-Nederland t.b.v. het voorbereiden van gezamenlijke standpunten voor de DPG-raad;
- de toekomstige inrichting en governance van de stichting FG NL;
- de vertegenwoordiging van de belangen van de regio Gelderland-Zuid en Oost-Nederland binnen landelijke besluitvorming;
- de relatie met opdrachtgevers, zoals de gemeenten, het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de politie;
- afspraken over opdrachtgeverschap, sturing en verantwoording;
- de positionering van de regionale Forensische geneeskunde binnen de landelijke organisatie;
- de impact van landelijke keuzes op de samenwerking binnen het landsdeel;
- het delen van kennis, ervaringen en aandachtspunten tussen de deelnemende GGD'en;
- het signaleren van risico's, kansen en randvoorwaarden voor een succesvolle transitie.

Wat we u vragen

Een toekomstbestendige Forensische geneeskunde vraagt om duidelijke landelijke regie, stabiel opdrachtgeverschap en integrale financiering van lijkschouw en forensisch medische expertise. Alleen in samenhang is 24/7 beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid haalbaar. De voorgenomen landelijke organisatie biedt hiervoor een sterke publieke basis en versterkt de samenwerking tussen gemeenten, GGD'en, de veiligheidsketen, ministeries (J&V en VWS) en het zorgveld.

We vragen u deze landelijke ontwikkeling naar een landelijke stichting FG NL te ondersteunen, met als doel dat (ook) de inwoners van de regio Gelderland-Zuid de juiste dienstverlening krijgen als het nodig is.